

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΔΟ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΑΥΤΩΝ

ΚΑΙ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΙΠΟΥΔΑΛΤΕΣ
ΒΑΓΓΕΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΘΕΟΦΙΛΙΔΗ ΚΟΚΩΝΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1269
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

- A. ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
  - A.1. ΜΟΡΦΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
    - A.1.1. Τραπεζικές Καταθέσεις
    - A.1.2. Εντοκα Γραμμάτια Δημοσίου
    - A.1.3. Ομόλογα - Ομολογίες
    - A.1.4. Ομόλογα - Ομολογίες Μεταβλητού Επιτοκίου
    - A.1.5. Ομολογίες με ρήτρα Ξένου Νομίσματος
    - A.1.6. Μετοχές

- B. ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- B.1. Εμπορικές Τράπεζες
- B.2. Ειδικοί Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί
  - α. Αγροτική Τράπεζα
  - β. ΕΤΒΑ
  - γ. ΕΤΕΒΑ
  - δ. Τράπεζα Επενδύσεων
  - ε. ΕΚΤΕ
  - στ. Τράπεζα Υποθηκών
  - ζ. Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο
  - η. Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
  - θ. Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

- Γ. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ & ΑΜΟΙΒΑΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

- Γ.1. Ιστορική Αναδρομή
- Γ.2. Ορισμός της Εταιρίας Επενδύσεων
- Γ.3. Μορφές της Εταιρίας Επενδύσεων
- Γ.4. Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)
  - Γ.4.1. Αντικείμενο της Εταιρίας Διαχείρισης
  - Γ.4.2. Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί η ΑΕΔΑΚ
  - Γ.4.3. Αμοιβή

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Δ. ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ – ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

- Δ.1. Χρηματιστήριο
- Δ.2. Όροι του Χρηματιστηρίου
- Δ.3. Στήλες

Ε. ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

- Ε.1. Έννοια – Φορείς
- Ε.2. Επενδύσεις Ενεργητικού του Αμοιβαίου Κεφαλαίου
- Ε.3. Περιορισμοί Επενδύσεων
- Ε.4. Τίτλοι Μεριδίων
- Ε.5. Τιμή Διάθεσης Μεριδίων
- Ε.6. Τιμή Εξαγοράς Μεριδίων
- Ε.7. Θεματοφύλακας
- Ε.8. Ελεγκτικά Όργανα
- Ε.9. Δίκτυο Διανομής
- Ε.10. Χρηματιστές

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΣ

- ΣΤ.1. Ελληνική Αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων
- ΣΤ.2. Είδη Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα
- ΣΤ.3. Ανάλυση Στηλών Αμοιβαίων Κεφαλαίων
- ΣΤ.4. Πλεονεκτήματα Αμοιβαίων Κεφαλαίων

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Α. ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Στα πλαίσια μιας διευρυνόμενης οικονομίας του τύπου που κυριαρχεί σήμερα παγκοσμίως, ένας ιδιαίτερα σημαντικός ρόλος για τον έλεγχο και την ανάπτυξη της ανήκει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, μέσω του οποίου επιτυγχάνεται η συγκέντρωση των απαιμιεύσεων και η αποτελεσματική κατανομή τους σε επενδυτικές ή καταναλωτικές χρήσεις.

Εντελώς μικροσκοπικά η λειτουργία αυτή, εξασφαλίζει την διοχέτευση αγοραστικής δύναμης από τις οικονομικές μονάδες με πλεόνασμα σ' εκείνες που οι θέση τους είναι ελλειμματική.

Κάθε άτομο μπορεί να χαρακτηριστεί σαν μία μικρή οικονομική μονάδα, η οποία επηρεάζει και επηρεάζεται ταυτόχρονα από το ευρύτερο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το πρώτο βήμα για την ενεργό συμμετοχή σ' αυτό το σύστημα είναι η προσωπική επένδυση.

Προσωπική επένδυση είναι η χρήση προσωπικών κεφαλαίων για να κερδίσει κάποιος οικονομικά οφέλη. Γενικότερα ο στόχος της επένδυσης είναι να κερδίσει χρήματα από τα χρήματα.

Ο επενδυτικός στόχος ενός ατόμου πρέπει να είναι συγκεκριμένος και να μπορεί να μετρηθεί. Πρέπει ακόμα να ταιριάζει στο άτομο, δηλαδή στις ανάγκες του και στην οικονομική του κατάσταση. Επίσης πρέπει να προσανατολίζεται προς το μέλλον επειδή η επένδυση είναι μία μακροπρόθεσμη διαδικασία. Και τελικά πρέπει να είναι πραγματοποιήσιμος βάσει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην αγορά και των ευκαιριών που υπάρχουν.

Α.1. ΜΟΡΦΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Η προσωπική επένδυση έχει πολλές μορφές από τις πιο απλές με μειωμένο ή καθόλου επενδυτικό κίνδυνο, ως τις πιο σύνθετες με αυξημένο ποσοστό επενδυτικού κινδύνου.

Οι δύο βασικές κατηγορίες επενδύσεων είναι (πίνακας Α.1):

- Επενδύσεις σε ακίνητα
- Επενδύσεις σε κινητές αξίες

Οι επενδύσεις σε κινητές αξίες χωρίζονται και αυτές σε δύο βασικές κατηγορίες. Η πρώτη περιλαμβάνει επενδύσεις σε αντικείμενα όπως πολύτιμα μέταλλα, έργα τέχνης κ.τ.λ.. Η δεύτερη αφορά επενδύσεις σε αξιόγραφα όπως τραπεζικές καταθέσεις, έντοκα γραμμάτια, ομόλογα, ομολογίες, μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια. Τα αξιόγραφα διαφέρουν από τις άλλες μορφές επένδυσης που αναφέρονται παραπάνω γιατί αποτελούν μία ξεχωριστή αγορά χρήματος και κεφαλαίου.

Η " αγορά χρήματος και κεφαλαίου " είναι ο μηχανισμός εκείνος που συνδέει τους αποταμιευτές με τους δανειζομένους. Κατά συνέπεια τα αξιόγραφα είναι για μεν τον αποταμιευτή μια μορφή επένδυσης, για δε τον δανειζόμενο ένας τρόπος χρηματοδότησης.

Οι βραχυπρόθεσμες (μέχρι ένα έτος) τοποθετήσεις χρημάτων αποτελούν την "χρηματαγορά" και οι μακροπρόθεσμες την "κεφαλαιαγορά".

Η διαπραγμάτευση των αξιογράφων γίνεται σε μία οργανωμένη αγορά την οποία αποτελούν οι τράπεζες και το χρηματιστήριο. Η αγορά αυτή δίνει έτσι την δυνατότητα στους επενδυτές, να

επενδύουν εύκολα τα χρήματά τους, όποτε το θελήσουν και να ρευστοποιούν άμεσα και σχετικά γρήγορα τα αξιόγραφα που κατέχουν.

Τα δύο είδη αξιογράφων είναι (πίνακας Α.2.):

- Αξιογραφα σταθερής απόδοσης
- Αξιογραφα μεταβλητής απόδοσης

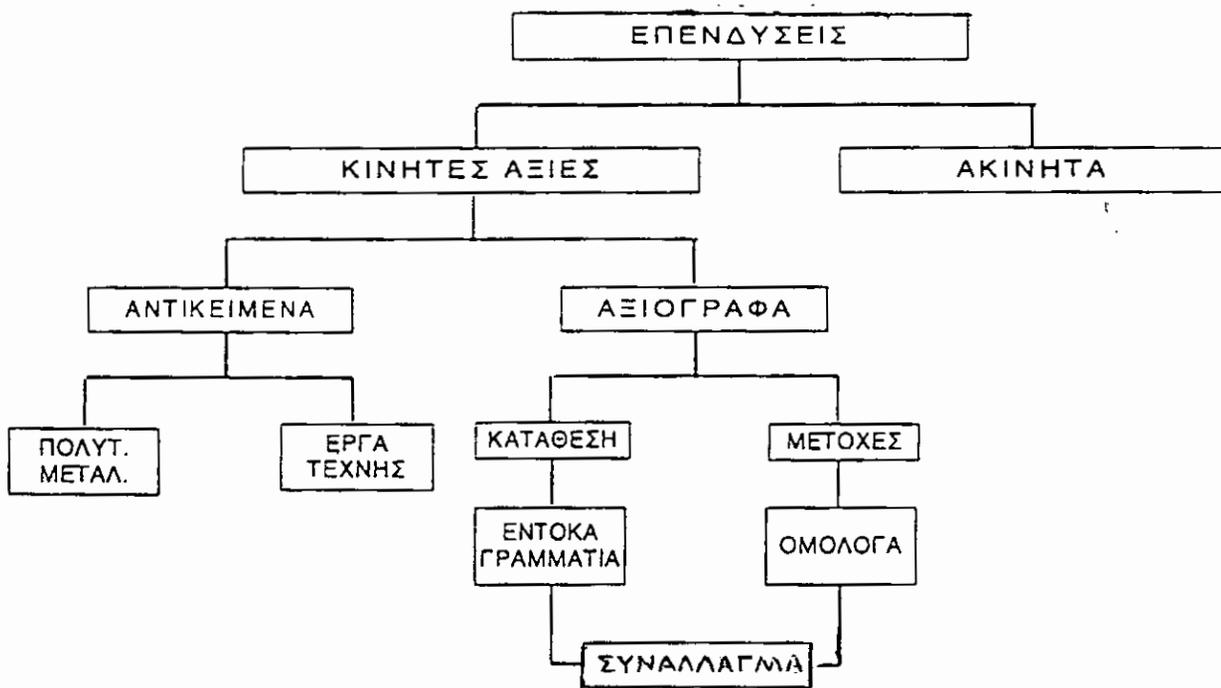
Τα μεν πρώτα που είναι οι τραπεζικές καταθέσεις, τα έντοκα γραμμάτια, τα ομόλογα και οι ομολογίες, δίνουν ένα σταθερό εισόδημα κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Τα δεύτερα που είναι κυρίως μετοχές αλλά και κάποια ομόλογα μεταβλητού επιτοκίου, δίνουν ένα εισόδημα που μεταβάλεται κατά περιόδους.

Κάθε είδος αξιογράφου όμως έχει και τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τη διάρκεια της ζωής τους, τους παράγοντες που επηρεάζουν την τιμή τους, τις αποδόσεις τους και τις ανάγκες που εξυπηρετούν. Ας εξετάσουμε ποιά είναι αυτά τα χαρακτηριστικά για κάθε ένα είδος αξιογράφου ξεχωριστά:

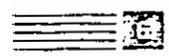
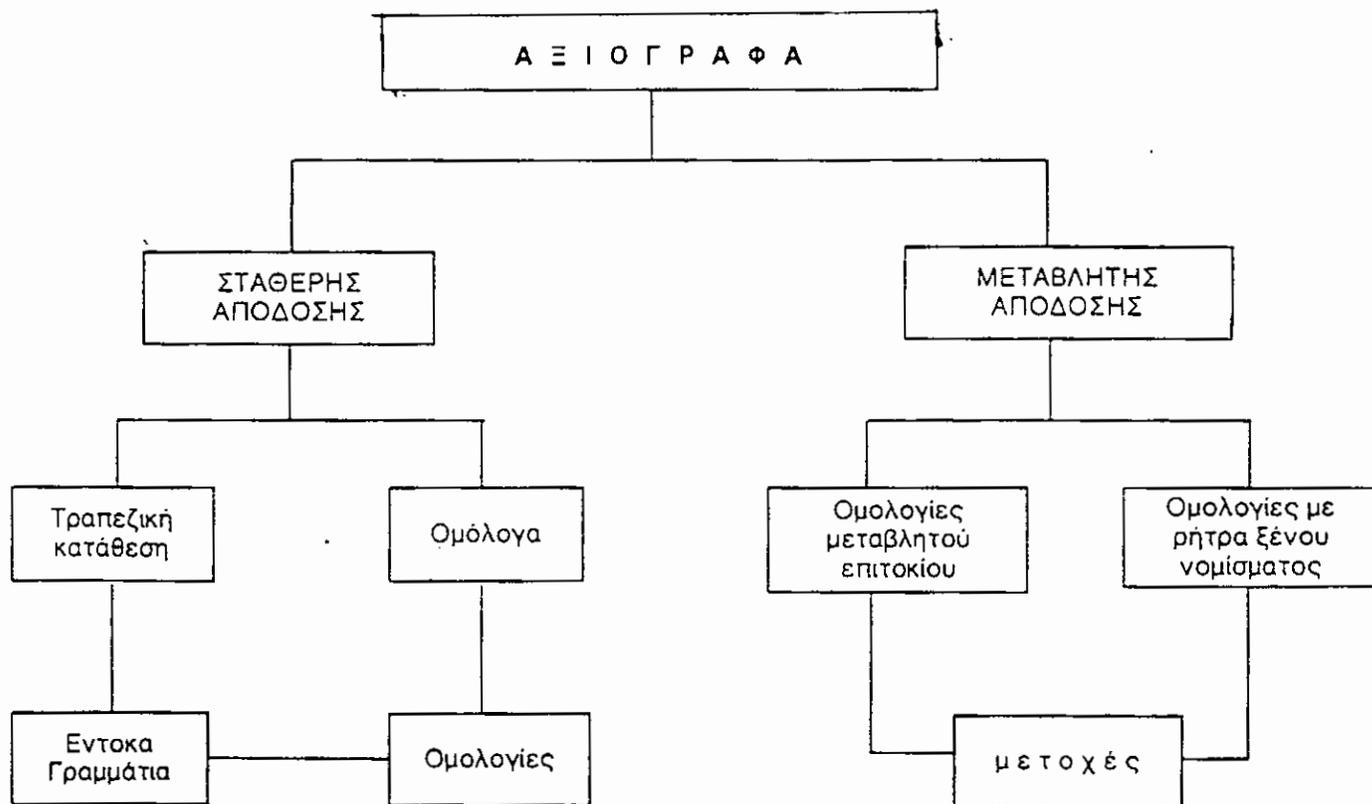
Α.1.1. Τραπεζικές καταθέσεις

Τραπεζικές καταθέσεις είναι οι τραπεζικοί λογαριασμοί που πληρώνουν τόκο. Συμπεριλαμβάνουν βιβλιάρια καταθέσεων, πιστοποιητικά καταθέσεων και λογαριασμούς προθεσμίας. Αυτή είναι η πιο συντηρητική μορφή επένδυσης και παρέχει ασφάλεια και εισόδημα. Ο περισσότερος κόσμος δεν θεωρεί την κατάθεση τόσο σαν επένδυση όσο σαν διασφάλιση. Το επιτόκιο των τρεχούμενων λογαριασμών καταθέσεων καθώς και των λογαριασμών ταμιευτηρίου είναι συνήθως χαμηλότερο από τον ετήσιο ρυθμό

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.1.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.2.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ

πληθωρισμού και έτσι πολλές φορές το εισόδημα αυτό εξανεμίζεται. Υπάρχουν όμως και οι προθεσμιακές καταθέσεις που αποφέρουν ένα, έστω και μικρό (θετικό) εισόδημα, αφαιρώντας όμως το δικαίωμα ρευστοποίησης για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

A.1.2. Έντοκα Γραμμάτια Δημοσίου

Εκδίδονται από το δημόσιο για την κάλυψη δανειακών αναγκών του και είναι 3μηνης, 6μηνης, 9μηνης και ετήσιας διάρκειας. Αποδίδουν ένα σταθερό τόκο που είναι ανάλογος με την διάρκειά τους. Το δημόσιο δηλαδή δανείζεται χρήματα πουλώντας έντοκα γραμμάτια και επιστρέφει τα χρήματα μαζί με τους τόκους εξαγοράζοντας τα έντοκα γραμμάτια στη λήξη τους. Τα τρέχοντα επιτόκια των εντόκων γραμματίων είναι υψηλότερα από αυτά των προθεσμιακών καταθέσεων. Παράλληλα έχει κανείς την δυνατότητα να τα ρευστοποιήσει πριν την λήξη τους πουλώντας τα σε κάποιον τρίτο.

A.1.3. Ομόλογα - Ομολογίες

Εκδίδονται από τα κράτος, από δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις και από ιδιωτικές εταιρίες προκειμένου να καλύψουν τις οικονομικές ανάγκες τους. Η διαφορά μεταξύ ομολόγου και ομολογίας είναι ότι η ομολογία είναι ένας συγκεκριμένος πιο μακροπρόθεσμος δανεισμός.

Τα ομόλογα και οι ομολογίες δίνουν ένα σταθερό τόκο κατά την διάρκεια της ζωής τους που κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα και ο οποίος εισπράττεται μία ή δύο φορές τον χρόνο. Ο κάτοχος

εισπράττει στη λήξη τους την αρχική τους αξία η οποία λέγεται "ονομαστική αξία".

Τα ομόλογα ρευστοποιούνται εύκολα στο χρηματιστήριο στην τρέχουσα χρηματιστηριακή τους τιμή. Η τιμή αυτή διαμορφώνεται ελεύθερα σύμφωνα με τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης.

A.1.4. Ομόλογα - Ομολογίες Μεταβλητού Επιτοκίου

Η μόνη διαφορά των ομολόγων και ομολογιών μεταβλητού επιτοκίου με τα προηγούμενα είναι ότι δεν δίνουν ένα σταθερό εισόδημα αλλά στο τέλος κάθε έτους ή εξαμήνου αποφέρουν ένα τόκο που κυμαίνεται βάσει των τραπεζικών επιτοκίων. Επομένως αυτός που έχει επενδύσει τα χρήματά του αγοράζοντας ένα τέτοιο δεν γνωρίζει προκαταβολικά τί εισόδημα θα εισπράξει.

A.1.5. Ομολογίες με ρητρα Ξένου Νομίσματος

Οι ομολογίες αυτές αγοράζονται, εξοφλούνται και δίνουν τόκο σε δραχμές μεν, αλλά με βάση την ισοτιμία της δραχμής έναντι του ξένου νομίσματος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η ομολογία. Επομένως μεγάλο ρόλο στα έσοδα παίζει η διακύμανση της τιμής του ξένου νομίσματος.

Η χρηματιστηριακή τιμή μιας τέτοιας ομολογίας επηρεάζεται από τις προσδοκίες για την εξέλιξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ξένου νομίσματος.

A.1.6. Μετοχές

Μετοχές είναι τα αξιόγραφα που εκδίδει μία εταιρία προκειμένου να συσταθεί και να συγκεντρώσει το απαιτούμενο κεφάλαιο. Στη συνέχεια μπορεί να αυξήσει το μετοχικό αυτό κεφάλαιο για να χρηματοδοτήσει τις οικονομικές της ανάγκες, εκδίδοντας νέες μετοχές.

Υπάρχουν δύο κατηγορίες μετοχών. Οι κοινές και οι προνομιούχες:

α. Κοινές μετοχές

- Οι κοινές μετοχές αντιπροσωπεύουν μερίδια ιδιοκτησίας σε μία εταιρία.
- Οι εταιρίες δεν είναι αναγκασμένες να πληρώνουν μερίσματα στις κοινές μετοχές. Οι περισσότερες όμως το κάνουν.
- Τα μερίσματα πληρώνονται από τα κέρδη της εταιρίας οπότε οι επενδυτές που θέλουν να αγοράσουν μετοχές πρέπει να εκτιμήσουν τα μελλοντικά κέρδη της εταιρίας.

β. Προνομιούχες μετοχές

Οι ιδιοκτήτες των προνομιούχων μετοχών δεν έχουν δικαίωμα ψήφου αλλά οι απαιτήσεις τους στα κέρδη της εταιρίας και στα στοιχεία του ενεργητικού λαμβάνουν προτεραιότητα. Δηλαδή οι ιδιοκτήτες προνομιούχων μετοχών θα πάρουν μέρισμα πριν από τους κατόχους των κοινών μετοχών, υπό την προϋπόθεση ότι η εταιρία θα διανήμει μερίσματα. Οι προνομιούχες μετοχές είναι οι πρώτες (μετά τους πιστωτές) που θα πληρωθούν σε περίπτωση που η εταιρία χρεωκοπήσει και ρευστοποιηθεί. Θα πρέπει να

σημειωθεί ότι οι κοινές μετοχές δεν αντιπροσωπεύουν ένα χρέος που πρέπει να πληρωθεί βάσει του νόμου.

Ο επενδυτής μπορεί να έχει μία γενική ιδέα για τις διακυμάνσεις στις τιμές των μετοχών παρακολουθώντας τον Γενικό Δείκτη των Τιμών των μετοχών του χρηματιστηρίου. Ο δείκτης αυτός εμφανίζει συνοπτικά την τάση των τιμών των μετοχών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

B. ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Η ιστορία του τραπεζικού μας συστήματος αρχίζει με την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους το 1828. Η εξέλιξη του συμβαδίζει με την εξέλιξη της εθνικής μας οικονομίας, όπως άλλωστε με όλα τα τραπεζικά συστήματα, αλλά και με την εξέλιξη της τραπεζικής τεχνικής των μεθόδων οργάνωσης των σύγχρονων τραπεζικών συστημάτων, των συναλλακτικών ηθών.

Το πέρασμα από την αγροτική οικονομία στις πρώτες προσπάθειες εκβιομηχάνισης της χώρας γέννησε την ανάγκη εξεύρεσης κεφαλαίων και της συστηματικής προώθησης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

B.1. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Στα πλαίσια του ελληνικού τραπεζικού συστήματος δρούν 12 ελληνικές τράπεζες (Εθνική, Εμπορική, Ιονική, Πίστews, Γενική, Εργασίας, Κρήτης, Αττικής, Μακεδονίας - Θράκης, Πειραιώς, Επαγγελματικής Πίστews) και 20 ξένες διαφορετικών εθνικοτήτων.

Βασικός τους ρόλος είναι η συγκέντρωση των αποταμιεύσεων του κοινού και η παροχή δανείων. Η παροχή άλλων υπηρεσιών δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό. Γι' αυτό και η κύρια πηγή εσόδων τους είναι η διαφορά μεταξύ επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων.

Παρά τη μεγάλη παρουσία τους οι ξένες τράπεζες δεν συμμετέχουν με μεγάλο ποσοστό στο σύνολο των καταθέσεων και χορηγήσεων. Λόγω όμως των σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης, της

ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουν και της ανταγωνιστικότητάς τους, η σπουδαιότητα και ο ρόλος τους συνεχώς ανεβαίνουν.

Β.2. ΕΙΔΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Σ' αυτούς ανήκουν:

α. Η Αγροτική Τράπεζα που ασχολείται με την χρηματοδότηση της ελληνικής γεωργίας, τον έλεγχο και την εποπτεία των συνεταιριστικών οργανώσεων και αγροτοβιομηχανικών επιχειρήσεων.

β. Η Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ) έχει σαν ρόλο την χρηματοδότηση έργων υποδομής στο βιομηχανικό τομέα με σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξαγωγικής προσπάθειας των ελληνικών επιχειρήσεων, την υποβοήθηση της αποκέντρωσης των οικονομικών δραστηριοτήτων και της ανάπτυξης της περιφέρειας, την στήριξη της βιοτεχνίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

γ. Η Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΕΒΑ) που είναι θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας και χρηματοδοτεί την πραγματοποίηση επενδυτικών στοιχείων της ελληνικής βιομηχανίας.

δ. Στα ίδια πλαίσια κινείται και η Τράπεζα Επενδύσεων η οποία ιδρύθηκε με πρωτοβουλία των Εμπορική και Ιονική Τράπεζες και ελέγχεται από αυτές.

ε. Η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΚΤΕ) που ελέγχεται από την Εθνική Τράπεζα και χρηματοδοτεί την ανέγερση

παγίων κτιριακών εγκαταστάσεων βιομηχανιών, την απόκτηση ή ανέγερση στέγης οικογενειών, την υποβοήθηση του τουρισμού και της ναυτιλίας, στην κατεύθυνση πάντα της λύσης του στεγαστικού τους προβλήματος.

στ. Η Τράπεζα Υποθηκών που δρα στον τομέα της χορήγησης ενυπόθηκων δανείων

ζ. Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο το οποίο συλλέγει τις αποταμιεύσεις του κοινού και τις κατευθύνει με τη μορφή δανείων προς τους Δημόσιους Οργανισμούς και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, προς τους συνταξιούχους και υπαλλήλους του Δημοσίου για την απόκτηση στέγης, προς την αγορά τίτλων (ομολόγων και εντόκων γραμματίων του Δημοσίου) και ακινήτων.

η. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων που εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομικών και ασχολείται με την αποδοχή παρακαταθηκών, την αποδοχή καταθέσεων ιδιωτών αλλά και του Δημοσίου, την παροχή δανείων σε οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, ΟΤΑ και Δημοσίους υπαλλήλους.

θ. Στην ίδια κατηγορία των ειδικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών μπορούμε να κατατάξουμε και τις διάφορες εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Επενδύσεις Εργασίας, Επενδύσεις Πίστεως, Επενδύσεις Αναπτύξεως, Εθνική Εταιρία Χαρτοφυλακίου κλπ.), όπως και τα Άμοιβαία Κεφάλαια ("ΔΗΛΟΣ", "ΕΡΜΗΣ", "INTERAMERICAN", "NATIONALE NEDERLANDEN", κλπ.).

Οι εταιρίες αυτές είναι θυγατρικές εμπορικών τραπεζών και ασφαλιστικών εταιριών που ασχολούνται με τη συλλογή και τοποθέτηση των αποταμιεύσεων του κοινού σε κινητές αξίες ελληνικές και ξένες (ομόλογα, ομολογίες, μετοχές, κρατικά δάνεια, κλπ.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Γ. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Γ.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο θεσμός των Εταιριών Επενδύσεων έκανε την εμφάνισή του στην πατρίδα της ελεύθερης οικονομίας τις Η.Π.Α. στις αρχές του εικοστού αιώνα. Επί σειρά ετών οι εταιρίες επενδύσεων δεν γνώρισαν ιδιαίτερη αποδοχή από το ευρύ επενδυτικό κοινό, γεγονός στο οποίο συνέβαλε και η οικονομική κρίση του 1929. Κατά τη διάρκεια όμως των επόμενων δεκαετιών ο θεσμός σημείωσε ραγδαία ανάπτυξη. Αυτή η ανάπτυξη αποθόδηκε στην εντυπωσιακή ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας καθώς και στην ενίσχυση του θεσμού μέσω αυστηρών νομοθετικών πλαισίων τα οποία προσέδωσαν κύρος, εμπιστοσύνη και αξιοπιστία στις εταιρίες επενδύσεων. Επίσης η ανάπτυξη της αμερικανικής κεφαλαιαγοράς και ο εμπλουτισμός της με νέα χρηματοοικονομικά εργαλεία, διεύρυνε το φάσμα των επενδυτικών επιλογών σε τέτοιο βαθμό ώστε η αξιολόγηση των επενδύσεων να καθίσταται περισσότερο δύσκολη και πολύπλοκη για τον μεμονομένο επενδυτή. Κατ' αυτό τον τρόπο παρουσιάστηκε σταδιακά μια στροφή του μεμονομένου επενδυτή προς αναζήτηση υπηρεσιών εξειδικευμένης επαγγελματικής διαχείρισης. Αυτή την υπεύθυνη και επαγγελματική διαχείριση προσέφεραν οι ειδικοί αναλυτές των εταιριών επενδύσεων.

Γ.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Μία εταιρία επενδύσεων αποτελεί ένα σύνολο περιουσίας το οποίο ανήκει σε πολλά πρόσωπα ταυτόχρονα. Αυτό το σύνολο

περιουσίας επενδύεται από τους ειδικούς της Εταιρίας Επενδύσεων σε διάφορα αξιόγραφα όπως μετοχές, ομόλογα και άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

Γ.3. ΜΟΡΦΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Με την ανάπτυξη του θεσμού, οι Εταιρίες Επενδύσεων άρχισαν να διαφοροποιούνται επιδιώκοντας να προσφέρουν ποικιλία επενδυτικών επιλογών στο κοινό. Το παράδειγμα των Η.Π.Α. ακολούθησαν και άλλες χώρες όπως η Μ. Βρετανία, η Γερμανία κι άλλες ευρωπαϊκές και μη χώρες.

Σε μία προσπάθεια ταξινόμησης των διαφόρων μορφών των Εταιριών Επενδύσεων, οι οποίες υφίστανται σήμερα διεθνώς, θα τις διακρίναμε κατ' αρχήν σε δύο βασικές κατηγορίες:

- α. Εταιρίες Επενδύσεων Ανοιχτού Τύπου (Open - end Funds)
- β. Εταιρίες Επενδύσεων Κλειστού Τύπου (Closed - end Funds)

Στην Ελλάδα ως Εταιρίες Επενδύσεων Ανοιχτού τύπου θεωρούνται τα Αμοιβαία Κεφάλαια (Α/Κ) και ως κλειστού τύπου οι Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Ε.Ε.Χ.).

Γ.3.1. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Οι Εταιρίες Επενδύσεων κλειστού τύπου ή Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου είναι ανώνυμες εταιρίες σκοπός των οποίων είναι η διαχείριση χαρτοφυλακίου χρεογράφων. Το μετοχικό τους κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, η δε τιμή των μετοχών τους διαμορφώνεται καθημερινά ανάλογα με την προσφορά και την ζήτηση. Ο όρος "κλειστού τύπου" αναφέρεται στο γεγονός ότι το μετοχικό

κεφάλαιο της Ε.Ε.Χ. δεν μεταβάλλεται (παραμένει κλειστό) όταν οι επενδυτές αγοράζουν ή ρευστοποιούν μετοχές της εταιρίας. Το μετοχικό κεφάλαιο θα μεταβληθεί μόνο αν η γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας Επενδύσεων αποφασίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Τα έσοδα των Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου προέρχονται από τρεις πηγές: μερίσματα, τόκους και κέρδη από την αγοραπωλησία χρεογράφων. Οι επενδύσεις που συνθέτουν το χαρτοφυλάκιο των εταιριών αυτών επιλέγονται προσεκτικά από ειδικευμένο προσωπικό με στόχο την μεγιστοποίηση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου σε σχέση με τον κίνδυνο που αυτές ενέχουν. Στις Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου δύο είναι οι τιμές τις οποίες θα πρέπει να προσέχει ο επενδυτής. Η πρώτη είναι η καθαρή εσωτερική αξία της μετοχής η οποία ισούται με την αξία του καθαρού ενεργητικού της εταιρίας επενδύσεων (τρέχουσα αξία χαρτοφυλακίου πλέον τις απαιτήσεις, μείον τις υποχρεώσεις) διαιρούμενη με τον αριθμό των μετοχών αυτής και η δεύτερη είναι η τρέχουσα χρηματιστηριακή της τιμή. Για να έχει ο επενδυτής κίνητρο να επενδύσει σε μετοχές εταιρίας επενδύσεων θα πρέπει να αγοράσει την μετοχή στο χρηματιστήριο σε τιμή κατώτερη (discount) από την τρέχουσα εσωτερική της αξία. Οι επενδυτές μπορούν να αγοράσουν ή να ρευστοποιήσουν μετοχές των ΕΕΧ μέσω των χρηματιστών ακολουθώντας την ίδια ακριβώς διαδικασία με αυτή που απαιτείται κατά την αγοραπωλησία μετοχών άλλων εταιριών εισηγμένων στο χρηματιστήριο.

Οι εταιρίες επενδύσεων κλειστού τύπου ανάλογα με την επενδυτική τους πολιτική διακρίνονται περαιτέρω, σύμφωνα με

την διεθνή πρακτική, στις ακόλουθες κατηγορίες:

i. Εταιρίες Επενδύσεων οι οποίες επενδύουν σημαντικά ποσοστά του χαρτοφυλακίου τους σε περιορισμένο αριθμό επιλεγμένων επιχειρήσεων.

ii. Εταιρίες Επενδύσεων οι οποίες επενδύουν σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και τα χαρτοφυλάκιά τους είναι πλήρως διαφοροποιημένα.

iii. Εταιρίες Επενδύσεων οι οποίες επενδύουν κατά πάγια τακτική σε επιχειρήσεις μικρού μεγέθους. Απορροφούν συνήθως μακροχρόνιας διάρκειας μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια μικρών επιχειρήσεων με την εκτίμηση ότι κατά τη λήξη των δανείων αυτών, οι μικρές επιχειρήσεις θα έχουν εξελιχθεί σε μέγεθος και θα έχουν καθιερωθεί στην αγορά, οπότε και η αξία των μετοχών που θα απαιτηθούν από την μετατροπή των ομολογιών θα είναι επίσης υψηλή.

iv. Εταιρίες Επενδύσεων οι οποίες προσφέρουν δύο τύπους μετοχών: τις μετοχές εισοδήματος (income shares) και τις μετοχές κεφαλαίου (capital shares). Ο επενδυτής δηλώνει ποιό τύπο μετοχών επιθυμεί να αγοράσει. Ο κάτοχος μετοχών εισοδήματος εισπράττει ένα σταθερό εισόδημα το οποίο προέρχεται από τους τόκους και τα μερίσματα που απολαμβάνει η Εταιρία Επενδύσεων. Ο κάτοχος μετοχών κεφαλαίου εισπράττει εισόδημα από τα κεφαλαιακά κέρδη τα οποία επιτυγχάνει η εταιρία επενδύσεων ρευστοποιώντας μετοχές του χαρτοφυλακίου της σε τιμές ανώτερες των τιμών κτήσης.

Γ.3.2. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Αντίθετα με τις Εταιρίες Επενδύσεων κλειστού τύπου, το κεφάλαιο των Εταιριών Επενδύσεων Ανοιχτού τύπου ή Αμοιβαία Κεφάλαια, μεταβάλλεται οποτεδήποτε ένας επενδυτής αγοράσει ή ρευστοποιήσει την συμμετοχή του στο κεφάλαιο της εταιρίας. Αυτό εννοεί ο όρος "ανοιχτού τύπου".

Σε αντίθεση με τις ΕΕΧ, τα Αμοιβαία Κεφάλαια δεν εκδίδουν μετοχές αλλά μερίδια τα οποία δεν διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο. Τα μερίδια διατίθενται στους επενδυτές από το ίδιο το Αμοιβαίο Κεφάλαιο (για την ακρίβεια από την Εταιρία Διαχείρισης του Αμοιβαίου Κεφαλαίου, το οποίο είναι υποχρεωμένο να τα εξαγοράσει όποια στιγμή ο επενδυτής επιθυμήσει την ρευστοποίησή τους. Κατά την διάθεση και την εξαγορά των μεριδίων οι επενδυτές χρεώνονται ένα μικρό ποσοστό προμήθειας.

Τα Αμοιβαία Κεφάλαια εμφανίστηκαν στις Η.Π.Α. στις αρχές της δεκαετίας του '30. Επιτυχία όμως σημείωσαν κατά την μεταπολεμική περίοδο και συνεχίζουν με την ίδια επιτυχία ως σήμερα. Διεθνώς διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

* Ανάλογα με την προμήθεια που χρεώνουν σε :

i. Load funds

Τα αμοιβαία κεφάλαια αυτής της μορφής χρεώνουν προμήθεια κατά την διάθεση των μεριδίων στους επενδυτές, ενώ αποφεύγουν συνήθως την χρέωση προμήθειας κατά την εξαγορά των μεριδίων.

ii. No - Load funds

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των αμοιβαίων κεφαλαίων ανάγκασε μερικά από αυτά να μην χρεώνουν προμήθεια κατά την διάθεση

των μεριδίων τους στο κοινό. Χρεώνουν όμως προμήθεια κατά την εξαγορά των μεριδίων. Ας σημειώσουμε όμως ότι η προμήθεια εξαγοράς είναι σαφώς μικρότερη από την προμήθεια διάθεσης. Διεθνώς τείνουν να επικρατήσουν τα No - Load funds αφού είναι πιο οικονομικά και οι αποδόσεις που επιτυγχάνουν μεγαλύτερες από αυτές των Load funds.

* Ανάλογα με την διάρθρωση του χαρτοφυλακίου τους

i. Balanced funds

Στο χαρτοφυλάκιά τους περιλαμβάνουν μετοχές (κοινές και προνομιούχες), καθώς επίσης χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος (κρατικά ομόλογα, ομόλογα εταιριών, μετατρέψιμες ομολογίες κλπ.). Η φιλοσοφία τους είναι η διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου ώστε να πετύχουν σημαντική διασπορά του κινδύνου. Η αναλογία μετοχών - χρεογράφων σταθερού εισοδήματος η οποία επιλέγεται για το χαρτοφυλάκιά τους, διαφέρει από το ένα αμοιβαίο κεφάλαιο στο άλλο. Δεδομένου ότι το χαρτοφυλάκιά τους δεν αποτελείται 100% από μετοχές, είναι λογικό οι μεταβολές της αξίας του χαρτοφυλακίου τους να ακολουθούν τις μεταβολές του δείκτη των μετοχών μόνο κατά ένα ποσοστό.

ii. Bond funds

Το χαρτοφυλάκιά τους αποτελείται αποκλειστικά από ομόλογα και ομολογίες. Η φιλοσοφία τους είναι η πλήρης εξάλειψη του κινδύνου και η εξασφάλιση όσο το δυνατόν υψηλότερης απόδοσης στα πλαίσια των δυνατοτήτων που προσφέρει η αγορά ομολόγων. Υπάρχουν Bond funds τα οποία επενδύουν αποκλειστικά σε ομόλογα ανωνύμων εταιριών, άλλα που επενδύουν σε ομόλογα δημοτικών

αρχών ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλα που συνδιάζουν τους παραπάνω εκδότες.

iii. Money - market funds

Η μορφή αυτή πρωτοεμφανίστηκε το 1973 στις Η.Π.Α. κατά την περίοδο που τα επιτόκια των βραχυπροθέσμων τίτλων ήταν πολύ υψηλά. Ακόμη και συντηρητικοί επενδυτές δελεάσθηκαν από τις υψηλές αποδόσεις των βραχυπροθέσμων τίτλων και επένδυσαν σε money - market funds, τα οποία σημείωσαν αλματώδη ανάπτυξη από το 1974 και έκτοτε. Επενδύουν σε πιστοποιητικά καταθέσεων, συναλλαγματικές και άλλους βραχυπρόθεσμους τίτλους.

iv. Growth funds

Τα growth funds επενδύουν σε εταιρίες που διακρίνονται για τον δυναμισμό τους και έχουν μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης. Γι' αυτό το λόγο θεωρούνται περισσότερο ριψοκίνδυνες επενδυτικές επιλογές. Απευθύνονται σε επενδυτές οι οποίοι δεν ενδιαφέρονται για την είσπραξη σταθερού εισοδήματος (μερίσματος) αλλά για σημαντικά κεφαλαιακά κέρδη μακροχρόνια.

v. Income funds

Σε αντίθεση με τα growth funds τα income funds επενδύουν σε μεγάλες, ισχυρές και καθιερωμένες επιχειρήσεις. Δεν εκτιμούν ταχύτατους ρυθμούς ανάπτυξης αυτών των επιχειρήσεων, αφού ήδη οι εταιρίες αυτές έχουν αναπτυχθεί, αλλά επιδιώκουν την είσπραξη σταθερού και ικανοποιητικού μερίσματος όπως και κεφαλαιακά κέρδη.

vi. Growth and income funds

Αποτελούν συνδυασμό των growth funds και των income funds. Τοποθετούν τα κεφάλαιά τους τόσο σε δυναμικές και

υποσχόμενες εταιρίες όσο και σε ήδη καθιερωμένες και ισχυρές. Ακόμη επενδύουν και σε χρεόγραφα στεθερού εισοδήματος.

vii. Index funds

Η σύνθεση του χαρτοφυλακίου τους μοιάζει με αυτή του χαρτοφυλακίου της αγοράς ώστε η απόδοσή τους να ακολουθεί την πορεία αυτής του χαρτοφυλακίου της αγοράς.

viii. Common stock funds

Επενδύουν αποκλειστικά σε κοινές μετοχές. Ανάλογα με τα κριτήρια επιλογής των εταιριών στις οποίες επενδύουν διακρίνονται περαιτέρω σε:

- General common stock funds τα οποία επενδύουν σε κοινές μετοχές όλων των εταιριών χωρίς να επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους κλάδους ή γεωγραφικές περιοχές.
- Specialized funds. Τα αμοιβαία κεφάλαια αυτού του τύπου επενδύουν σε συγκεκριμένες εταιρίες συγκεκριμένων κλάδων ή γεωγραφικών περιοχών. Όπως είναι ευνόητο παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο λόγω της μη ευρείας διασποράς των επενδυτικών τους επιλογών. Από την άλλη όμως πλευρά έχουν την δυνατότητα πραγματοποίησης υψηλών αποδόσεων εάν η συγκεκριμένη κατηγορία (κλάδος ή γεωγραφική περιοχή) την οποία έχουν επιλέξει, γνωρίσει ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης. Για παράδειγμα ο κλάδος των ηλεκτρονικών ειδών σημείωσε μεγάλη ανάπτυξη στο παρελθόν με αποτέλεσμα τα αμοιβαία κεφάλαια που επένδυσαν αποκλειστικά σε αυτό το είδος εταιριών να σημειώσουν εντυπωσιακές αποδόσεις.
- Μία ακόμη κατηγορία είναι τα special situation funds τα οποία επενδύουν αποκλειστικά σε εταιρίες που προέρχονται από συγχωνεύσεις, έχουν πρόσφατα αναδιοργανωθεί ή έχουν αλλάξει ριζικά προσανατολισμό και αντικείμενο.

Γ.4. Η ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (Α.Ε.Δ.Α.Κ.)

Γ.4.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Αποκλειστικός σκοπός της εταιρίας διαχείρισης είναι η ορθολογική διαχείριση ενός ή περισσότερων αμοιβαίων κεφαλαίων. Προς το σκοπό αυτό απασχολεί το κατάλληλο ειδικευμένο προσωπικό και διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτείται για την διαχείριση του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου. Φανταστείται την Α.Ε.Δ.Α.Κ. ως μία εταιρία παροχής επενδυτικών συμβουλών χωρίς να διατηρεί καμία οικονομική κυριότητα επί των διαχειρισμένων κεφαλαίων τα οποία ανήκουν εξ ολοκλήρου στους μεριδιούχους.

Γ.4.2. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΕΙ Η Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας διαχείρισης του Α/Κ πρέπει να είναι τουλάχιστον 50.000.000 δρχ., οι δε μετοχές της είναι υποχρεωτικά ονομαστικές και μεταβιβάζονται μόνο μετά από άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Το 40% τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε.Δ.Α.Κ., όπως αναφέραμε πρέπει να ανήκει σε ανώνυμη εταιρία με μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 50.000.000 δρχ.. Δεν επιτρέπεται σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο να συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας διαχείρισης με ποσοστό μεγαλύτερο του 50%.

Γ.4.3. ΑΜΟΙΒΗ ΤΗΣ Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Τα έσοδα της εταιρίας διαχείρισης είναι η αμοιβή της από την διαχείριση του Αμοιβαίου Κεφαλαίου. Όπως είναι ευνόητο, είναι προς το συμφέρον της εταιρίας διαχείρισης η μεγιστοποίηση της αξίας του ενεργητικού του Α/Κ αφού η αμοιβή της εξαρτάται από την εκάστοτε τρέχουσα αξία του ενεργητικού του. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. εισπράττει:

- α. Αμοιβή για τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου
- β. Προμήθεια κατά την εξαγορά των μεριδίων
- γ. Ένα ποσοστό προμήθειας που ποικίλει από μία εταιρία σε άλλη, κατά τη διάθεση των μεριδίων.

Όσο αυξάνει η τρέχουσα αξία του ενεργητικού του Α/Κ τόσο υψηλότερη θα είναι η αμοιβή της Α.Ε.Δ.Α.Κ. ως ποσοστού επί του μέσου ύψους του ενεργητικού αλλά και τόσο περισσότερες θα είναι λογικά και οι πωλήσεις μεριδίων άρα και οι προμήθειες διάθεσης. (πίνακας Γ.1)

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ.1

Αμοιβές και Προμήθειες Εταιρίας Διαχείρισης

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ		
	1. ΑΜΟΙΒΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2. ΠΩΛΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	3. ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΕΡΙΔΙΩΝ
INTERAMERICAN ΕΛΛΗΝΙΚΟ	1% Ετησίως. 0,25% επί της μέσης ημερήσιας αξίας Αξίας ΑΚ του 3μήνου Καταβολή ανά 3μηνο	5%	1%
ΔΗΛΟΣ	1% ετησίως για ενεργητ. έως 2 δισ. 0,5% ετησίως για ενεργητ. 2-3 δισ. 0,25% ετησ. για ενεργητ. πάνω 3 δισ. Επί Μ.Ο. μήνα, καταβολή ανά μήνα	4%	1%
ΕΡΜΗΣ	1% Ετησίως. 0,25% μέσης ημερήσιας αξίας ΑΚ του 3μήνου Καταβολή ανά 3μηνο	4%	1%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	1,5% ετησίως για ενεργητ. έως 2 δισ. 1% ετησίως για ενεργητ. 2-5 δισ. 0,5% Ετησ. για ενεργητ. πάνω 5 δισ. επί ημερ. ύψους, καταβολή ανά τρίμηνο	5%	1%
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	1,5% ετησίως για ενεργητ. έως 2 δισ. 1% ετησίως για ενεργητ. 2-5 δισ. 0,5% ετησ. για ενεργητ. πάνω 5 δισ. επί Μ.Ο. μήνα, καταβολή ανά μήνα	5%	1%
ΑΛΦΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ	1% Ετησίως. 0,25% μέσης ημερήσιας αξίας ΑΚ του 3μήνου Καταβολή ανά 3μηνο	5%	1%
ΑΛΦΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	1% Ετησίως. 0,25% μέσης ημερήσιας αξίας ΑΚ του 3μήνου Καταβολή ανά 3μηνο	2%	1%

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Δ. ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

Με τον όρο χρηματαγορά εννοούμε τον τόπο στον οποίο διακινούνται χρεόγραφα τα οποία δεν εμπεριέχουν στην αξία τους κανένα ή σχεδόν κανένα κίνδυνο (οι ταμιακές ροές είναι εκ των προτέρω γνωστές), ενώ κεφαλαιαγορά είναι ο τόπος στον οποίο διακινούνται χρεόγραφα που ενέχουν κίνδυνο.

Μια δεύτερη διαφορά είναι η διάρκεια της οικονομικής ζωής των χρεογράφων. Στη χρηματαγορά η ζωή των χρεογράφων κυμαίνεται από μία μέρα ως ένα χρόνο, ενώ στην κεφαλαιαγορά είναι αορίστου διάρκειας. Αναλυτικότερα η κεφαλαιαγορά συμβάλει αφ' ενός μεν στην ροή των αποταμιεύσεων από εκείνους που έχουν περίσυμα σε εκείνους που έχουν έλλειμμα, αφετέρου δε κατευθύνουν τις αποταμιεύσεις προς τις ελπιζόμενες σαν περισσότερο αποδοτικές επενδύσεις.

Οι αγορές κεφαλαίου διακρίνονται σε πρωτογενείς και δευτερογενείς. Η πρωτογενής αγορά αποτελεί το μέσο δια του οποίου, εταιρίες εισάγονται για πρώτη φορά αντλώντας κεφάλαια για την επίτευξη διαφόρων στόχων. Η δευτερογενής αγορά επιτρέπει στα άτομα που ήδη κατέχουν χρεόγραφα στα χέρια τους να πουλήσουν όποτε επιθυμούν και γενικότερα τις κάθε είδους συναλλαγές που πραγματοποιούνται επί των τίτλων που ήδη κυκλοφορούν στην αγορά.

Η επάρκεια, καθώς και η εκπλήρωση του σκοπού αυτού της κεφαλαιαγοράς εξαρτάται από την λειτουργία των "καναλιών" που χρησιμοποιούνται για την μεταφορά των κεφαλαίων. Σε καλά οργανωμένες αγορές κεφαλαίου το ρόλο του "καναλιού" παίζει το

Χρηματιστήριο Αξιών όπου ζητούνται και προσφέρονται χρεόγραφα. Τα χρηματιστήρια αποτελούν επίσημες δευτερογενείς αγορές. Πρωτογενείς και δευτερογενείς αγορές βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση μεταξύ τους.

Το χρηματιστήριο περιλαμβάνει την κύρια και την παράλληλη αγορά. Η τελευταία είναι πηγή άντλησης κεφαλαίων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συνοπτικά οι ρόλοι του χρηματιστηρίου και τα πλεονεκτήματα είναι:

1. Μεταβίβαση οικονομικών κινδύνων.

Π.χ. Εστω ότι ένας επιχειρηματίας αποφασίζει να ιδρύσει μια εταιρία. Αν είναι και ο μοναδικός χρηματοδότης της εταιρίας, αναλαμβάνει αποκλειστικά τόσο τα μελλοντικά κέρδη όσο και τις μελλοντικές ζημιές. Αν ο επιχειρηματίας όμως επιθυμεί να μοιραστεί τον κίνδυνο των ζημιών και των κερδών με άλλα άτομα τα οποία θα συμμετάσχουν στη χρηματοδότηση της επιχείρησης μπορεί να το πετύχει με δύο τρόπους: α. με την έκδοση ομολογιών όπου η επιχείρηση υποχρεώνεται να καταβάλλει στο τέλος ενός συγκεκριμένου διαστήματος τόκο ο οποίος είναι σταθερός και δεν επηρεάζεται από την αποδοτικότητα της επιχείρησης και β. με την έκδοση μετοχών στο ευρύ επενδυτικό κοινό. Οι μέτοχοι αντί για τόκο θα εισπράττουν μέρισμα ανάλογα με την αποδοτικότητα της επιχείρησης. Έτσι ο επιχειρηματίας μεταβιβάζει μέρος του κινδύνου και σε άλλα άτομα.

2. Ικανοποίηση διαφορετικών, διαχρονικών, καταναλωτικών προτιμήσεων.

Π.χ. Εστω ότι κάποιο άτομο κατέχει 10 μετοχές της εταιρίας Χ. Αν οι καταναλωτικοί του στόχοι αλλάξουν ή χρειαστεί χρήματα

μπορεί να ρευστοποιήσει το κεφάλαιο που έχει σε μετοχές μέσω του χρηματιστηρίου.

Το άτομο που θα αγοράσει αυτές τις μετοχές επιθυμεί να επενδύσει σήμερα, ώστε να είναι σε θέση να ικανοποιήσει μελλοντικές καταναλωτικές προτιμήσεις. Έτσι το χρηματιστήριο παρέχει στους καταναλωτές την δυνατότητα να πραγματοποιήσουν διαφορετικούς καταναλωτικούς στόχους.

Οι επιχειρήσεις στρέφονται στο χρηματιστήριο με σκοπό την άντληση κεφαλαίων για την χρηματοδότηση των επενδύσεων τους από το ευρύτερο επενδυτικό κοινό και όχι μόνο, χωρίς άμεσο κόστος και σε μέγεθος που ούτε η τράπεζα ούτε ο ιδιοκτήτης μπορούν να προσφέρουν.

Α.1. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Ιστορική Εξέλιξη του θεσμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών

Η πρώτη κύρια προσπάθεια για την ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς στην Ελλάδα έγινε το 1880 με την ίδρυση του Χ.Α.Α., το οποίο με το Νόμο του 1918 έγινε ημικρατικός οργανισμός ελεγχόμενος από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Εξί είναι οι κυριότεροι σταθμοί που σηματοδότησαν τις εξελίξεις του θεσμού αυτού κατά την τελευταία εικοσαετία. Ο πρώτος σταθμός αφορά το Ν.Δ. 608/1970, με το οποίο εισήχθησαν και εφαρμόστηκαν οι θεσμοί του Αμοιβαίου Κεφαλαίου και των Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου στη χώρα μας. Πρόκειται για θεσμούς οι οποίοι κατόρθωσαν να καταξιωθούν και να πληθύνουν σήμερα στην ελληνική κεφαλαιαγορά και να αποτελέσουν μια βασική προσπάθεια, κυρίως των τραπεζών και ασφαλιστικών εταιριών, διευρυνσης του πακέτου παροχής υπηρεσιών προς τους πελάτες τους και αποταμιευτές.

Η θεαματική ανοδός του το 1972 και η πτώση του το 1973 λόγω της πετρελαϊκής κρίσης αποτελεί τον δεύτερο σταθμό.

Λίγο μετά την μεταπολίτευση το 1984 και καθώς οι εναλλακτικές μορφές επένδυσης εξακολουθούσαν να είναι περιορισμένες, κάνει την εμφάνισή του το φαινόμενο των "παραχρηματιστηριακών γραφείων" τα οποία κατεύθυναν αποταμιευτές σε αμφισβητούμενους τίτλους.

Υπό την πίεση της ανάγκης για περιφρούρηση των συμφερόντων των αποταμιευτών και για ενίσχυση του χρηματιστηρίου το οποίο είχε πέσει σε ένα είδος "χειμερίας νάρκης" μετά το 1973 ψηφίστηκε μετά από πολλές αναβολές ο

Νόμος 876/1979 ο οποίος αποτελεί σημαντικό σταθμό στη χρηματιστηριακή Νομοθεσία.

Με τον Νόμο αυτό θεσπίστηκαν φορολογικά διατάγματα καθώς και μέτρα (για πρώτη φορά) υπέρ της προστασίας των αποταμιευτών από την συμπεριφορά των επιχειρήσεων (όροι εισαγωγής νέων εταιριών στο χρηματιστήριο, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των επενδυτών με την υποχρεωτική δημοσίευση λογιστικών καταστάσεων κλπ.).

Το 1987 το Χ.Α.Α. το οποίο μόλις και είχε ανακαλυφθεί από το ευρύτερο ελληνικό και ξένο επενδυτικό κοινό, σημαδεύτηκε από την "Μαύρη Δευτέρα" του Οκτωβρίου, όταν το κραχ στα ξένα χρηματιστήρια επηρέασε δυσμενώς και το ελληνικό με αποτέλεσμα πολλοί επενδυτές να απογοητευτούν και να αποσύρουν τις αποταμιεύσεις τους.

Το 1989 και το πρώτο τετράμηνο του 1990 αποταλούν έναν άλλο σταθμό στην ελληνική χρηματιστηριακή αγορά. Στο διάστημα αυτό καταβλήθησαν από την Διοίκηση του Χ.Α.Α. προσπάθειες να προωθηθούν προς εφαρμογή πολλές από τις διατάξεις του Νόμου 1806/1988. Ο Νόμος αυτός αποτελεί και το πιο σημαντικό σταθμό στα ελληνικά χρηματιστηριακά χρονικά αφού είναι το πιο σημαντικό βήμα για την ορθολογική οργάνωση, εξυγίανση και εκσυγχρονισμό της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς για προσαρμογή στα κοινοτικά δεδομένα.

Η ανάγκη των επιχειρήσεων για εξεύρεση σημαντικών κεφαλαίων, τα οποία είναι απαραίτητα για την χρηματοδότηση των επενδυτικών προγραμμάτων τους, που αφορούν την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό τους, τις οδηγεί είτε στον τραπεζικό

δανεισμό είτε στην πρωτογενή αγορά κεφαλαίων, δηλαδή την έκδοση νέων τίτλων, μετοχών και ομολογιών είτε στην δευτερογενή αγορά δηλαδή την κύρια και την παράλληλη αγορά του χρηματιστηρίου.

Το καθεστώς της δημοσιότητας (εκφώνηση των πράξεων) διασφαλίζει διαφάνεια στις συναλλαγές κάτω από συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού.

Η χρηματιστηριακή αγορά με την λειτουργία της, διοχετεύει τους αποταμιευτικούς πόρους των μικροεπενδυτών, σε παραγωγικές επενδύσεις εξασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο υψηλή απόδοση του επενδυόμενου κεφαλαίου για τους αποταμιευτές και χαμηλού κόστους κεφάλαια για τις επιχειρήσεις.

Οι τιμές που δημιουργούνται στο χρηματιστήριο, είναι αποτέλεσμα της ισορροπίας που έχει επέλθει μεταξύ των δυνάμεων της προσφοράς και της ζήτησης. Με λίγα λόγια το χρηματιστήριο διευκολύνει την ορθή κατανομή των αποταμιεύσεων της οικονομίας στους πλέον παραγωγικούς τομείς.

Το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ενώ εδρεύει σε αυτό η Διεύθυνση Εποπτείας του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, η οποία ασκεί καθημερινά την εποπτεία και τον έλεγχο των συναλλαγών.

Η Διοίκηση του χρηματιστηρίου αποτελείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Ο πρόεδρος είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο του χρηματιστηρίου και έχει την γενική εποπτεία των εργασιών του.

Το χρηματιστήριο λειτουργεί καθημερινά από την Δευτέρα ως την Παρασκευή και οι ώρες συνεδριάσεων είναι τυπικά 8:30 ως 12:30 για την κύρια αγορά και 12:30 ως 13:00 για την παράλληλη αγορά. Τα είδη των συναλλαγών είναι μετρητοίς και η εκκαθάριση τους γίνεται εντός 24ων ωρών.

Το κόστος των συναλλαγών επί των μετοχών ακολουθεί τις εξής κλιμακώσεις:

- 100 δρχ. ελάχιστη προμήθεια
- 1% για αξία συναλλαγής μέχρι 1.000.000 δρχ
- 0,75% για αξία συναλλαγής από 1.000.000 - 3.000.000 δρχ.
- 0,5% για αξία συναλλαγής πάνω από 3.000.000 δρχ.

Η εναρμόνιση της Ελληνικής Οικονομίας προς τα Κοινοτικά δεδομένα, με την απελευθέρωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας μας και τον καινούργιο νόμο περί χρηματιστηρίων, έχει δημιουργήσει τις πλέον κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της χρηματιστηριακής αγοράς. Επιπλέον οι επιχειρήσεις εν όψει της κοινοτικής ενοποίησης έχουν ανάγκη ολοένα και από περισσότερα κεφάλαια που θα επενδύσουν προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο συνεχώς αυξανόμενος εξωτερικός ανταγωνισμός. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η ελληνική βιομηχανία, έχει αρχίσει να δίνει μέρος των μετοχών της στο κοινό αντλώντας έτσι τα απαραίτητα κεφάλαια για την ανάπτυξή της.

Η σημαντική αύξηση του όγκου των συναλλαγών τα τελευταία δύο χρόνια και η εισαγωγή νέων εταιριών στα χρηματιστήρια έχουν μεγάλη επίδραση στις τιμές των μετοχών, ενώ συνέτειναν στο να δημιουργηθεί ένα κλίμα μεγαλύτερης εμπιστοσύνης από το επενδυτικό κοινό. Η συστηματική μελέτη της αγοράς, η

συνεχιζόμενη ροή υγειών εταιριών προς το χρηματιστήριο και ο επικείμενος εκσυγχρονισμός του χρηματιστηρίου δημιουργούν αισιόδοξες προοπτικές για την ελληνική κεφαλαιαγορά.

Ο Νόμος 3632/28 ήταν ο νόμος που έκανε σαφές το καθεστώς λειτουργίας του Χ.Α.Α. αφού διέλυσε την σύγχυση στις αρμοδιότητες χρηματιστών και μεσιτών. Σημαντικές αλλαγές, όμως στη δομή και στη λειτουργία του επήλθαν με το νόμο 1806/88 όπως αναφέραμε και προηγουμένως.

Αποθετήριο τίτλων

Στο αποθετήριο τίτλων κατατίθενται και φυλάσσονται στο όνομα και ύστερα από αίτηση του αποκτούντος οι τίτλοι των αξιών που έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, οι οποίοι αποτελούν αντικείμενο χρηματιστηριακής συναλλαγής. Ο αποκτών τις αξίες εφοδιάζεται με αποθετήριο έγγραφο.

Οι όροι του Χρηματιστηρίου

Χρηματιστές: Τα τακτικά μέλη του χρηματιστηρίου. Πρόσωπα ή εταιρίες με μεγάλη οικονομική επιφάνεια εκτελούν τις εντολές που τους δίνουν οι μέτοχοι για αγοραπωλησία μετοχών. Στην ουσία είναι οι μεσάζοντες μεταξύ χρηματιστηρίου και επενδυτών. Μόνο αυτοί έχουν δικαίωμα να κάνουν συναλλαγές.

Αντικρυστές: Τα "έκτακτα" μέλη του χρηματιστηρίου. Είναι οι αντιπρόσωποι, οι βοηθοί των χρηματιστών μέσα στην αίθουσα συνεδριάσεων. Είναι χρεωμένοι και υποχρεωμένοι να εκτελούν εντολές. Κάποτε ήταν όρθιοι γύρω από ένα κυγκλίδωμα ("κύκλο" ή

"κάγκελο") και φώναζαν. Σήμερα κάθονται μπροστά από μία οθόνη Η/Υ, παίρνουν τις εντολές αγοραπωλησίας από τους χρηματιστές και τις πληκτρολογούν απλά στην κεντρική μονάδα του χρηματιστηρίου.

Θεσμικός επενδυτής: Σε αντίθεση με τον "απλό" επενδυτή ο "θεσμικός" διαπραγματεύεται μεγάλα πακέτα μετοχών με αντίστοιχη οικονομική άνεση. Πρόκειται κυρίως για μεγάλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες, εταιρίες επενδύσεων και διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.

Εντολή: Η παραγγελία που δίνουμε στον χρηματιστή για αγορά ή πώληση μετοχών ή ομολόγων. Δίνεται πριν τη συνεδρίαση (έναρξη) στο γραφείο του χρηματιστή τηλεφωνικώς ή δια ζώσης και κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης στον υπάλληλο του χρηματιστή μέσα στο χρηματιστήριο.

Πινακίδιο: Για κάθε αγοραπωλησία μετοχών ή ομολογιών εκδίδεται από τον χρηματιστή απόδειξη που αναγράφεται το είδος, η ποσότητα και η τιμή στην οποία εκτελέστηκε η εντολή.

Χαρτοφυλάκιο: Είναι το πακέτο των μετοχών που έχει στα χέρια του ένας επενδυτής. Γενικότερα είναι η κατανομή των επενδύσεων που έχει κάνει στην περιουσία του ένας πολίτης. Πόσα σε ακίνητα, πόσα σε καταθέσεις, πόσα σε επιχειρήσεις και πόσα στο χρηματιστήριο.

Μπουμ: Η απότομη μεγάλη άνοδος των τιμών των μετοχών.

Σλαμ: Η μεγάλη πτώση αντίστοιχα

Κράχ: Η απότομη πτώση των τιμών των μετοχών σε πολύ μικρό διάστημα. Το κράχ έχει επίπτωση μόνο στην ψυχολογία των επενδυτών. Είναι χρήσιμο μόνο για τους ιστορικούς και γι'

αυτούς που πούλησαν πριν το κράχ και κέρδισαν ή αυτούς που αγόρασαν στο κραχ και πάλι κέρδισαν.

Παπαγαλάκια: Οι παρακινούντες το χρηματιστήριο, διασπείροντας, κατευθυνόμενες φήμες. Οι άνθρωποι που είτε από πρόθεση είτε από αφέλεια μεταφέρουν "πληροφορίες" και κατασκευασμένες "ειδήσεις" για την κατάσταση των εταιριών.

Πράσινα και μπλε χαρτιά: Οι μετοχές των εταιριών που είναι φιλικά προσκείμενες σε ένα από τα δύο μεγάλα κόμματα (ΠΑΣΟΚ ή ΝΔ). Οι λέξεις αυτές έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα σε προεκλογικές και μετεκλογικές περιόδους. Στη συνείδηση μερικών επενδυτών οι εταιρίες αυτές στηρίζουν την ανάπτυξή τους στις στενές επαφές των ηγετών τους με στελέχη των εκάστοτε κυβερνήσεων.

Κύρια αγορά: Είναι στην ουσία το χρηματιστήριο. Σ' αυτήν είναι εισηγμένες 141 εταιρίες.

Παράλληλη αγορά: Ανήκει και αυτή στο χρηματιστήριο με την διαφορά ότι εδώ κινούνται εταιρίες με μικρότερο μέγεθος. Διαπραγματεύονται κανονικά αλλά οι μετοχές τους έχουν μικρότερη εμπορευσιμότητα.

Στήλες

Κλείσιμο: Η τιμή για κάθε μετοχή που παραμένει στο ταμπλό όταν λήξει η συνεδρίαση. Είναι η τιμή της τελευταίας συναλλαγής της μετοχής και η αξία της είναι ενδεικτική.

Προηγούμενη: Η τιμή κλεισίματος της προηγούμενης συνεδρίασης.

**Υ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**

Διαφορά: Η Διαφορά των τιμών κλεισίματος δύο συνεδριάσεων. Η θετική ή η αρνητική της τιμή δείχνει την άνοδο ή την πτώση της μετοχής. Δηλαδή αν υπήρχε περισσότερη ζήτηση ή προσφορά τίτλων της συγκεκριμένης συνεδρίασης.

Ανώτερη: Είναι η ανώτερη τιμή που έπιασε μια μετοχή στη διάρκεια μιας ημέρας.

Κατώτερη: Η κατώτερη τιμή της ίδιας μετοχής σε μια μέρα.

Όγκος συναλλαγών: Το σύνολο του αριθμού των μετοχών που διακινήθηκαν σε μία συνεδρίαση.

Αξία συναλλαγών: Η τιμή σε δραχμές που υπολογίζεται από το γινόμενο τεμάχια συναλλαγών επί τιμή μετοχών.

Δείκτης P/E: Ο αριθμός που εκφράζει την αναλογία της χρηματιστηριακής τιμής προς τα κέρδη ανά μετοχή. Είναι ένας αριθμός που δείχνει αν μία εταιρία πάει καλά ή όχι. Προσοχή όμως όσο μικρότερος είναι ο δείκτης τόσο πιο καλά πάει η εταιρία. Αν και τόσο αυτός όσο και οι υπόλοιποι δείκτες του χρηματιστηρίου είναι σχετικοί.

Ονομαστική αξία: Η αναγραφόμενη τιμή στον τίτλο της μετοχής.

Χρηματιστηριακή αξία: Το σύνολο των μετοχών επί την αξία της μετοχής. Θεωρητικά όσο μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία έχει μια εταιρία τόσο πιο ισχυρή είναι.

Διασπορά: Δείχνει τον αριθμό των προσώπων που κατέχουν μετοχές. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός αυτός τόσο μεγαλύτερη είναι η διασπορά των μετοχών της εταιρίας, άρα τόσο πιο εύκολα κανείς αγοράζει ή πωλεί.

Αποδοτικότητα: Είναι τα κέρδη της χρήσεως δια της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής. Οσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο δείκτης τόσο μεγαλύτερη είναι η αποδοτικότητα της εταιρίας.

Ε. ΤΑ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Ε.1. ΕΝΝΟΙΑ - ΦΟΡΕΙΣ

Σύμφωνα με τον Ν.Δ. 608/70 Αμοιβαίο Κεφάλαιο θεωρείται το "σύνολο ενεργητικού σε μετρητά, χρεόγραφα και μετοχές, του οποίου τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν σε πολλά πρόσωπα".

Ο όρος "κεφάλαιο" χαρακτηρίζει το σύνολο του ποσού που συγκεντρώνεται από τους επενδυτές, ενώ ο όρος "Αμοιβαίο" περιγράφει το γεγονός ότι όλοι οι συνεισφέροντες (μεριδιούχοι) στην δημιουργία της περιουσίας αυτής, μοιράζονται τα κέρδη και τις ζημιές που μπορεί να προκύψουν, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του καθένα σ' αυτό. Το Αμοιβαίο Κεφάλαιο δεν αποτελεί Νομικό Πρόσωπο.

Οι κυριότερες προϋποθέσεις για την παροχή άδειας και την συγκρότηση του Α/Κ είναι:

α. Το ενεργητικό της Εταιρίας Διαχείρισης για τον σχηματισμό του Α/Κ δεν θα πρέπει να είναι κατώτερο των 50 εκατ. δρχ. καταβαλλόμενο εντός τριμήνου από την ημερομηνία λήξης της άδειας.

β. Οι μετοχές των Εταιριών Διαχείρισης πρέπει να είναι ονομαστικές και δεν επιτρέπεται η μεταβίβασή τους χωρίς την άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

γ. Υποβάλλεται πίνακας με το είδος, την ποσότητα και την αξία των στοιχείων του ενεργητικού του Α/Κ.

Ε.2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥ Α/Κ

Το νέο Νομοσχέδιο επιτρέπει τις ακόλουθες κατηγορίες επενδύσεων του Α/Κ:

α. Κινητές αξίες εισηγμένες στην κύρια ή δευτερογενή (παράλληλη) αγορά χρηματιστηρίου αξιών κράτους μέλους της ΕΟΚ.

β. Σε τίτλους μεριδίων ελληνικών Α/Κ και σε μη εισηγμένους σε χρηματιστηριακή αγορά τίτλους μεριδίων κοινοτικών Α/Κ που πληρούν τις προϋποθέσεις της Οδηγίας της ΕΟΚ 85/611.

γ. Νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες υπό τον όρο της υποχρέωσης εισαγωγής τους εντός ενός έτους σε χρηματιστηριακή αγορά κράτους μέλους της ΕΟΚ.

δ. Κινητές αξίες που είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά χρηματιστηρίου κράτους μη μέλους της ΕΟΚ μέχρι ποσού που δεν υπερβαίνει το 20% του καθαρού ενεργητικού του Α/Κ.

ε. Άλλες κινητές αξίες μέχρι ποσού που δεν υπερβαίνει κατά την τοποθέτηση ποσοστό 10% της καθαρής αξίας του ενεργητικού του Α/Κ, ύστερα από ειδική άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

στ. Σε μετρητά και σε καταθέσεις στις τράπεζες.

ζ. Το Α/Κ κατά την εξαγωγή συναλλάγματος για την πραγματοποίηση επενδύσεων εκτός Ελλάδος, υπόκειται στους συναλλαγματικούς περιορισμούς που ισχύουν.

Ε.3. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

α. Απαγορεύεται η τοποθέτηση άνω του 10% του καθαρού ενεργητικού του Α/Κ σε κινητές αξίες του ιδίου εκδότη και άνω του 40% του ενεργητικού σε κινητές αξίες εκδοτών σε καθένα από

τους οποίους έχει επενδύσει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% της καθαρής αξίας του ενεργητικού του.

β. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι του 50% του ενεργητικού του Α/Κ σε κινητές αξίες του ιδίου εκδότη, όταν οι κινητές αξίες έχουν εκδοθεί από κράτος μέλος της ΕΟΚ ή από οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

γ. Το Α/Κ δεν επιτρέπεται να αποκτά μετοχές μιας εταιρίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του αριθμού μετοχών της τελευταίας.

Ε.4. ΤΙΤΛΟΙ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

Οι τίτλοι συμμετοχής του Α/Κ καλούνται "μερίδια", τα οποία είναι ισόποσο, ονομαστικά, υπογράφονται δε από τον Διαχειριστή και τον θεματοφύλακα ο οποίος εισπράττει και την αξία τους που μπορεί να καταβληθεί από τον αγοραστή είτε σε μετρητά είτε σε χρεόγραφα.

Οι τίτλοι συμμετοχής δεν είναι διαπραγματεύσιμοι, μεταβιβάζονται δε μόνο μεταξύ στενών συγγενών και συζύγων και μπορούν επίσης να ενεχυριαστούν προς εξόφληση απαιτήσεων.

Οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού μπορούν να γίνουν μεριδιούχοι μόνο μετά από απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής.

Τα μερίδια αυξάνονται μόνο με την έκδοση νέων και μειώνονται με την εξαγορά των υφισταμένων.

Επί των τίτλων αναγράφονται τα εξής στοιχεία:

α. Η ονομασία του Α/Κ.

β. Ο αριθμός αδείας της επιτροπής κεφαλαιαγοράς που αφορά την συγκρότηση του Α/Κ.

- γ. Η επωνυμία της εταιρίας διαχείρισης και του θεματοφύλακα.
- δ. Ο αριθμός των μεριδίων που αντιστοιχούν στον τίτλο.
- ε. Το όνομα και η διεύθυνση του κομιστού του τίτλου (είναι δυνατό να υπάρχουν από δύο έως πέντε συνδικαιούχοι του τίτλου αρκεί να το ζητήσουν εγγράφως από την ΑΕΔΑΚ).

E.5. ΤΙΜΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

Ως τιμή διάθεσης μεριδίου νοείται αυτή της ημέρας υποβολής της αίτησης απόκτησης των μεριδίων. Η τιμή διάθεσης κάθε μεριδίου είναι δυνατόν να υπερβαίνει την καθαρή τιμή του μεριδίου κατά την προμήθεια της ΑΕΔΑΚ (προμήθεια διάθεσης) την οποία καθορίζει η ίδια και την αναφέρει στον κανονισμό του Α/Κ.

E.6. ΤΙΜΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

Τιμή εξαγοράς θεωρείται αυτή της ημέρας υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η αξία των μεριδίων που εξαγοράζονται υποβάλλεται μέσα σε πέντε ημέρες από την ημέρα υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η τιμή εξαγοράς κάθε μεριδίου είναι δυνατόν να υπολείπεται της καθαρής τιμής κατά την προμήθεια της ΑΕΔΑΚ (προμήθεια εξαγοράς).

E.7. ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ

Σε αντιστοιχία με τον όρο Trustee αναφέρεται στην ελληνική νομοθεσία ο όρος "θεματοφύλακας". Οι αρμοδιότητές του εκτός από την φύλαξη των τίτλων είναι οι εξής:

- α. Μεσολαβεί στην εκτέλεση εντολών αγοράς και πώλησης

χρεογράφων ή μετοχών, κατόπιν συνεννόησης με την εταιρία διαχείρισης.

β. Συνυπογράφει τις τριμηνιαίες λογιστικές καταστάσεις του Α/Κ.

γ. Ευθύνεται για κάθε αμέλεια σχετικά με την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του.

δ. Εκτελεί καθήκοντα ταμία δηλαδή: καταβάλλει την προμήθεια στην εταιρία διαχείρισης, βεβαιώνει την καταβολή του αντίτιμου της αξίας των εκδιδομένων τίτλων κατά την διάθεση των μεριδίων, καταβάλλει μέσα στην νόμιμη προθεσμία το ποσό που αντιπροσωπεύει τα μερίδια που εξαγοράζονται και ακυρώνει τους τίτλους που εξαγοράζονται ή μεταβιβάζονται.

ε. Ο θεματοφύλακας προκειμένου να παραιτηθεί από την ιδιότητά του πρέπει να ειδοποιήσει την εταιρία διαχείρισης προ τριμήνου και να συνεχίσει τα καθήκοντά του έως ότου η επιτροπή κεφαλαιαγοράς διορίσει νέο θεματοφύλακα τον οποίο θα έχει προτείνει η ίδια η ΑΕΔΑΚ. Μετά τον διορισμό του νέου θεματοφύλακα ο αποχωρήσας παραδίδει τους τίτλους του Α/Κ στον νέο θεματοφύλακα. Για τα χρεόγραφα του εξωτερικού υπάρχει η δυνατότητα φύλαξής τους από τράπεζα του εξωτερικού.

Μόνο ελληνικός τραπεζικός οργανισμός ορίζεται θεματοφύλακας και αυτό προκειμένου να ενισχυθεί το αίσθημα ασφάλειας και φερεγγυότητας ως προς την φύλαξη των στοιχείων του Α/Κ.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι προμήθειες που εισπράττει ο θεματοφύλακας για τις υπηρεσίες που προσφέρει. (πίνακας Ε.1).

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε.1

ΑΜΟΙΒΕΣ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΑΜΟΙΒΕΣ ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑ			
	1. ΑΜΟΙΒΗ ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΗΣ	2. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΛΑΞΗΣ	3. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΕΠΙ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	4. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
INTERAMERICAN ΕΛΛΗΝΙΚΟ	0,15% ετησίως στο ανώτατο ενεργητικό έτους καταβολή ανά μήνα	0,2% ετησίως επί της αξίας των φυλασσομένων τίτλων στο τέλος μηνός. Καταβολή κάθε μήνα	0,15% της τρέχουσας αξίας αγοραπωλησιών αξιογράφων, καταβολή ανά μήνα	0,4% της αξίας μερισμάτων μετοχών 0,1% της αξίας τοκομεριδίων
ΔΗΛΟΣ	0,1% Ετησίως στο ανώτατο ενεργητικό έτους	0,2% ετησίως επί της αξίας των φυλασσομένων τίτλων στο τέλος μηνός. Καταβολή κάθε μήνα	0,2% της τρέχουσας αξίας αγοραπωλησιών αξιογράφων	
ΕΡΜΗΣ	0,2% ετησίως επί μέσης ημερήσιας αξίας ενεργητ. Καταβολή ανά 3μηνο			
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	0,1% ετησίως στο ανώτατο ενεργητικό έτους, καταβολή ανά 3μηνο	0,2% ετησίως επί της αξίας των φυλασσομένων τίτλων στο τέλος μηνός. Καταβολή κάθε μήνα	0,2% της τρέχουσας αξίας αγοραπωλησιών αξιογράφων, καταβολή ανά μήνα	0,4% της αξίας μερισμάτων μετοχών 0,1% της αξίας τοκομεριδίων
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	0,2% ετησίως στο ανώτατο ενεργητικό έτους, καταβολή ανά 3μηνο	0,3% ετησίως επί της αξίας των φυλασσομένων τίτλων στο τέλος μηνός. Καταβολή κάθε μήνα	0,3% της τρέχουσας αξίας μετοχών 0,1% τρέχουσας αξίας χρεωγρ. Καταβολή ανά μήνα	0,5% της αξίας μερισμάτων μετοχών 0,2% της αξίας τοκομεριδίων
ΑΛΦΑ ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΟ		0,3% ετησίως επί της αξίας των φυλασσομένων τίτλων στο τέλος μηνός. Καταβολή κάθε μήνα	0,2% της τρέχουσας αξίας αγοραπωλησιών αξιογράφων. Καταβολή ανά μήνα	0,4% της αξίας μερισμάτων μετοχών 0,1% της αξίας τοκομεριδίων
ΑΛΦΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		0,1% ετησίως επί της αξίας των φυλασσομένων τίτλων στο τέλος μηνός. Καταβολή κάθε μήνα		

Ε.8. ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ο έλεγχος των λογαριασμών του Α/Κ από ορκωτούς λογιστές ή άλλο αναγνωρισμένο λογιστικοελεγκτικό όργανο είναι απαραίτητος για να εξασφαλίσει τα συμφέροντα των μεριδιούχων, παρέχει δε εγγύηση για την χρηστή διαχείριση των αποταμιεύσεων των επενδυτών συμβάλλοντας στην καθιέρωση κλίματος εμπιστοσύνης στο επενδυτικό κοινό. Τα ελεγκτικά όργανα ελέγχουν στο τέλος κάθε χρήσης τις αναλυτικές καταστάσεις του Α/Κ, εκτός του Α' διμήνου από την λήξη κάθε διαχειριστικού έτους. Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μαζί με την Έκθεση των ελεγκτών και μαζί με οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ζητήσει η Επιτροπή.

Ε.9. ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Αποτελεί σημαντική δύναμη ενός Α/Κ αφού μέσω αυτού προσελκύεται ο μεγαλύτερος αριθμός των πελατών. Όσο πικνότερο είναι το δίκτυο τόσο μεγαλύτερη είναι η δυνατότητα αυξημένων πωλήσεων του Α/Κ ενώ τόσο μεγαλύτερη είναι και η εξυπηρέτηση των μεριδιούχων. Σημαντικό βέβαια στοιχείο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μεριδιούχων είναι και ο βαθμός εκπαίδευσης των πωλητών του Α/Κ.

Ε.10. ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΕΣ

Οι χρηματιστές λαμβάνουν από τον θεματοφύλακα τις εντολές αγοράς και πώλησης χρεογράφων κατόπιν συνεννόησης αυτού με την εταιρία διαχείρισης και τις εκτελούν. Η εταιρία διαχείρισης λόγω των τεράστιων κεφαλαίων που διαχειρίζεται και λόγω της

συχνότητας που εκτελεί χρηματιστηριακές πράξεις, απολαμβάνει όλα τα πλεονεκτήματα που απολαμβάνει ένας μεγάλος πελάτης των χρηματιστηριακών γραφείων όπως άμεση, τακτή και έγκυρη ενημέρωση. Οι χρηματιστές αντιμετωπίζουν την εταιρία διαχείρισης όπως και οποιονδήποτε άλλο μεγάλο πελάτη και εισπράττουν την προμήθεια επί των αγοραπωλησιών όπως ορίζει ο νόμος.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΣ

Ο θεσμός των αμοιβαίων κεφαλαίων στην Ελλάδα εμφανίζεται με το Ν.Δ. 608/70 και σήμερα διέπεται από τις διατάξεις του Ν.1969/91. Μέχρι το 1988 λειτουργούσαν μόνο δύο εταιρίες διαχείρισης και υπήρχαν μόνο δύο Αμοιβαία Κεφάλαια.

Από το 1988 η δημιουργία νέων εταιριών διαχείρισης σε συνδιασμό με την ανάπτυξη του χρηματιστηρίου συνέβαλαν στην ραγδαία εξέλιξη του κλάδου των αμοιβαίων κεφαλαίων. Η εξέλιξη αυτή σημειώθηκε τόσο ποσοτικά, δηλαδή με την αύξηση του ενεργητικού, αλλά και ποιοτικά δηλαδή δημιουργήθηκαν και εξειδικευμένα αμοιβαία κεφάλαια.

Ειδικότερα μέχρι το 1988 προσφέρονταν στον επενδυτή μόνο αμοιβαία κεφάλαια μικτού τύπου. Από το 1989 εμφανίστηκαν αμοιβαία κεφάλαια Σταθερού Εισοδήματος και από το 1990 Διαχείρισης Διαθεσίμων. Από το 1991 δημιουργήθηκαν αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας το ενεργητικό των Α/Κ σημείωσε μεγάλη άνοδο, γεγονός που δείχνει την αυξανόμενη σημασία του θεσμού για τους επενδυτές. Όπως είναι φυσικό υπήρξαν κατά διάφορες χρονικές περιόδους σημαντικές διαφοροποιήσεις στις αποδόσεις των διαφόρων Α/Κ που πάντοτε επηρεάζονται από την πορεία της κεφαλαιαγοράς.

Η μεταβολή του ενεργητικού των Α/Κ κατά το 1992 υπήρξε ανοδική κατά 28.39%, ενώ κατά το χρονικό διάστημα του 1993 έως 15 Οκτωβρίου έχει τη θεαματική άνοδο του 221.98%. Το γεγονός αυτό σε συνδιασμό με την ιστορική εξέλιξη του θεσμού μας

οδηγεί στο συμπέρασμα ότι βρισκόμαστε σε ένα τομέα που περνάει την φάση της ανάπτυξής του.

Οι επενδυτές πλέον ενημερώνονται σήμερα πιο συστηματικά τόσο για τις αποδόσεις των Α/Κ όσο και για τις προοπτικές της κεφαλαιαγοράς όσο και της οικονομίας γενικότερα.

Ηδη κατά το τρέχων έτος παρατηρήθηκε σημαντική στροφή των επενδυτών προς τα αμοιβαία κεφάλαια σταθερής απόδοσης καθώς και προς τα διεθνή. Για τον μέσο επενδυτή, μέσω του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων, η επιλογή διαφορετικού τύπου Α/Κ θα είναι αποτέλεσμα της σταδιακής εμπειρίας και εξοικείωσης που έχει αρχίσει ήδη να αποκτάται από το επενδυτικό κοινό.

Οι ικανοποιητικές αποδόσεις των Α/Κ το 1993 προσέλκυσαν σημαντικά κεφάλαια το 1994. Συγκεκριμένα το συνολικό καθαρό ενεργητικό των Α/Κ που δείχνει το μέγεθος των τοποθετήσεων, καθώς και τα καθαρά κέρδη στο χώρο των Α/Κ αυξήθηκε το χρονικό διάστημα 3 Ιανουαρίου - 23 Μαρτίου 1994 περίπου κατά 50% και ξεπέρασε το 1.3 τρις δρχ. πιστοποιώντας την στροφή των επενδυτών σε αυτή τη μορφή επένδυσης. Ιδιαίτερη ζήτηση είχαν το εν λόγω διάστημα τα Α/Κ σταθερού εισοδήματος και διαχείρισης διαθεσίμων που συγκέντρωσαν περίπου το 70% του καθαρού συνολικού ενεργητικού των Α/Κ. Το πρώτο τρίμηνο του έτους χαρακτηρίστηκε εξάλλου από την σταθερή άνοδο των καθαρών τιμών των Α/Κ σταθερού εισοδήματος, την αύξηση των τιμών των αναπτυξιακών και τις απώλειες των τιμών των μεριδίων των διεθνών αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σύμφωνα με τους δείκτες που καταρτίζει η Διεύθυνση Αναπτύξεως της Ιονικής Τράπεζας, ο δείκτης καθαρών τιμών μεριδίων Α/Κ σταθερού εισοδήματος και διαχείρισης διαθεσίμων, που επενδύουν κυρίως σε τίτλους σταθερού εισοδήματος (ομόλογα Δημοσίου, repos κλπ.), ακολούθησε σταθερά ανοδική πορεία το τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου του 1994. Συγκεκριμένα το εν λόγω χρονικό διάστημα ο δείκτης αυξήθηκε περίπου κατά 4.3% συνεχίζοντας την σταθερά ανοδική πορεία που ακολούθησε σε όλη τη διάρκεια του 1993.

Ο αντίστοιχος δείκτης καθαρών τιμών διεθνών αμοιβαίων κεφαλαίων, που επενδύουν σε διάφορες αγορές του εξωτερικού και σε διάφορα νομίσματα, παρουσίασε το πρώτο τρίμηνο του έτους πτώση κατά 1.5%. Η σταθερά ανοδική πορεία που ακολούθησε ο δείκτης κατά τον Ιανουάριο, σημειώνοντας μάλιστα αύξηση κατά 1.33%, αναστράφηκε περί τα μέσα Φεβρουαρίου ως αποτέλεσμα των αρνητικών εξελίξεων που επικράτησαν την εποχή εκείνη και συνεχίστηκαν καθ' όλη την διάρκεια του μήνα σε όλα τα μεγάλα χρηματιστήρια της Ευρώπης, της Γουόλ Στρήτ, και του Τόκιο, καθώς και της μεγάλης πτώσης των τιμών των ομολόγων σε όλες τις διενείς αγορές. Η πτωτική πορεία του δείκτη συνεχίστηκε μέχρι τις 23 Μαρτίου.

Η πορεία του δείκτη καθαρών τιμών μεριδίων των αναπτυξιακών Α/Κ, που επενδύουν σε μετοχές εταιριών εισηγμένων στο ελληνικό χρηματιστήριο, ακολούθησε σε γενικές γραμμές αυτή του γενικού δείκτη του ΧΑΑ. Συνολικά αυξήθηκε κατά 50.9%, σημειώνοντας την μεγαλύτερη άνοδό του (7.4%) τον Ιανουάριο

όταν το επενδυτικό κλίμα στη Σοφοκλέους ήταν ευνοϊκό. Κατά τον Φεβρουάριο και Μάρτιο ο δείκτης κυμάνθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα.

Ο δείκτης της αξίας του καθαρού ενεργητικού της συνολικής αγοράς των Α/Κ το χρονικό διάστημα 3/1 - 23/3 αυξήθηκε κατά 54%. Την μεγαλύτερη άνοδο σημείωσε ο δείκτης καθαρού ενεργητικού των Α/Κ σταθερού εισοδήματος και διαχείρισης διαθεσίμων, που αυξήθηκε κατά 63.5%, και ακολούθησε αυτός των διεθνών κατά 30.2% και των αναπτυξιακών κατά 29%.

Η μεγάλη απήχηση των αμοιβαίων κεφαλαίων στο ευρύτερο επενδυτικό κοινό και η ανάπτυξή τους τα τελευταία χρόνια καθώς επίσης και τα ποσά που έχουν επενδυθεί στα Α/Κ συμβάλλουν σημαντικά στην χρηματοδότηση της οικονομίας. Τα ποσά αυτά διοχετεύθηκαν κατά το μεγαλύτερο ποσοστό στις επιχειρήσεις που βρίσκονται στον ελληνικό χώρο με αποτέλεσμα την επέκταση των επιχειρήσεων, την αντικατάσταση του εξοπλισμού με νέο τεχνολογικά ανώτερο εξοπλισμό, την αύξηση του εργατικού δυναμικού και γενικά την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

ΣΤ.1. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Ο θεσμός των Α/Κ έχει τις ρίζες του στη Μ. Βρετανία όταν πρωτοεμφανίστηκε το 1688. Στη μορφή που τα γνωρίζουμε σήμερα λειτουργούν σε χώρες της ΕΟΚ από την αρχή του 20ού αιώνα, αλλά εξακολουθούν να παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές μεταξύ τους, γεγονός που αποδίδεται στη διάρθρωση και τον χαρακτήρα των επιμέρους εθνικών αγορών. Οι διακρίσεις των Α/Κ γίνονται συνήθως με βάση το είδος των επενδύσεων στις οποίες προβαίνουν. Σήμερα υπάρχουν Α/Κ που επενδύουν σε:

- α. συγκεκριμένα είδη επενδυτικών προϊόντων (π.χ. Α/Κ ομολογιών, μετοχών, πολυτίμων μετάλλων, ακινήτων, τέχνης, παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων),
- β. συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές (π.χ. Α/Κ Η.Π.Α., Ευρώπης, Απω Ανατολής, κλπ.) και
- γ. συγκεκριμένους τομείς βιομηχανικής δραστηριότητας (π.χ. Α/Κ βιοτεχνολογίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών).

Στην Ελλάδα σύμφωνα με το ισχύον νομικό καθεστώς τα Α/Κ συστήνονται από ειδικευμένες Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), οι οποίες αναλαμβάνουν και τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των Α/Κ. Σήμερα στην ελληνική αγορά λειτουργούν 24 εταιρίες διαχείρισης οι οποίες διαχειρίζονται 67 αμοιβαία κεφάλαια.

ΣΤ.2. ΕΙΔΗ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα ελληνικά Αμοιβαία Κεφάλαια έχουν διαφοροποιηθεί προσπαθώντας να καλύψουν διαφορετικές επενδυτικές ανάγκες και απαιτήσεις. Έτσι στην Ελλάδα έχουν παρουσιαστεί πέντε είδη αμοιβαίων κεφαλαίων:

- α. Αναπτυξιακά, τα οποία επενδύουν τα διαθέσιμά τους κυρίως σε μετοχές.
- β. Εισοδήματος, τα οποία επενδύουν το μεγαλύτερο τμήμα του χαρτοφυλακίου τους σε επενδυτικά προϊόντα σταθερού εισοδήματος (π.χ. ομολογιακούς τίτλους, έντοκα γραμμάτια κλπ.)
- γ. Μικτά, τα οποία συνδιάζουν επενδύσεις σε μετοχές και σε επενδυτικά προϊόντα σταθερού εισοδήματος σύμφωνα με την επιλεγόμενη κατά καιρούς και συνθήκες στρατηγική. Τα μικτά Α/Κ

απευθύνονται σε επενδυτές που επιθυμούν επενδύσεις με μεγαλύτερο επενδυτικό ρίσκο αλλά με μεγαλύτερη αναμενόμενη απόδοση τόσο από εισόδημα όσο και από υπεραξία.

δ. Διεθνή, τα οποία επενδύουν σε τίτλους του εξωτερικού και τα οποία διακρίνονται με τη σειρά τους σε εισοδήματος, αναπτυξιακά και μικτά.

ε. Διαχείρισης Διαθεσίμων, τα οποία επενδύουν σε βραχυπρόθεσμα επενδυτικά προϊόντα (έντοκα γραμμάτια, repos)

Κατά τη διάρκεια του 1993 το ύψος των κεφαλαίων που διαχειρίζονται ελληνικές ΑΕΔΑΚ σημείωσε αύξηση κατά 190%. Την 21/10/93 το συνολικό ποσό που διαχειριζόταν ελληνικές ΑΕΔΑΚ ήταν περίπου 712 δισεκ. δρχ.. Το ποσό αυτό αναμένεται να αυξηθεί στο μέλλον. Αυτή η εκτίμηση πηγάζει:

- i. από την εμπειρία άλλων χωρών της Ευρώπης αλλά και της Αμερικής
- ii. την κατά το παρελθόν καλύτερη απόδοση των Α/Κ σε σχέση με άλλες μορφές επενδύσεων και
- iii. ένα σύνολο πλεονεκτημάτων που συγκεντρώνουν τα Α/Κ σε σχέση με τις εναλλακτικές μορφές επενδύσεων, τα οποία και αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω. (πίνακας ΣΤ.1)

ΣΤ.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΗΛΩΝ

Αναφέραμε προηγουμένως ότι το Αμοιβαίο Κεφάλαιο χωρίζεται σε μερίδια. Η τιμή του μεριδίου εξαρτάται από το ύψος του καθαρού ενεργητικού του Α/Κ,

Το καθαρό ενεργητικό είναι η συνολική αξία των κινητών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ. 1

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ	ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ
ΔΗΛΟΣ	ΔΙΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1972
ΕΡΜΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1972
INTERAMERICAN ΕΛΛΗΝΙΚΟ	ΙΝΤΕΡΤΡΑΣΤ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1989
INTERAMERICAN ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΙΝΤΕΡΤΡΑΣΤ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1991
ΑΛΦΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ	ΑΛΦΑ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ	1990
ΑΛΦΑ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΑΛΦΑ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ	1990
ΑΛΦΑ ΔΙΑΧΕΙΡ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ	ΑΛΦΑ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ	1990
GENERALI LIFE	ΑΛΦΑ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ	1991
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1990
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	CITIBANK	1990
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Δ.Α.Κ.	CITIBANK	1991
NATIONALE NEDERLANDEN	NAT.-NED. Α.Ε.Δ.Α.Κ.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1991

αξιών στις οποίες είναι επενδεδυμένη η κοινή περιουσία συν τις απαιτήσεις, μείον τις υποχρεώσεις. Το καθαρό ενεργητικό επομένως μεταβάλλεται καθημερινά ανάλογα με την εξέλιξη της τιμής αυτών των κινητών αξιών. Ο υπολογισμός του καθαρού ενεργητικού σε τρέχουσες τιμές καλείται αποτίμηση.

Η τιμή του μεριδίου δεν εξαρτάται από την μεταβολή του αριθμού των κυκλοφορούντων μεριδίων. Αυτό συμβαίνει γιατί κάθε φορά αυξάνονται ανάλογα και ο αριθμός των μεριδίων και το καθαρό ενεργητικό. Αντίστροφα, με κάθε εξαγορά μειώνονται. Η καθαρή τιμή του μεριδίου υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Καθαρή τιμή μεριδίου} = \frac{\text{Σύνολο καθαρού ενεργητικού}}{\text{Αριθμός κυκλοφορούντων μεριδίων}}$$

Στον ημερήσιο τύπο δημοσιεύονται τα εξής στοιχεία:

α. Σύνολο καθαρού ενεργητικού

Το ημερήσιο ύψος του καθαρού ενεργητικού

β. Μερίδια σε κυκλοφορία

Το σύνολο των μεριδίων από τα οποία απαρτίζεται το Α/Κ την συγκεκριμένη μέρα

γ. Καθαρή τιμή μεριδίου

Η τιμή που προκύπτει από τη διαίρεση του καθαρού ενεργητικού δια του αριθμού των μεριδίων σε κυκλοφορία στην συγκεκριμένη μέρα.

δ. Τιμή διάθεσης

Η τιμή στην οποία διατίθενται τα μερίδια στους επενδυτές (προκύπτει από την καθαρή τιμή του μεριδίου της συγκεκριμένης μέρας συν το ποσοστό προμήθειας πώλησης)

ε. Τιμή εξαγοράς

Η τιμή με την οποία εξαργυρώνουν τα μερίδιά τους οι μεριδιούχοι (καθαρή τιμή μείον 1% προμήθεια εξαγοράς).

ΣΤ.4. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Ο θεσμός των Α/Κ στην Ελλάδα έχει ιστορία από το 1972 αλλά μόλις τα τελευταία τρία χρόνια γνώρισε ανάπτυξη οπότε και εμφανίστηκε το πρώτο αμοιβαίο κεφάλαιο του ιδιωτικού τομέα. Σήμερα ο αριθμός τους έχει αυξηθεί σημαντικά και προβλέπεται να γίνει ακόμη μεγαλύτερος τα επόμενα χρόνια. Ο λόγος της πρόσφατης σχετικά ανάπτυξης των Α/Κ στην Ελλάδα συμπίπτει με την ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς και δεν είναι άσχετος με τις ριζικές αλλαγές που συντελέστηκαν και συντελούνται ακόμη στο ελληνικό χρηματοδοτικό σύστημα. Το έναυσμα για αυτές τις αλλαγές όπως είναι σε όλους μας αντιληπτό, ήταν η ανάγκη προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας με τις οικονομίες των αναπτυγμένων κοινοτικών μας εταίρων προκειμένου να μην μήνει αμέτοχη η χώρα μας στην ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Είναι δύσκολο πάντως να διακρίνει κανείς το κατά πόσο η ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς καλλιέργησε το έδαφος για ανάπτυξη των θεσμικών επενδυτών ή η δημιουργία νέων Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Αμοιβαίων Κεφαλαίων ήταν αυτή που κινητοποίησε την κεφαλαιαγορά. Πιστεύουμε ότι και τα δύο είναι άμεσα συσχετισμένα μεταξύ τους, καθώς η ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς ώθησε σε ανάπτυξη νέους θεσμικούς επενδυτές και το αντίστροφο.

Η αναμενόμενη ενοποίηση της ευρωπαϊκής αγοράς έκανε περισσότερο από οποτεδήποτε άλλοτε επιτακτική την ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων χωρίς κρατική προστασία και μόνο μέσω του εκσυγχρονισμού, επέκτασης δραστηριοτήτων και αύξησης της παραγωγικότητάς τους. Για να γίνουν όμως όλα αυτά πραγματικότητα απαιτούνται τεράστια κεφάλαια χαμηλού κόστους. Η απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος ή οποία άρχισε πρόσφατα ανέμεινε κανείς ότι θα οδηγούσε, στην τελική της φάση τουλάχιστον, σε μείωση του κόστους του τραπεζικού χρήματος. Δυστυχώς όμως ο δημόσιος τομέας με τα επί σειράς ετών συσσωρευμένα ελλείμματά του, στάθηκε εμπόδιο στην ομαλή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Με τις συνεχώς αυξανόμενες ταμιακές ανάγκες του, το κράτος διατηρεί το κόστος χρήματος υψηλό και απαγορευτικό για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Έτσι ως μόνη διέξοδος σε αυτές παρουσιάστηκε το χρηματιστήριο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι από τις αρχές του 1990 έως ακι το πρώτο εξάμηνο του 1991 εισήχθησαν 35 επιχειρήσεις στο χρηματιστήριο αντλώντας κεφάλαια της τάξης του 70 δις δρχ. περίπου από το επενδυτικό κοινό, ενώ το ενδιαφέρον συνεχίζει αυξημένο. Εάν υπολογίσουμε και τα κεφάλαια που άντλησαν οι ήδη εισηγμένες επιχειρήσεις του χρηματιστηρίου, το ποσό ανέρχεται περίπου σε 200 δις δρχ. συνολικά. Όλες οι νεοεισελθήσες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις προέρχονται από όλους σχεδόν τους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, αποδεικνύοντας έτσι την ανάγκη εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης όλων των δραστηριοτήτων αυτής. Παρουσιάστηκε λοιπόν ξαφνικά στο χρηματιστήριο μια

μεγάλη ποικιλία επενδυτικών επιλογών με φυσική συνέπεια την ίδρυση νέων και την ανάπτυξη υφισταμένων θεσμικών επενδυτών οι οποίοι με τη σειρά τους συνετέλεσαν στην περαιτέρω αύξηση του ενδιαφέροντος του επενδυτικού κοινού για το χρηματιστήριο.

Αυτό που είναι σημαντικό είναι ότι διαχρονικά όλα τα αμοιβαία κεφάλαια αυξάνουν το ενεργητικό τους ενώ συνεχώς αυξανόμενο είναι και το ύψος του συνολικού ενεργητικού όλων των Α/Κ. Αυτό σημαίνει ότι, προς το παρόν τουλάχιστον, παρά τον ανταγωνισμό που επικρατεί στην αγορά, η επέκταση ενός Α/Κ δεν περιορίζει τις δραστηριότητες του άλλου (βέβαια μέρος της αύξησης του συνολικού ενεργητικού των Α/Κ οφείλεται και στην άνοδο των τιμών των μετοχών). Ας σημειωθεί πάντως η εντυπωσιακή πορεία όλων των Α/Κ στο β' τρίμηνο του 1990 περίοδος κατά την οποία όλα τα Α/Κ υπερδιπλασίασαν το ενεργητικό τους.

Τα Α/Κ προσφέρουν ακόμα μια εναλλακτική επενδυτική δυνατότητα στους επενδυτές. Μέχρι στιγμής στην Ελλάδα δεν υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια των Α/Κ ώστε να προσελκύουν διαφορετικού τύπου επενδυτές. Η επενδυτική τους πολιτική με ελάχιστες εξαιρέσεις είναι περίπου η αυτή. Κατά τη γνώμη των συγγραφέων τα Α/Κ που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα διακρίνονται ανάλογα με την διάρθρωση του χαρτοφυλακίου τους και την επενδυτική τους φιλοσοφία σε Α/Κ μικτού τύπου και Α/Κ ομολόγων ή σταθερού εισοδήματος.

Υπάρχουν ορισμένοι βασικοί λόγοι για τους οποίους ένας απλός επενδυτής θα επιθυμούσε να επενδύσει σε Α/Κ. Ο απλός επενδυτής από έλλειψη χρόνου, γνώσεων, πείρας ή οικονομικής

επιφάνειας δεν έχει τη δυνατότητα να επιτύχει τα πλεονεκτήματα που επιτυγχάνει ένα Α/Κ. Καταβάλλει δε σε αντάλλαγμα μόνο μία μικρή προμήθεια για τη συμμετοχή του.

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η επένδυση σε μερίδια Α/Κ πιο διεξοδικά:

α. Το σημαντικότερο από όλα τα πλεονεκτήματα έγκειται στο γεγονός ότι η διαχείριση του χαρτοφυλακίου πραγματοποιείται από μία ειδικευμένη εταιρία, την Εταιρία Διαχείρισης. Η εταιρία διαχείρισης προσλαμβάνει ένα επιτελείο από ειδικούς επαγγελματίες οι οποίοι είναι γνώστες της αγοράς, διαθέτουν ανάλογη επιστημονική κατάρτιση, εμπειρία και τα απαραίτητα μέσα ώστε να ασχολούνται αποτελεσματικά με τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου του Α/Κ. Όλα αυτά συντελούν στην άριστη κατανομή της περιουσίας των μεριδιούχων σε μετοχές, ομόλογα, έντοκα γραμμάτια, προθεσμιακές καταθέσεις και επενδύσεις σε συνάλλαγμα.

Είναι φανερά τα οφέλη που επιτυγχάνει κανείς με την παραπάνω διαφοροποίηση των επενδυτικών επιλογών. Μειώνεται ο συνολικός κίνδυνος του χαρτοφυλακίου γιατί αν μια επιλογή αποδειχθεί αποτυχημένη, η ζημιά που θα προκαλέσει θα εξουδετερωθεί από το κέρδος κάποιας άλλης. Κι αυτό διότι είναι πολύ πιθανό μια συγκεκριμένη επιλογή να αποδειχθεί ζημιογόνα, καθίσταται όμως όλο και περισσότερο απίθανο να αποδειχθούν ζημιογόνες ταυτόχρονα δύο, τρεις ή περισσότερες τελικά επιλογές. Ο μεμονομένος επενδυτής δεν διαθέτει το απαραίτητο ύψος κεφαλαίων γαι να επιτύχει μόνος του ικανοποιητική διασπορά στο προσωπικό του χαρτοφυλάκιο ή τουλάχιστον κατά το

μέτρο που μπορεί να επιτύχει ένα Α/Κ με νεργητικό μερικές δεκάδες δις δραχμές.

Αφού καθοριστεί η γενική διάρθρωση του Α/Κ στις διάφορες κατηγορίες επενδύσεων, επιχειρείται η πιο άριστη επιμέρους κατανομή εντός συγκεκριμένων κατηγοριών επενδύσεων. Έτσι όσο αφορά το ύψος των κεφαλαίων που τοποθετούνται σε μετοχές καθορίζονται τα ποσοστά συμμετοχής στον κάθε κλάδο της οικονομίας. Στη συνέχεια επιλέγονται οι μετοχές με τις καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης στην οικονομικότερη τιμή. Ανάλογα διαμορφώνεται και η διάρθρωση των κεφαλαίων που τοποθετούνται σε χρεόγραφα (ομόλογα, έντοκα γραμμάτια, κλπ.). Επιλέγονται δηλαδή οι πιο αποδοτικές εκδόσεις στις πιο συμφέρουσες τιμές.

Μετά το σχηματισμό της διάρθρωσης του ενεργητικού του Α/Κ, καθήκον της εταιρίας διαχείρισης είναι η συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων και η προσαρμογή του χαρτοφυλακίου στις νέες συνθήκες της αγοράς.

Βέβαια οι διαχειριστές των Α/Κ δεν μεταβάλλουν ριζικά την επενδυτική τους φιλοσοφία και διατηρούν το επίπεδο κινδύνου που έχουν επιλέξει σταθερό. Για παράδειγμα σε περιπτώσεις ανοδικής τάσης της αγοράς αυξάνουν τη συμμετοχή τους σε μετοχές, ενώ σε περιπτώσεις καθοδικής τάσης αυξάνουν το ποσοστό των ομολόγων. Ακόμη εκμεταλεύονται τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται είτε κατά τις ανοδικές φάσεις του χρηματιστηρίου ρευστοποιώντας πακέτα μετοχών και αποκομίζοντας κέρδη, είτε κατά τις πτωτικές φάσεις του χρηματιστηρίου αγοράζοντας αξιόλογες μετοχές σε ικανοποιητικές τιμές.

β. Ένα άλλο επίσης σημαντικό πλεονέκτημα της επένδυσης σε Α/Κ είναι η δυνατότητα άμεσης ρευστοποίησης των χρημάτων. Όταν ο μεριδιούχος επιθυμεί να αποσύρει τα χρήματά του, καταθέτει την αίτηση εξαγοράς στην εταιρία διαχείρισης η οποία είναι υποχρεωμένη εκ του καταστατικού του αμοιβαίου κεφαλαίου να εξαγοράσει τα μερίδια μέσα σε πέντε το πολύ εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της αίτησης.

γ. Οι τίτλοι των μεριδίων μπορούν να ενεχυριαστούν σε εξασφάλιση απαιτήσεων σύμφωνα με το νόμο.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα τα μερίδια Α/Κ να ανήκουν σε περισσότερους του ενός δικαιούχου εφόσον οι συνδικαιούχοι δηλώσουν με έγγραφό τους στην εταιρία διαχείρισης την επιθυμία τους ο λογαριασμός να είναι κοινός.

ε. Οι μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού και όσοι βάσει της νομοθεσίας εξομοιώνονται με αυτούς έχουν τη δυνατότητα να επαναεξαγάγουν το συνάλλαγμα που εισήγαγαν για την απόκτηση μεριδίων καθώς επίσης και τα μερίσματα και τυχόν κέρδη από την πώληση των μεριδίων σε τιμή ανώτερη από την τιμή απόκτησής τους.

στ. Δίνεται η δυνατότητα στους επενδυτές να αποκτήσουν μερίδια Α/Κ με ανταλλαγή χρεογράφων ή μετοχών που είχαν στην κατοχή τους, είναι δε στη ευχέρεια της εταιρίας διαχείρισης να αποδεχθεί την ανταλλαγή ή όχι.

ζ. Ακόμη οι μεριδιούχοι που κρίνουν σκόπιμο να μην εισπράξουν αλλά να επανεπενδύσουν τα μερίσματα που τους αναλογούν, δεν καταβάλλουν εκ νέου προμήθεια, αλλά η επανεπένδυση, πραγματοποιείται στην καθαρή τιμή του μεριδίου

όπως αυτή έχει διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης καταβολής του μερίσματος. Να σημειωθεί ότι το ποσό του μερίσματος αφαιρείται από την καθαρή τιμή του μεριδίου την πρώτη ημέρα κάθε χρήσης.

η. Οι μεριδιούχοι δεν υπόκεινται σε καμία φορολογική επιβάρυνση για τα τυχόν κέρδη που πραγματοποιούν όταν εξαγοράζουν τα μερίδιά τους σε τιμή ανώτερη από την τιμή αγοράς τους.

θ. Ακόμη θα μπορούσαμε να αναφέρουμε πως ο μεμονομένος επενδυτής του χρηματιστηρίου ο οποίος ασχολείται κατά τακτά διαστήματα με την επένδυση σε μετοχικούς τίτλους, επιδίδεται σε συχνές αγοραπωλησίες καταβάλλοντας προμήθειες το κόστος των οποίων δεν είναι ασήμαντο.

Στο Α/Κ επενδύοντας κανείς με μακροχρόνιο ορίζοντα αποφεύγει τις συχνές και αμφίβολης αποδοτικότητας αγοραπωλησίες, ενώ παρέχει τον απαραίτητο χρόνο ώστε οι τυχόν θετικές προοπτικές της οικονομίας να ενσωματωθούν στις τιμές των μετοχών.

Οι προμήθειες που χρεώνουν οι χρηματιστές για πράξεις στο χρηματιστήριο είναι:

Προμήθειες χρηματιστηριακών συναλλαγών

1.00% για ποσό έως 1.000.000 δρχ.

0.75% για ποσό από 1.000.000 – 3.000.000 δρχ.

0.50% για ποσό από 3.000.000 δρχ και άνω

Συνήθως οι προμήθειες για αγορά μεριδίων Α/Κ κυμαίνονται από 1% – 5% και οι προμήθειες κατά την εξαγορά 1%. Όταν ένας μεριδιούχος επιθυμήσει τη ρευστοποίηση της επένδυσής του, θα

έχει καταβάλλει συνολικά προμήθεια διάθεσης και εξαγοράς ύψους από 2% - 6%. Εάν υποθέσουμε ότι ένας μεμονομένος επενδυτής αγοράζει και ρευστοποιεί τις μετοχές του με τη βοήθεια του καταβάλλει στους χρηματιστές συνολικά (αγορά και πώληση) προμήθεια ανάλογα 2%, 1.5% ή 1% επί της αξίας της συναλλαγής.

Αυτά τα ποσοστά είναι σαφώς μικρότερα από τις προμήθειες που καταβάλλονται για την επένδυση σε μερίδια Α/Κ. Εκ πρώτης όψεως φαίνεται οικονομικότερο να επενδύσει κανείς σε μετοχές του χρηματιστηρίου απευθείας. Όσο δε αυξάνει το ποσό της επένδυσης τόσο ακριβότερη είναι η επένδυση σε μερίδια παρά μεμονομένα σε μετοχές.

Θα πρέπει όμως εδώ να επισημάνουμε τα εξής: Οι προμήθειες που χρεώνει η εταιρία διαχείρισης είναι διαπραγματεύσιμες και μπορεί να καθοριστούν σε χαμηλότερα επίπεδα, ανάλογα με το ποσό που επενδύεται και πάντα κατά την κρίση της εταιρίας διαχείρισης. Επίσης ο μεμονομένος επενδυτής ακριβώς επειδή είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος για τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου του και πιθανόν λόγω της ανεπαρκούς διασποράς που μπορεί να επιτύχει, θα εξαναγκαστεί σε περισσότερες της μιας συναλλαγές με αποτέλεσμα να "γυρίσει" τα χρήματά του αρκετές φορές μέσα στο χρόνο, καταβάλλοντας βέβαια τις αντίστοιχες προμήθειες κάθε φορά.

Δεν είμαστε φυσικά σε θέση να εκτιμήσουμε, κατά μέσο όρο, πόσες φορές "γυρίζει" ένας επενδυτής τα χρήματά του στο χρηματιστήριο, αλλά σίγουρα η επένδυση σε μερίδια του Α/Κ συγκριτικά δεν είναι ακριβότερη απ' ότι φαίνεται από μια απλή αντιπαράθεση των προμηθειών που χρεώνεται σε κάθε περίπτωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ - Γ. ΨΩΜΑΔΑΚΗΣ
" ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ - ΕΝΝΟΙΑ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ"
2. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ NATIONALE NEDERLANDEN
"ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ"
3. ΘΩΜΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
"ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ"
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ : "ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ"
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
6. ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
7. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
8. HELLENEWS - ΧΡΗΜΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1991

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
167

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1969

Εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαία κεφάλαια, διατάξεις εκσυγχρονισμού και εξυγιάνσεως της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που φήμισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Άρθρο 1

1. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου είναι ανώνυμη εταιρία με αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση χαρτοφυλακίου κινητών αξιών. Κινητές αξίες κατά την έννοια αυτού του νόμου είναι οι μετοχές, οι ομολογίες, τα ομόλογα, οι τίτλοι μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, τα πιστοποιητικά καταθέσεων του άρθρου 9 του α.ν. 148/1967 (ΦΕΚ 173 Α'), τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου και άλλα χρηματιστηριακά πράγματα. Η εταιρία αυτή διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και από τις κείμενες διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρίες.

2. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου έχει ελάχιστο ύψος δραχμών πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000), που καταβάλλονται ολοσχερώς κατά τη σύσταση της εταιρίας. Το ανωτέρω ποσό μπορεί να αυξάνεται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Σε περίπτωση αύξησής του κατώτατου ορίου του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, για τον υπολογισμό του ελάχιστου αναγκαίου ύψους του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου που λειτουργούν, λαμβάνονται υπόψη τα ίδια κεφάλαια των εταιριών αυτών.

3. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου συγκροτείται από εισφορές μετρητών και κινητών αξιών της παραγράφου 1, οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ.1 περιπτ. α' και β'. Επιτρέπεται επίσης η εισφορά κινητών και ακινήτων πραγμάτων, που εξυπηρετούν λειτουργικές ανάγκες της εταιρίας. Οι εισφορές του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το ένα δέκατο του μετοχικού κεφαλαίου

της εταιρίας. Η αποτίμηση της αξίας των ως άνω κινητών αξιών, καθώς και των κινητών και ακινήτων πραγμάτων, που εισφέρονται στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920, εφαρμοζομένων ως προς τις κινητές αξίες αναλόγως των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 4 του παρόντος.

Άρθρο 2

1. Για να εκδοθεί άδεια σύστασης της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρίες, απαιτείται να έχει χορηγηθεί από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς άδεια λειτουργίας της εταιρίας. Όμοια άδεια απαιτείται και για τη μετατροπή υφιστάμενης εταιρίας σε εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

2. Για τη χορήγηση από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς της άδειας λειτουργίας εκτιμώνται η οργάνωση, τα τεχνικά και οικονομικά μέσα της εταιρίας, η αξιοπιστία και η πείρα των προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν και η καταλληλότητα των ιδρυτών για τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης της εταιρίας. Τα κριτήρια αυτά μπορούν να εξειδικεύονται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

3. Για κάθε τροποποίηση του καταστατικού της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, όπως και για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, απαιτείται απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

Κάθε δημοσίευση κατά την έννοια του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, που αφορά τροποποίηση του καταστατικού εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου ή αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου γνωστοποιείται στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

4. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου υποχρεούται να αναγράφει κάτω από την εταιρική της επωνυμία τον αριθμό της άδειας λειτουργίας.

5. Απαγορεύεται στην εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου να εκδίδει ιδρυτικούς τίτλους.

Άρθρο 3

1. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου έχει την υποχρέωση να υποβάλει αίτηση εισαγωγής των μετοχών της στο

Χρημαστήριο Αξιών Αθηνών εντός εξαμήνου από τη σύστασή της. Η εισαγωγή των μετοχών αυτών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν εκάστοτε για την εισαγωγή μετοχών στο χρημαστήριο αξιών με εξαίρεση την παράγραφο 1.3 του άρθρου 3 του π.δ. 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α') και με την προσθετική προϋπόθεση ότι το πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου θα έχει τοποθετηθεί ως αξίες, σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει εκάστοτε σχετικά με την υποχρεωτική τοποθέτηση των διαθεσίμων των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

2. Εάν η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη σύστασή της, δεν έχει εισαγάγει τις μετοχές της στο Χρημαστήριο Αξιών Αθηνών η επιτροπή κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας της και η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου τίθεται υπό εκκαθάριση. Εφ' όσον η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε ανωτέρα βία η επιτροπή κεφαλαιαγοράς τάσσει στην εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου εύλογη προθεσμία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισαγωγής των μετοχών της στο χρημαστήριο, η οποία μπορεί να παρατείνεται εφ' όσον συντρέχει ανωτέρα βία. Εάν εντός και αυτής της προθεσμίας δεν ολοκληρωθεί η εισαγωγή των μετοχών της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου στο χρημαστήριο, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας της και η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου τίθεται σε εκκαθάριση.

Άρθρο 4

1. Τα διαθέσιμα των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου τοποθετούνται αποκλειστικά:

α. Σε κινητές αξίες εισηγμένες στην κύρια αγορά χρημαστηρίου αξιών κράτους-μέλους της Ε.Ο.Κ., στην παράλληλη αγορά του Χρημαστηρίου Αξιών Αθηνών, σε κοινοτικό χρημαστήριο με όρους εισαγωγής αντίστοιχους με εκείνους της παράλληλης αγοράς του Χρημαστηρίου Αξιών Αθηνών ή σε άλλη αναγνωρισμένη χρημαστηριακή αγορά κράτους-μέλους, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

β. Σε τίτλους μεριδίων ελληνικών αμοιβαίων κεφαλαίων και σε μη εισηγμένους σε χρημαστηριακή αγορά τίτλους μεριδίων κοινοτικών αμοιβαίων κεφαλαίων, που πληρούν τις προϋποθέσεις της Οδηγίας της Ε.Ο.Κ. 85/611 Ε.Ο.Κ. (Ε.Ε.ΕΟΚ L375/31.12.1985).

γ. Σε νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες υπό τους εξής όρους: αα. Η έκδοση τούτων περιλαμβάνει την υποχρέωση εισαγωγής τους εντός έξι μηνών το αργότερο, σε χρημαστηριακές αγορές των παρ.α' και δ' του παρόντος.

ββ. Στην περίπτωση κατά την οποία οι νεοεκδιδόμενες αξίες αφορούν κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμου εταιρίας με δημόσια εγγραφή, σύμφωνα με το άρθρο 8α του κ.ν. 2190/1920 'περί ανωνύμων εταιριών', η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου δύναται να συνάπτει σύμβαση με τον ανάδοχο της ως άνω εκδόσεως περί της συμμετοχής στη δημόσια εγγραφή, υπό την επιφύλαξη της υποπερ. αα' της περ. γ' της παρούσας παραγράφου.

γγ. Οι επενδύσεις στις ανωτέρω αξίες υπόκεινται στους περιορισμούς των περ. α' και δ' της παρούσας παραγράφου.

δ. Σε κινητές αξίες, που είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά χρημαστηρίου κράτους μη μέλους της Ε.Ο.Κ., που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μέχρι ποσού που δεν υπερβαίνει το ένα πέμπτο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

ε. Σε άλλες κινητές αξίες, μέχρι ποσού που, κατά την

τοποθέτηση, δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, ύστερα από ειδική άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

στ. Σε κινητά και ακίνητα πράγματα που εξυπηρετούν άμεσες λειτουργικές της ανάγκες, μέχρι ποσού που δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο των ιδίων κεφαλαίων της.

ζ. Σε μετρητά και τραπεζικές καταθέσεις.

2. Η αποτίμηση της αξίας των ως άνω κινητών αξιών γίνεται ως ακολούθως:

α) των περιπτώσεων α', β' και δ', σε τρέχουσες τιμές,

β) της περίπτωσης γ', σε τιμές κτήσεως,

γ) της περίπτωσης ε', σε τιμές κτήσεως σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 43 του παρόντος.

3. Η αποτίμηση της αξίας των κινητών και ακινήτων πραγμάτων της περ. στ', οσάκις αυτή απαιτείται, καθορίζεται από οριζόμενο διά του κανονισμού της επιτροπής κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τα άρθρα 78 και 80 του παρόντος νόμου.

4. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, κατά την εξαγωγή συναλλάγματος για την πραγματοποίηση επενδύσεων εκτός Ελλάδας, υπόκεινται στους ισχύοντες συναλλαγματικούς περιορισμούς.

Άρθρο 5

1. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου, κατά την πραγματοποίηση επενδύσεων, δεν επιτρέπεται να τοποθετεί άνω του δέκα τοις εκατό (10%) των ιδίων κεφαλαίων της σε κινητές αξίες του ίδιου εκδότη, ούτε να τοποθετεί ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τοις εκατό (40%) των ιδίων κεφαλαίων της σε κινητές αξίες περισσότερων εκδοτών, σε καθένα από τους οποίους έχει τοποθετήσει ποσοστό μεγαλύτερο του πέντε τοις εκατό (5%) των ιδίων κεφαλαίων της.

2. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου μπορεί να τοποθετεί μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) των ιδίων κεφαλαίων της σε κινητές αξίες του ίδιου εκδότη, όταν οι κινητές αξίες έχουν εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ε.Ο.Κ. ή από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης κράτους-μέλους ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό, στον οποίο συμμετέχει κράτος-μέλος της Ε.Ο.Κ., καθώς και όταν οι κινητές αξίες τελούν υπό την εγγύηση των παραπάνω προσώπων.

3. Για τον προσδιορισμό του επιτρεπόμενου ύψους τοποθετήσεων κατά τις παραγράφους 1 και 2, η αξία του συνόλου των κινητών αξιών του ίδιου εκδότη υπολογίζεται κατά την ημέρα της τοποθετήσεως με βάση τους κανόνες αποτιμήσεως της παρ.1 του άρθρου 43 του παρόντος.

4. Με προεδρικό διάταγμα, εκδιδόμενο κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και μετά γνώμη της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, τα ποσοστά των παραγράφων 1 και 2 δύνανται να τροποποιούνται.

Άρθρο 6

1. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου δεν επιτρέπεται να αποκτά μετοχές μιας εταιρίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) των μετοχών της τελευταίας, εξαιρουμένων των μετοχών των εταιριών συμβούλων επενδύσεων, όπου επιτρέπεται η απόκτηση ποσοστού μέχρι πενήντα ένα τοις εκατό (51%).

2. Με την επιφύλαξη των περιορισμών της προηγούμενης παραγράφου, η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου δεν επιτρέπεται να αποκτά ποσοστό μεγαλύτερο: α) του δέκα

fois εκατό (10%) μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου του ίδιου εκδότη, β) του συνόλου των ανεξόφλητων κατά το χρόνο κτήσεως από την εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου ομολογιών του ίδιου εκδότη, γ) των κατά το χρόνο κτήσεως κυκλοφορούντων μεριδίων ενός αμοιβαίου κεφαλαίου, δ) των μετοχών ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας του ν.1806/1988 και ε) των μετοχών της Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων.

3. Οι περιορισμοί των προηγούμενων παραγράφων δεν ισχύουν για τις κινητές αξίες της παρ. 2 του άρθρου 5.

Άρθρο 7

Επιτρέπεται παρέκκλιση από τις διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 6 προκειμένου για μετοχές, που η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου αποκτά, συμμετέχοντας σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εταιρίας της οποίας κατέχει μετοχές, δι' ασκήσεως δικαιώματος προτιμήσεως. Η εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου υποχρεούται να εκποιήσει τις μετοχές που κατέχει καθ' υπέρβαση των ορίων που τίθενται στα άρθρα 4, 5 και 6, εντός έτους από την απόκτησή τους.

Άρθρο 8

1. Οι κινητές αξίες των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου κατατίθενται προς φύλαξη σε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Αλλοδαπές κινητές αξίες και ελληνικές κινητές αξίες που είναι εισηγμένες σε αλλοδαπό χρηματιστήριο επιτρέπεται να κατατίθενται προς φύλαξη και σε τράπεζα της αλλοδαπής ή σε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για τη φύλαξη αξιογράφων.

2. Επί καταθέσεως των κινητών αξιών σε Εταιρία Αποθετηρίου Τίτλων, αρκεί η κατάθεση στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου των αποθετηρίων εγγράφων.

Άρθρο 9

Ο δανεισμός των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου επιτρέπεται μόνο για την κάλυψη εκτάκτων λειτουργικών αναγκών τους καθώς και για την απόκτηση ακινήτων. Το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) των ιδίων κεφαλαίων τους.

Άρθρο 10

1. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου διανέμουν στους μετόχους τους κάθε διαχειριστική περίοδο, το σύνολο των καθαρών κερδών που πραγματοποιούν. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, κέρδη κεφαλαίου μπορούν να φέρονται σε πίστωση ειδικού αποθεματικού για την αντιμετώπιση ζημιών από την πώληση κινητών αξιών σε τιμή κατώτερη της τιμής κτήσεως. Η κράτηση αυτή παύει υποχρεωτικώς μετά την κάλυψη του πενήντα τοις εκατό (50%) των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας.

2. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης επιτρέπεται η δημιουργία τακτικού αποθεματικού σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

3. Εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου δεν επιτρέπεται να καταβάλλει, κατά τη διάρκεια μιας διαχειριστικής περιόδου, στα μέλη του διοικητικού της συμβουλίου αμοιβές που υπερβαίνουν συνολικά το ένα δέκατο των κερδών που διανεμήθηκαν κατ' αυτήν την περίοδο ή το ένα εικοστό της υπεραξίας του χαρτοφυλακίου της κατά την περίοδο αυτή.

Άρθρο 11

Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς δύναται να αναθέτει σε μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών του άρθρου 75 του παρόντος, τη διενέργεια εκτάκτων ελέγχων των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς και των εντεταλμένων οργάνων της όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διενέργεια των ανωτέρω ελέγχων.

Άρθρο 12

1. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου θέτουν στη διάθεση του κοινού ανά τρίμηνο πίνακα όλων των επενδύσεών τους, που αναγράφει το μέσο κόστος και την αγοραία αξία κάθε επένδυσης και δημοσιεύουν ανά εξάμηνο τη συνολική και κατά μετοχή λογιστική καθαρά θέση των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου σε τρέχουσες τμές.

2. Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος των γνωστοποιήσεων και δημοσιεύσεων της προηγούμενης παραγράφου και ρυθμίζεται κάθε ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση μπορούν να υποχρεώνονται οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου να τηρούν ειδικά λογιστικά βιβλία, να παρέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες στους μετόχους τους και να δημοσιεύουν και άλλα στοιχεία, που καθορίζονται με την απόφαση αυτή. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου ισχύουν οι αποφάσεις της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, που έχουν εκδοθεί με βάση το άρθρο 7 του ν. δ. 608/1970 (ΦΕΚ 170 Α').

Άρθρο 13

1. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς επιβάλλει στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διευθυντές και υπαλλήλους των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που παραβαίνουν εν γνώσει τους τις διατάξεις αυτού του νόμου ή τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, πρόστιμο ύψους μέχρι δέκα εκατομμυρίων δραχμών.

2. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διευθυντές και υπάλληλοι των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που παραβαίνουν εν γνώσει τους τις διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 6 αυτού του νόμου, τιμωρούνται, κατόπιν αιτήσεως της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, με φυλάκιση και χρηματική ποινή ύψους μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών. Δεν θίγεται το κύρος των συμβάσεων που συνήφθησαν κατά παράβαση των άρθρων 4, 5 και 6.

Όποιος εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς δηλώσεις ή ανακοινώσεις προς το κοινό, σχετικώς με τα οικονομικά στοιχεία εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, με σκοπό να επηρεάσει τη διαμόρφωση των τιμών των μετοχών της εταιρίας αυτής, τιμωρείται, κατόπιν αιτήσεως της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, με φυλάκιση και με χρηματική ποινή μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.

Άρθρο 14

Όποιος προβαίνει σε ανακρίβεις ή παραπλανητικές δηλώσεις, γνωστοποιήσεις ή χρησιμοποιεί οποιαδήποτε μέθοδο, για να δημιουργήσει στο κοινό την εσφαλμένη εντύπωση, ότι επιχείρηση αποτελεί εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου κατά την έννοια αυτού του νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.

Άρθρο 15

1. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς, λαμβανομένων υπόψη και των εξηγήσεων από μέρους της εταιρίας, δύναται να αποφασίζει το διορισμό προσωρινού επιτρόπου ή επιτρόπου για χρονικό διάστημα καθοριζόμενο στην απόφασή της ή την ανάκληση της άδειας και τη θέση της εταιρίας υπό εκκαθάριση, αν συντρέχουν μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Όταν παύουν να υφίστανται, κατά τη λειτουργία της εταιρίας, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σύστασή της.

β. Όταν η εταιρία παρακωλύει καθ'οιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που ασκεί η αρμόδια αρχή.

γ. Όταν η εταιρία παραβιάζει διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, των αποφάσεων ή κανονισμών της επιτροπής κεφαλαιαγοράς και του καταστατικού της.

2. Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς καθορίζονται τα προσόντα και η αμοιβή του προσωρινού επιτρόπου, που βαρύνει την υπεύθυνη εταιρία.

Από τη δημοσίευση της αποφάσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι άκυρη οποιαδήποτε πράξη της διοικήσεως της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, στην οποία δεν συμπράττει ο προσωρινός επίτροπος. Ο προσωρινός επίτροπος υποβάλλει, εντός προθεσμίας 90 ημερών το αργότερο από του διορισμού του, έκθεση περί της οικονομικής, λογιστικής και διοικητικής καταστάσεως της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς μετά από εξέταση των στοιχείων αυτής παύει ή παρατείνει με απόφασή της το καθεστώς του προσωρινού επιτρόπου, για καθοριζόμενο με την ίδια απόφαση διάστημα. Με όμοια απόφαση, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς δύναται να προβαίνει στην αντικατάσταση του προσωρινού επιτρόπου. Μετά την παύση του προσωρινού επιτρόπου, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς αποφασίζει για τη θέση της εταιρίας υπό εκκαθάριση.

3. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς εκδίδει απόφαση περί διορισμού επιτρόπου, εάν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι από τους λόγους α' έως γ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, επί πλάτω δε, εάν υπάρχουν λόγοι δημόσιου συμφέροντος, προστασίας των συμφερόντων των μετόχων της εταιρίας ή οποιουδήποτε προσώπου, φυσικού ή νομικού, έχοντος έννομο συμφέρον ή αποφυγής δυσμενών επιπτώσεων στην εξωτραπεζική ή χρηματιστηριακή αγορά και στην εθνική οικονομία γενικότερα. Ο ανωτέρω διορισμός ισχύει από τη δημοσίευση της αποφάσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα προσόντα και η αμοιβή του επιτρόπου, η οποία βαρύνει την υπεύθυνη εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Από της δημοσιεύσεως της ανωτέρω αποφάσεως παύει αυτοδικαίως κάθε εξουσία και αρμοδιότητα των καταστατικών οργάνων της εταιρίας και ο επίτροπος υποκαθιστά τη διοίκησή της ως προς όλες τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά της. Η παυθείσα διοίκηση δύναται να επανέλθει στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, μόνο με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Στην περίπτωση αυτήν ο επίτροπος συμπράττει με την διοίκηση της εταιρίας μέχρις ότου αποφασισθεί αρμοδίως το οριστικό καθεστώς της.

4. Όταν η εταιρία έχει τεθεί υπό εκκαθάριση σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 (περίπτωση α) ή το άρθρο 15 παρ. 3 (περίπτωση β), με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς διορίζονται ένας έως τρεις εκκαθαριστές, οι οποίοι ασκούν τη διοίκηση της εταιρίας και για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Με την ίδια απόφαση δύναται να ρυθμίζονται και άλλα θέματα σχετικά με την εκκαθάριση της εταιρίας, όπως

τα προσόντα και η αμοιβή των εκκαθαριστών, ο τρόπος απογραφής των ενεργητικών και παθητικών στοιχείων της εταιρίας, η διαδικασία της εν γένει διεκπεραιώσεως της εκκαθαρίσεως, καθώς και άλλα συναφή θέματα.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση της Ανωνύμου Εταιρίας Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

Άρθρο 16

1. Τα εισπραττόμενα από τους μετόχους της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου μερίσματα απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. 1828/1989 "αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 2Α').

2. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, εισφοράς, δικαιώματος ή οιασδήποτε άλλης επιβαρύνσεως, υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, επί του αρχικού κεφαλαίου τους και επί των αυξήσεων αυτού, καθώς και επί του συνολικού εισοδήματός τους, διανεμομένου ή μη, με εξαίρεση το φόρο συγκεντρώσεως κεφαλαίου, το φόρο προστιθέμενης αξίας και το φόρο επί των τόκων των καταθέσεων.

3. Οι πράξεις συστάσεως, το καταστατικό των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εκδιδόμενες υπ' αυτών μετοχές και οι πράξεις μεταβάσεως τούτων εν ζωή εξ οιασδήποτε αιτίας ή αιτία θανάτου, απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, εισφοράς, δικαιώματος ή οιασδήποτε άλλης επιβαρύνσεως υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, εξαιρουμένων των φόρων συγκεντρώσεως κεφαλαίου και προστιθέμενης αξίας και της νόμιμης προμήθειας του χρηματιστή.

4. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου υποχρεούνται να αποστέλλουν δήλωση προς τις εταιρίες σε μετοχές των οποίων έχουν επενδεδυμένο μέρος ή το σύνολο του ενεργητικού τους, περί μη παρακρατήσεως οποιουδήποτε φόρου επί των καταβαλλόμενων σ' αυτές μερισμάτων. Ο τύπος της δηλώσεως αυτής καθορίζεται εκάστοτε από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

5. Τα κέρδη της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που εισπράττονται από οργανισμούς κοινωνικής πολιτικής του ν.876/1979 (ΦΕΚ 48 Α'), απαλλάσσονται από το φόρο για ποσό δραχμών δύο χιλιάδων για κάθε άμεσο ασφαλισμένο του οργανισμού στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους ή για ποσό ίσο με το ένα τοις εκατό (1%) του ποσού, που σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ 214 Α') απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ****Άρθρο 17**

1. Το αμοιβαίο κεφάλαιο - ομάδα περιουσίας που αποτελείται από κινητές αξίες και μετρητά, της οποίας τα επί μέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαρέτου σε περισσότερα πρόσωπα - καθίσταται, ύστερα από άδεια συστάσεως που χορηγείται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, αντικείμενο διαχειρίσεως Ανωνύμου Εταιρίας Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, (στο εξής Α.Ε. Διαχειρίσεως), σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου.

2. Με την αίτηση για τη χορήγηση της άδειας συστάσεως

του άμοιβαίου κεφαλαίου η Α.Ε. Διαχειρίσεως υποβάλλει:

α) Αναλυτικό κατάλογο των στοιχείων του ενεργητικού του άμοιβαίου κεφαλαίου, το οποίο πρέπει να είναι συνολικής αξίας τουλάχιστον διακοσίων εκατομμυρίων δραχμών. Το ποσό αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Η αποτίμηση της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος.

β) Δήλωση τράπεζας που λειτουργεί στην Ελλάδα, ότι δέχεται να κατατίθενται σ' αυτήν τα περιουσιακά στοιχεία του άμοιβαίου κεφαλαίου και να ασκεί καθήκοντα θεματοφύλακα του άμοιβαίου κεφαλαίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται σ' αυτόν το νόμο.

γ) Κανονισμό του άμοιβαίου κεφαλαίου, που έχει υπογραφεί από την Α.Ε. Διαχειρίσεως και το θεματοφύλακα.

3. Για τη χορήγηση της άδειας συστάσεως του άμοιβαίου κεφαλαίου, ελέγχεται η νομιμότητα του κανονισμού του άμοιβαίου κεφαλαίου και εάν με αυτόν λαμβάνεται επαρκής μέριμνα για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των μεριδιούχων, καθώς και η νόμιμη σύνθεση του ενεργητικού του άμοιβαίου κεφαλαίου.

4. Μέσα σε τρεις μήνες από τη χορήγηση της άδειας συστάσεως του άμοιβαίου κεφαλαίου, η Α.Ε. Διαχειρίσεως προσκομίζει στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς βεβαίωση του θεματοφύλακα για την κατάθεση των στοιχείων του αρχικού ενεργητικού του άμοιβαίου κεφαλαίου. Άλλως, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια συστάσεως του άμοιβαίου κεφαλαίου.

5. Απαγορεύεται η διάθεση μεριδίων του άμοιβαίου κεφαλαίου πριν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της άδειας συστάσεως του άμοιβαίου κεφαλαίου και πριν από την υποβολή στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς βεβαίωσης του θεματοφύλακα για την κατάθεση των στοιχείων του ενεργητικού του άμοιβαίου κεφαλαίου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

6. Το άμοιβαίο κεφάλαιο μπορεί να διαφημίζεται προς το κοινό μόνο μετά τη δημοσίευση της άδειας συστάσεώς του. Εκτός από την ονομασία του άμοιβαίου κεφαλαίου, πρέπει να αναγράφεται και ο αριθμός της αποφάσεως με την οποία χορηγήθηκε η άδεια συστάσεώς του.

Άρθρο 18

1. Το άμοιβαίο κεφάλαιο δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο. Οι μεριδιούχοι εκπροσωπούνται δικαστικώς και εξωδικώς από την Α.Ε. Διαχειρίσεως ως προς τις έννομες σχέσεις από τη διαχείριση του άμοιβαίου κεφαλαίου και τα δικαιώματά τους επί του ενεργητικού του.

2. Οι μεριδιούχοι δεν ευθύνονται για πράξεις ή παραλείψεις της Α.Ε. Διαχειρίσεως και του θεματοφύλακα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

3. Η διάρκεια λειτουργίας του άμοιβαίου κεφαλαίου δεν περιορίζεται χρονικώς.

Άρθρο 19

1. Η περιουσία του άμοιβαίου κεφαλαίου διαφείτα σε ισόξια μερίδια ή κλάσματα μεριδίου.

2. Η συμμετοχή στο άμοιβαίο κεφάλαιο αποδεικνύεται με ονομαστικό τίτλο, που εκδίδεται από την Α.Ε. Διαχειρίσεως και προσυπογράφεται από το θεματοφύλακα (τίτλος μεριδίου).

3. Οι τίτλοι μεριδίου μπορούν να εκδίδονται για ένα ή περισσότερα μερίδια ή κλάσμα μεριδίου και πρέπει να

περιέχουν: α) Την ονομασία του άμοιβαίου κεφαλαίου. β) Τον αριθμό της άδειας συστάσεως του άμοιβαίου κεφαλαίου. γ) Τις επωνυμίες της Α.Ε. Διαχειρίσεως και του θεματοφύλακα. δ) Τον αριθμό των μεριδίων που αντιστοιχούν στον τίτλο. ε) Το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση της κατοικίας του μεριδιούχου ή των μεριδιούχων. στ) Βεβαίωση ότι καταβλήθηκε ολοσχερώς η αξία του μεριδίου.

4. Οι διατάξεις του ν. 5638/1932 "περί καταθέσεως εις κοινόν λογαριασμόν" εφαρμόζονται αναλόγως και επί μεριδίων άμοιβαίου κεφαλαίου.

5. Είναι απολύτως άκυρη η συμβατική μεταβίβαση των μεριδίων, με εξαίρεση τη μεταβίβαση μεταξύ συζύγων ή συγγενών πρώτου και δεύτερου βαθμού σε ευθεία γραμμή.

6. Σε περιπτώσεις απώλειας τίτλων μεριδίων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 12α του κ.ν. 2190/1920.

7. Οι τίτλοι μεριδίων δύναται να ενεχυριάζονται σε εξασφάλιση απαιτήσεως κατά τους όρους των παρ. 1, 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1818/1951 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων που αφορούν στην ονομαστικοποίηση των μετοχών και το χρημασπτήριο αξιών" (ΦΕΚ 149 Α') και των άρθρων 1244 επ. του Αστικού Κώδικα. Η ενεχυρίαση ισχύει κατά τις Α.Ε. διαχειρίσεως από την στιγμή που θα ανακοινωθεί σε αυτήν από τον ενεχυριούχο δανειστή.

Άρθρο 20

1. Για την απόκτηση μεριδίων άμοιβαίου κεφαλαίου απαιτούνται: α) γραπτή αίτηση προς την Α.Ε. Διαχειρίσεως, β) αποδοχή του Κανονισμού του άμοιβαίου κεφαλαίου και γ) ολοσχερής καταβολή στο θεματοφύλακα της τμής διαθέσεως των μεριδίων σε μετρητά ή κινητές αξίες, εφ' όσον η Α.Ε. Διαχειρίσεως δεχθεί τις τελευταίες. Για τον υπολογισμό της αξίας των κινητών αξιών εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 43.

2. Τμή διάθεσης των μεριδίων είναι αυτή της ημέρας υποβολής της αιτήσεως αποκτήσεως των μεριδίων. Η τμή αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 38, με βάση την αξία του μεριδίου της ίδιας ημέρας.

3. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως παραδίδει δωρεάν σ' αυτόν που επιθυμεί να καταστεί μεριδιούχος, πριν από τη σύναψη της σύμβασης για την απόκτηση του μεριδίου, ενημερωτικό δελτίο για το άμοιβαίο κεφάλαιο, όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 24.

4. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως μπορεί να διαθέτει τα μερίδια του άμοιβαίου κεφαλαίου και μέσω ανηπροσώπων της.

5. Αν αυτός που επιθυμεί να καταστεί μεριδιούχος καταβάλει την αξία του μεριδίου στην Α.Ε. Διαχειρίσεως, αυτή υποχρεούται να καταθέσει το χρηματικό ποσό ή τις κινητές αξίες, το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας στο θεματοφύλακα. Εάν η Α.Ε. Διαχειρίσεως καθυστερήσει την κατάθεση και ο μεριδιούχος υποστεί ζημία, η Α.Ε. Διαχειρίσεως υποχρεούται να τον αποζημιώσει.

Άρθρο 21

Η αποδοχή αιτήσεων συμμετοχής στο άμοιβαίο κεφάλαιο αποφασίζεται από την Α.Ε. Διαχειρίσεως, σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού του άμοιβαίου κεφαλαίου.

Άρθρο 22

Ο Κανονισμός του άμοιβαίου κεφαλαίου, που εγκρίνεται

από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με το άρθρο 17, περιέχει τουλάχιστον:

α) Την ονομασία του αμοιβαίου κεφαλαίου και τις επωνυμίες της Α.Ε. Διαχειρίσεως και του θεματοφύλακα.

β) Το σκοπό του αμοιβαίου κεφαλαίου, από τον οποίο πρέπει να προκύπτουν οι επενδυτικοί και οικονομικοί στόχοι του αμοιβαίου κεφαλαίου, η επενδυτική του πολιτική και η πολιτική και μεθοδοί δανειοδότησης του στο πλαίσιο του άρθρου 37.

γ) Το είδος των κινητών αξιών, στις οποίες μπορεί να επενδύεται η περιουσία του αμοιβαίου κεφαλαίου.

δ) Την τιμή των μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου κατά το χρόνο της συστάσεώς του.

ε) Την προμήθεια που καταβάλλει ο μεριδιούχος στην Α.Ε. Διαχειρίσεως κατά τη διάθεση και εξαγορά μεριδίων.

στ) Τις αμοιβές που καταβάλλει το αμοιβαίο κεφάλαιο στην Α.Ε. Διαχειρίσεως και το θεματοφύλακα.

ζ) Το χρόνο και τη διαδικασία διανομής στους μεριδιούχους των κερδών του αμοιβαίου κεφαλαίου.

η) Τους όρους διαθέσεως και εξαγοράς των μεριδίων.

θ) Μνεία ότι η διάρκεια του αμοιβαίου κεφαλαίου είναι αορίστου χρόνου.

Άρθρο 23

1. Ο Κανονισμός του αμοιβαίου κεφαλαίου τροποποιείται από την Α.Ε. Διαχειρίσεως και το θεματοφύλακα από κοινού.

2. Για την τροποποίηση του Κανονισμού του αμοιβαίου κεφαλαίου απαιτείται άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Για τη χορήγηση της άδειας ελέγχεται η νομιμότητα των τροποποιήσεων και εάν λαμβάνεται επαρκής μέριμνα για την προστασία των μεριδιούχων.

3. Οι τροποποιήσεις του Κανονισμού γνωστοποιούνται αμέσως στους μεριδιούχους, τους οποίους και δεσμεύουν. Οι μεριδιούχοι έχουν το δικαίωμα, εντός τριών μηνών από τη γνωστοποίηση σ' αυτούς της τροποποίησης του Κανονισμού, να ζητήσουν την εξαγορά του μεριδίου τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού προτού τροποποιηθεί.

Άρθρο 24

1. Το ενημερωτικό δελτίο της παρ. 3 του άρθρου 20 συντάσσεται από την Α.Ε. Διαχειρίσεως και περιέχει:

α) τον Κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου,

β) την έδρα και τη διεύθυνση των γραφείων της Α.Ε. Διαχειρίσεως,

γ) το περιεχόμενο της ανακοίνωσης σύμφωνα με το άρθρο 7α του κ.ν. 2190/1920 της αρμόδιας διοικητικής αρχής για τη σύσταση και την έγκριση του καταστατικού της εταιρίας,

δ) μνεία των αμοιβαίων κεφαλαίων που διαχειρίζεται η Α.Ε. Διαχειρίσεως,

ε) τα πρόσωπα που διοικούν την Α.Ε. Διαχειρίσεως,

στ) τη διεύθυνση του θεματοφύλακα,

ζ) την επωνυμία και ιδιότητα του τυχόν υπάρχοντος εξωτερικού συμβούλου επενδύσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου,

η) τα κύρια σημεία της σύμβασης μεταξύ της Α.Ε. Διαχειρίσεως και του συμβούλου χρηματιστηριακών επενδύσεων, εφ' όσον η αμοιβή του καταβάλλεται από το αμοιβαίο κεφάλαιο, με εξαίρεση τα στοιχεία που αφορούν την αμοιβή του, και

θ) γενικώς τα στοιχεία εκείνα που θα επιτρέψουν στους επενδυτές να μορφώσουν τεκμηριωμένη γνώμη για την

προτεινόμενη επένδυση. Στο ενημερωτικό δελτίο προσαρτάται η τελευταία ετήσια έκθεση του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και οι μεταγενέστερές της τριμηνιαίες εκθέσεις και η έκθεση αρμόδιου λογιστικοελεγκτικού οργάνου.

Το ενημερωτικό δελτίο δύναται να περιέχει και άλλα στοιχεία καθοριζόμενα με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

2. Το ενημερωτικό δελτίο, όπως ισχύει κάθε φορά, υποβάλλεται στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

3. Κάθε διαφήμιση του αμοιβαίου κεφαλαίου που περιέχει, αμέσως ή εμμέσως, πρόσκληση προς διάθεση μεριδίων πρέπει να αναφέρει τον τόπο στον οποίο διατίθεται στο κοινό το ενημερωτικό δελτίο του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και την ένδειξη, ότι η επένδυση σε αμοιβαία κεφάλαια δεν έχει εγγυημένη απόδοση.

Άρθρο 25

1. Η εξαγορά των μεριδίων είναι υποχρεωτική όταν το ζητήσει ο μεριδιούχος.

2. Για το σκοπό αυτόν ο μεριδιούχος υποβάλλει γραπτή αίτηση και παραδίδει στην Α.Ε. Διαχειρίσεως προς ακύρωση τους τίτλους των μεριδίων που εξαγοράζονται.

3. Η αξία των μεριδίων που εξαγοράζονται καταβάλλεται σε μετρητά μέσα σε πέντε ημέρες από την ημέρα υποβολής της αιτήσεως για την εξαγορά μεριδίων.

4. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας επιτρέπεται η αναστολή της εξαγοράς μεριδίων για χρονικό διάστημα μέχρι τριών μηνών, δυνάμενο να παραταθεί για άλλους τρεις μήνες κατ' ανώτατο όριο, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου. Η αναστολή της εξαγοράς και η λήξη ή η ανάκλησή της δημοσιεύονται σε μία ημερήσια πολιτική και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα των Αθηνών. Στην ανακοίνωση της αναστολής της εξαγοράς προσδιορίζεται, αμέσως ή εμμέσως, και το χρονικό σημείο της λήξης της. Κατά τη διάρκεια της αναστολής της εξαγοράς των μεριδίων δεν γίνεται δεκτή η υποβολή από μεριδιούχους αιτήσεων εξαγοράς.

Ως περίπτωση ανωτέρας βίας θεωρείται και η μη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

5. Τα μερίδια εξαγοράζονται στην τιμή εξαγοράς μεριδίων της ημέρας υποβολής της αίτησης του μεριδιούχου για την εξαγορά. Η τιμή αυτή προσδιορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 43, με βάση την αξία του μεριδίου της ίδιας ημέρας.

Άρθρο 26

1. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως έχει αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων. Κάθε Α.Ε. Διαχειρίσεως μπορεί να διαχειρίζεται και περισσότερα του ενός αμοιβαία κεφάλαια.

Η εταιρία αυτή διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικώς από τις κείμενες διατάξεις για τις Ανώνυμες Εταιρίες.

2. Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. Διαχειρίσεως καταβάλλεται σε μετρητά και έχει ελάχιστο ύψος πενήντα εκατομμυρίων δραχμών (50.000.000) που καταβάλλονται ολοσχερώς κατά τη σύσταση της εταιρίας. Το παραπάνω ποσό μπορεί να αυξάνεται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Σε περίπτωση αύξησής του κατώτατου ορίου του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. Διαχειρίσεως, για τον υπολογισμό του ελάχιστου αναγκαίου ύψους του μετοχικού κεφαλαίου των Α.Ε. Διαχειρίσεως που λειτουργούν, λαμβάνονται υπόψη τα ίδια κεφάλαια των εταιριών αυτών.

3. Τα δύο πέμπτα (2/5) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. Διαχειρίσεως πρέπει να ανήκουν σε ανώνυμη εταιρία, που έχει ελάχιστο ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο πεντακοσίων εκατομμυρίων δραχμών (500.000.000) ή το ισόποσό τους σε ξένο νόμισμα. Απαγορεύεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο να συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. Διαχειρίσεως με ποσοστό που υπερβαίνει το ήμισυ αυτού.

Άρθρο 27

1. Για να εκδοθεί άδεια σύστασης της Α.Ε. Διαχειρίσεως σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρίες, απαιτείται να έχει χορηγηθεί από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς, άδεια λειτουργίας της εταιρίας. Όμοια άδεια λειτουργίας απαιτείται και για τη μετατροπή υφιστάμενης εταιρίας σε Α.Ε. Διαχειρίσεως.

2. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας εκτιμώνται η οργάνωση, τα τεχνικά και οικονομικά μέσα της εταιρίας, η αξιοπιστία και η πείρα των προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν και η καταλληλότητα των ιδρυτών για τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης της εταιρίας και των αμοιβαίων κεφαλαίων. Τα κριτήρια αυτά μπορεί να εξειδικεύονται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

3. Για κάθε τροποποίηση του καταστατικού της Α.Ε. Διαχειρίσεως, όπως και για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, απαιτείται απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

4. Κάθε τροποποίηση του καταστατικού της Α.Ε. Διαχειρίσεως και κάθε μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης, της σύνθεσης του διοικητικού της συμβουλίου καθώς και των προσώπων, που χαράσσουν την επιχειρηματική της πολιτική ή δικαιούνται να εκπροσωπούν την εταιρία, ανακοινώνονται αμέσως στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

5. Εάν η επιτροπή κεφαλαιαγοράς κρίνει, ότι τα πρόσωπα που διοικούν την εταιρία, δεν διαθέτουν την απαραίτητη αξιοπιστία και πείρα, ζητεί από την εταιρία την απομάκρυνσή τους. Εάν η εταιρία δεν συμμορφωθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα με την υπόδειξη της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 15 του παρόντος.

6. Οι μετοχές της Α.Ε. Διαχειρίσεως είναι ονομαστικές. Η συμβατική μεταβίβασή τους χωρίς άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς είναι άκυρη, εάν ο αποκτών, διά της μεταβίβασης συγκεντρώνει μετοχές που ανηπρωσωπεύουν τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Για τη χορήγηση της άδειας, εκτιμάται η καταλληλότητα του αποκτώντος, για τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης της εταιρίας και των αμοιβαίων κεφαλαίων.

Άρθρο 28

Η Α.Ε. Διαχειρίσεως, με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 47, ευθύνεται για κάθε αμέλεια ως προς τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου έναντι των μεριδιούχων.

Άρθρο 29

1. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως δεν επιτρέπεται να παραιτηθεί από τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου, παρά μόνον εάν εγκριθεί από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς η ανάληψη της διαχείρισης του αμοιβαίου κεφαλαίου από άλλη Α.Ε. Διαχειρίσεως. Για τη χορήγηση της άδειας η επιτροπή

κεφαλαιαγοράς λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα των μεριδιούχων.

2. Η νέα Α.Ε. Διαχειρίσεως υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτής που παραιτείται. Απερχόμενη και νέα Α.Ε. Διαχειρίσεως ευθύνεται εις ολόκληρο για τις υποχρεώσεις της παλαιάς απέναντι στο αμοιβαίο κεφάλαιο μέχρι το χρόνο αναλήψεως των καθηκόντων από τη νέα Α.Ε. Διαχειρίσεως.

Άρθρο 30

1. Το ενεργητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου κατατίθεται προς φύλαξη σε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, η οποία ασκεί καθήκοντα θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας επιτρέπεται να αναθέτει τη φύλαξη κινητών αξιών σε άλλη τράπεζα, εφ' όσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου. Η φύλαξη αλλοδαπών κινητών αξιών και ελληνικών κινητών αξιών, που είναι εισηγμένες σε αλλοδαπό χρηματιστήριο επιτρέπεται να ανατίθεται από το θεματοφύλακα σε τράπεζα της αλλοδαπής ή σε άλλο εξουσιοδοτημένο αρμοδίως οργανισμό της αλλοδαπής.

2. Επί υποχρεωτικής καταθέσεως των κινητών αξιών σε Αποθετήριο Τίτλων, αρκεί η κατάθεση στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου των αποθετηρίων εγγράφων.

3. Ο θεματοφύλακας έχει στη φύλαξή του το ενεργητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου και εκτελεί καθήκοντα ταμιά του, σύμφωνα με τις εντολές της Α.Ε. Διαχειρίσεως, εκτός αν αυτές προσκρούουν στο νόμο ή τον Κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου.

4. Ο θεματοφύλακας συνυπογράφει τις εκθέσεις και καταστάσεις των άρθρων 39, 40 και 41.

5. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 47, ο θεματοφύλακας ευθύνεται απέναντι στην Α.Ε. Διαχειρίσεως και τους μεριδιούχους για κάθε αμέλεια ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του. Ο θεματοφύλακας ευθύνεται επίσης εις ολόκληρον με την τράπεζα ή το ίδρυμα, στα οποία, σύμφωνα με τα εδάφια 2 και 3 της παρ. 1, μπορεί να ανατίθεται από αυτόν η φύλαξη κινητών αξιών.

6. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως υποχρεούται να παρακολουθεί την ορθή εκτέλεση από το θεματοφύλακα των εντολών της.

Άρθρο 31

1. Θεματοφύλακας που επιθυμεί να παραιτηθεί των καθηκόντων του πρέπει να ειδοποιήσει προ τριών τουλάχιστον μηνών την Α.Ε. Διαχειρίσεως. Ο νέος θεματοφύλακας διορίζεται από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς ύστερα από πρόταση της Α.Ε. Διαχειρίσεως. Εάν η Α.Ε. Διαχειρίσεως καθυστερήσει αδικαιολόγητα να προτείνει νέο θεματοφύλακα, αυτός διορίζεται από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς ύστερα από αίτηση του υπό παραίτηση θεματοφύλακα.

2. Μετά το διορισμό του νέου θεματοφύλακα, ο παραιτηθείς του παραδίδει, βάσει πρωτοκόλλου, τις κινητές αξίες και όλη την περιουσία του αμοιβαίου κεφαλαίου.

3. Ο θεματοφύλακας που υπέβαλε την παραίτησή του συνεχίζει την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την πλήρη ανάληψη των καθηκόντων του νέου θεματοφύλακα.

Άρθρο 32

1. Το ενεργητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου επιτρέπεται να επενδύεται μόνο:

α) Σε κινητές αξίες εισηγμένες στην κύρια αγορά

Χρημαστηρίου Αξιών κράτους-μέλους της Ε.Ο.Κ., στην παράλληλη αγορά του Χρημαστηρίου Αξιών Αθηνών, σε κοινοτικό χρημαστήριο με όρους εισαγωγής αντίστοιχους, με εκείνους της παράλληλης αγοράς του Χρημαστηρίου Αξιών Αθηνών ή σε άλλη αναγνωρισμένη χρημαστηριακή αγορά κράτους-μέλους, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

β) Σε τίτλους μεριδίων ελληνικών αμοιβαίων κεφαλαίων, και σε μη εισηγμένους σε χρημαστηριακή αγορά τίτλους μεριδίων Κοινοτικών αμοιβαίων κεφαλαίων, που πληρούν τις προϋποθέσεις της Οδηγίας της Ε.Ο.Κ. 85/611.

γ) Σε νεοεκδιδόμενες κινητές αξίες υπό τους εξής όρους:
αα. Η έκδοση τούτων περιλαμβάνει την υποχρέωση εισαγωγής τους, εντός ενός έτους το αργότερο, σε χρημαστηριακές αγορές των περιπτώσεων α' και δ' της παρούσας παραγράφου.

ββ. Σε περίπτωση, κατά την οποία οι νεοεκδιδόμενες αξίες αφορούν κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας με δημόσια εγγραφή, σύμφωνα με το άρθρο 8α του ν. 2190/1920 'περί ανωνύμων εταιριών', η Α.Ε. Διαχείρισεως δύναται να συνάψει σύμβαση με τον ανάδοχο της ως άνω εκδόσεως περί της συμμετοχής στη δημόσια εγγραφή υπό την επιφύλαξη της υποπεριπτώσεως αα' της περιπτώσεως γ' της παρούσας παραγράφου.

γγ. Οι επενδύσεις στις ανωτέρω αξίες υπόκεινται στους περιορισμούς των περιπτώσεων α' και δ' της παρούσας παραγράφου.

δ) Σε κινητές αξίες που είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά χρημαστηρίου κράτους μη μέλους της Ε.Ο.Κ. μέχρι ποσού που δεν υπερβαίνει το ένα πέμπτο της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου.

ε) Σε άλλες κινητές αξίες μέχρι ποσού που, κατά την τοποθέτηση, δεν υπερβαίνει ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου, ύστερα από ειδική άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

στ) Σε μετρητά και τραπεζικές καταθέσεις.

2. Η αποτίμηση της αξίας των ως άνω κινητών αξιών γίνεται ως ακολούθως:

α) των περιπτώσεων α', β' και δ' σε τρέχουσες τιμές,

β) της περιπτώσεως γ' σε τιμές κτήσεως,

γ) της περιπτώσεως ε' σε τιμές κτήσεως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 43 του παρόντος.

3. Το αμοιβαίο κεφάλαιο, κατά την εξαγωγή συναλλαγματος για την πραγματοποίηση επενδύσεων εκτός Ελλάδος, υπόκειται στους συναλλαγματικούς περιορισμούς που ισχύουν.

Άρθρο 33

1. Κατά την πραγματοποίηση επενδύσεων, απαγορεύεται η τοποθέτηση άνω του δέκα τοις εκατό (10%) της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου σε κινητές αξίες του ίδιου εκδότη και άνω του σαράντα τοις εκατό (40%) της καθαρής αξίας του, σε κινητές αξίες εκδοτών, σε καθένα από τους οποίους έχει επενδύσει ποσοστό μεγαλύτερο του πέντε τοις εκατό (5%) της καθαρής αξίας του.

2. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μέχρι του πενήντα τοις εκατό (50%) της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου σε κινητές αξίες του ίδιου εκδότη, όταν οι κινητές αξίες έχουν εκδοθεί από κράτος μέλος της Ε.Ο.Κ. ή από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης κράτους μέλους ή από δημόσιο διεθνή οργανισμό, στον οποίο συμμετέχει κράτος μέλος της Ε.Ο.Κ., καθώς και όταν οι κινητές αξίες τελούν

υπό την εγγύηση των παραπάνω προσώπων.

3. Για τον προσδιορισμό του επιτρεπόμενου ύψους τοποθετήσεων κατά τις προηγούμενες παραγράφους η αξία του συνόλου των κινητών αξιών του ίδιου εκδότη υπολογίζεται κατά την ημέρα της τοποθετήσεως με βάση τους κανόνες αποτιμήσεως της παρ. 1 του άρθρου 43 του παρόντος.

4. Το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν επιτρέπεται να αποκτά μερίδια αμοιβαίου κεφαλαίου, που διαχειρίζεται η ίδια Α.Ε. Διαχείρισεως ή Α.Ε. Διαχείρισεως, που είναι συνδεδεμένη με την Α.Ε. Διαχείρισεως του πρώτου αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920. Επιτρέπεται, ύστερα από άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, η απόκτηση από αμοιβαίο κεφάλαιο, μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου που υπόκεινται στην απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου, όταν το τελευταίο αμοιβαίο κεφάλαιο είναι, σύμφωνα με τον Κανονισμό του, εξειδικευμένο σε συγκεκριμένο γεωγραφικό ή οικονομικό τομέα. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου η Α.Ε. Διαχείρισεως δεν εισπράττει αμοιβή ή προμήθεια κατά τη διάθεση και εξαγορά των μεριδίων.

Άρθρο 34

1. Το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν επιτρέπεται να αποκτά μετοχές μιας εταιρίας, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 10% των μετοχών της τελευταίας. Τα αμοιβαία κεφάλαια, που διαχειρίζεται η ίδια Α.Ε. Διαχείρισεως, δεν επιτρέπεται να αποκτούν μετοχές μιας εταιρίας, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα τοις εκατό (30%) των ιδίων κεφαλαίων της τελευταίας.

2. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν επιτρέπεται να αποκτά ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%): α) των μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου του ίδιου εκδότη, β) του συνόλου των ανεξοφλήτων, κατά το χρόνο κτήσεως από το αμοιβαίο κεφάλαιο ομολογιών του ίδιου εκδότη, γ) των κατά το χρόνο κτήσεως κυκλοφορούντων μεριδίων ενός αμοιβαίου κεφαλαίου, δ) των μετοχών ανώνυμης χρημαστηριακής εταιρίας του ν. 1806/1988, ε) των μετοχών εταιριών συμβούλων επενδύσεων και στ) των μετοχών της Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων.

3. Οι περιορισμοί των προηγούμενων παραγράφων δεν ισχύουν για τις κινητές αξίες της παρ. 2 του άρθρου 33.

Άρθρο 35

1. Συμβάσεις που συνήφθησαν κατά παράβαση των διατάξεων των τριών προηγούμενων άρθρων είναι έγκυρες.

2. Σε περίπτωση διαπιστώσεως παραβάσεως των διατάξεων των άρθρων 32, 33 και 34, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς προ της κινήσεως της διαδικασίας, που προβλέπεται στο άρθρο 15, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της παραβάσεως, δύναται να θέτει στην Α.Ε. Διαχείρισεως εύλογη προθεσμία για να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του νόμου.

Άρθρο 36

Επιτρέπεται παρέκκλιση από τις διατάξεις των άρθρων 32, 33 και 34, προκειμένου για μετοχές που αποκτά το αμοιβαίο κεφάλαιο ασκώντας δικαίωμα προτιμήσεως κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εταιρίας, της οποίας κατέχει μετοχές. Το αμοιβαίο κεφάλαιο υποχρεούται όμως να εκποιήσει τις μετοχές που κατέχει καθ' υπέρβαση των

ορίων που τίθενται στα άρθρα 32, 33 και 34 εντός έτους από την απόκτησή τους.

Άρθρο 37

Η Α.Ε. Διαχείρισεως επιτρέπεται να συνάπτει δάνεια για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου αποκλειστικώς από τράπεζες, μέχρι ποσού ίσου προς το 1/10 της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου και μόνο για την ικανοποίηση αιτήσεων εξαγοράς μεριδίων, όταν κρίνεται ως μη συμφέρουσα η πώληση κινητών αξιών. Για την ασφάλεια των δανείων αυτών μπορεί να συμιστάται ενέχυρο επί κινητών αξιών του αμοιβαίου κεφαλαίου. Δύνата επίσης να συνάπτει δάνεια με τράπεζες μέχρι ποσού ίσου προς το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των ιδίων κεφαλαίων της για απόκτηση ακινήτων, που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της.

Άρθρο 38

1. Η καθαρή αξία του αμοιβαίου κεφαλαίου, ο αριθμός των μεριδίων του, η αξία του μεριδίου, η τιμή διαθέσεως και η τιμή εξαγοράς του υπολογίζονται κάθε εργάσιμη ημέρα και δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο της επόμενης ημέρας, με μέριμνα της Α.Ε. Διαχείρισεως.

2. Ο προσδιορισμός της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 43. Για τον προσδιορισμό της αξίας κάθε μεριδίου διαφείνεται το σύνολο της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου με τον αριθμό των μεριδίων.

3. Η τιμή διάθεσης και η τιμή εξαγοράς του μεριδίου επιτρέπεται να υπερβαίνει την αξία του ή να υπολείπεται, αντιστοίχως, της αξίας αυτής κατά την προμήθεια της Α.Ε. Διαχείρισεως.

Άρθρο 39

1. Η διαχειριστική χρήση του αμοιβαίου κεφαλαίου έχει τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη διαχειριστική χρήση μπορεί να οριστεί για διάστημα μικρότερο του ημερολογιακού έτους, με λήξη την 31η Δεκεμβρίου.

2. Στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης του αμοιβαίου κεφαλαίου, η Α.Ε. Διαχείρισεως συντάσσει την ετήσια έκθεση του αμοιβαίου κεφαλαίου.

3. Η ετήσια έκθεση για το αμοιβαίο κεφάλαιο περιλαμβάνει:

α. Την περιουσιακή κατάσταση του αμοιβαίου κεφαλαίου, που περιέχει αναλυτικά το είδος και την ποσότητα των κινητών αξιών, με αναφορά των χρηματοπιστωτικών, στα οποία είναι εισηγμένες, την τρέχουσα τιμή μονάδας, τη συνολική αξία των κινητών αξιών, το διαθέσιμο ενεργητικό σε καταθέσεις, τις απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και την καθαρή αξία του ενεργητικού,

β. αναλυτικό λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης, που περιλαμβάνει τις προσόδους κατά κατηγορία, τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση κινητών αξιών και τις δαπάνες κατά κατηγορία,

γ. τα διανεμόμενα και τα επανεπενδυόμενα κέρδη,

δ. τις συνολικές εισροές και εκροές από τη διάθεση και εξαγορά μεριδίων, την ανατίμηση ή την υποτίμηση των επενδύσεων και άλλες τυχόν μεταβολές, που επηρέασαν το ενεργητικό και το παθητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά τη διάρκεια της χρήσεως,

ε. κατάσταση που περιλαμβάνει τον αριθμό των μεριδίων, που διετέθησαν και αυτών που εξηγοράστησαν, κατά τη διαχειριστική χρήση και τον αριθμό των κυκλοφορούντων

μεριδίων στην αρχή και το τέλος της διαχειριστικής χρήσης, στ. την αξία του μεριδίου,

ζ. τις κινητές αξίες, από τις οποίες αποτελείται το χαρτοφυλάκιο, ταξινομημένες κατά τις ειδικότερες κατηγορίες, που αναφέρονται σε καθεμία από τις περιπτώσεις α' έως ε' της παρ. 1 του άρθρου 32, και κατά τα βασικά κριτήρια της επενδυτικής πολιτικής, με αναφορά του ποσοστού που αντιπροσωπεύει κάθε κατηγορία στο σύνολο του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου,

η. συγκριτικό πίνακα των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου, από τον οποίο να προκύπτει η συνολική καθαρή αξία του ενεργητικού και η αξία του μεριδίου στο τέλος κάθε χρήσεως και

θ. κάθε άλλη σημαντική πληροφορία, που επιτρέπει στους επενδυτές να μορφώσουν γνώμη για τη δραστηριότητα του αμοιβαίου κεφαλαίου και τα αποτελέσματά του.

Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς δύναται να διευρύνεται το πληροφοριακό περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Άρθρο 40

Η Α.Ε. Διαχείρισεως, στο τέλος του πρώτου τριμήνου, εξαμήνου και εννεαμήνου κάθε ημερολογιακού έτους συντάσσει έκθεση, που περιλαμβάνει για το παρελθόν τρίμηνο, εξάμηνο και εννεάμηνο, αντιστοίχως, τα στοιχεία, που περιέχονται στις περιπτώσεις α', δ', ε', στ' και ζ της παρ. 3 του άρθρου 39, καθώς και αναλυτικό λογαριασμό αποτελεσμάτων της περιόδου σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 39.

Άρθρο 41

1. Οι εκθέσεις των άρθρων 39 και 40 ελέγχονται από μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών του άρθρου 75 του παρόντος, υποβάλλονται στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς και τίθενται στην διάθεση των μεριδιούχων μέσα στο πρώτο δίμηνο από τη λήξη κάθε χρήσεως ή ημερολογιακού τριμήνου, αντιστοίχως. Οι εκθέσεις αυτές, είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

2. Στο τέλος κάθε χρήσεως δημοσιεύεται σε μία ημερήσια πολιτική και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα των Αθηνών συνοπτική κατάσταση του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως και η διάθεση των κερδών.

Άρθρο 42

Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς μπορεί να καθορίζεται ενιαία μορφή των εκθέσεων των άρθρων 39 και 40 και της συνοπτικής καταστάσεως της παρ. 2 του άρθρου 41, καθώς και των λογαριασμών που τηρεί η Α.Ε. Διαχείρισεως για το αμοιβαίο κεφάλαιο, έτσι ώστε να εμφανίζεται με απόλυτη σαφήνεια η πραγματική εικόνα της περιουσιακής κατάστασης και των αποτελεσμάτων χρήσεως του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Άρθρο 43

1. Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου από την Α.Ε. Διαχείρισεως γίνεται κατά τους ακόλουθους κανόνες:

α) Η αξία των εισηγμένων σε χρηματιστήριο κινητών αξιών αποτιμάται με βάση την τιμή κλεισίματος των χρηματιστη-

ριακών συναλλαγών τοις μετρητοίς της ίδιας μέρας. Σε μη κοινοτικά χρηματιστήρια, όταν αυτό δεν είναι εφικτό για λόγους διαφοράς ώρας, η αξία αποτιμάται με βάση την τιμή κλεισίματος της προηγούμενης εργάσιμης ημέρας των ως άνω χρηματιστηρίων.

β) Εάν δεν έχει καταρτισθεί χρηματιστηριακή συναλλαγή την ημέρα της αποτίμησης, λαμβάνεται υπόψη η τιμή της προηγούμενης ημέρας συνεδρίασης του χρηματιστηρίου και, εάν δεν έχει γίνει ούτε και εκείνη την ημέρα χρηματιστηριακή συναλλαγή, η τιμή της αμέσως προηγούμενης συνεδρίασης. Εάν ούτε και εκείνη την ημέρα δεν έχει γίνει χρηματιστηριακή συναλλαγή, λαμβάνεται υπόψη η τελευταία τιμή προσφοράς ή ζήτησεως.

γ) Εάν στο χρηματιστήριο, στο οποίο είναι εισηγμένες οι κινητές αξίες του αμοιβαίου κεφαλαίου ισχύει το σύστημα της ενιαίας τιμής, για τον προσδιορισμό της αξίας τους λαμβάνεται υπόψη η ενιαία τιμή.

δ) Η αποτίμηση της αξίας των κινητών αξιών, που δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο γίνεται κατά τους κανόνες που θεσπίζονται με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς. Μέχρι την έκδοση και έναρξη ισχύος αυτής της απόφασης, ισχύουν οι αποφάσεις της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, που έχουν εκδοθεί με βάση την παρ. 3 του άρθρου 16 του ν.δ. 608/1970.

2. Για τον προσδιορισμό της καθαρής αξίας του αμοιβαίου κεφαλαίου, αφαιρούνται από το ενεργητικό του οι αμοιβές ή προμήθειες της Α.Ε. Διαχειρίσεως, του θεματοφύλακα και των μελών του χρηματιστηρίου, οι δαπάνες του αμοιβαίου κεφαλαίου, που ορίζεται στον Κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου ότι το βαρύνουν, καθώς και τα κατά την αποτίμηση της 31ης Δεκεμβρίου κάθε έτους διανεμόμενα στους μεριδιούχους κέρδη.

3. Με εξαίρεση τις υποχρεωτικές από το νόμο δημοσιεύσεις, κάθε δημοσίευση σχετικά με το αμοιβαίο κεφάλαιο γίνεται με έξοδα της Α.Ε. Διαχειρίσεως.

Άρθρο 44

Οι πρόσδοι του αμοιβαίου κεφαλαίου από τόκους, μερίσματα και κέρδη προκύπτοντα από κλήρωση ομολογιών υπέρ το άρπιν, διανέμονται ετησίως στους μεριδιούχους, αφού αφαιρεθεί το σύνολο των δαπανών της χρήσεως, που καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 43. Τα κέρδη από την πώληση κινητών αξιών διανέμονται στους μεριδιούχους, κατά την κρίση της Α.Ε. Διαχειρίσεως, κατά το μέτρο που αυτά δεν εξουδετερώνονται από τυχόν συντελεσθείσες μέχρι τέλους της χρήσεως κεφαλαιακές ζημιές.

Άρθρο 45

1. Μεριδιούχοι, που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/10 των μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από την Α.Ε. Διαχειρίσεως τη σύγκληση της Συνελεύσεως των μεριδιούχων. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως υποχρεούται να συγκαλέσει τη Συνέλευση των μεριδιούχων, το πολύ μέσα σε τριάντα ημέρες από την επίδοση της αιτήσεως του προηγούμενου εδαφίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης, που αναφέρεται στην παροχή πληροφοριών, γιά οποιοδήποτε θέμα συνδέεται, αμέσως ή εμμέσως, με τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου.

2. Εάν μέσα σε ένα διαχειριστικό έτος η συνολική καθαρή αξία του αμοιβαίου κεφαλαίου μειωθεί κατά τα 6/10, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς μπορεί να συγκαλέσει Συνέλευση των μεριδιούχων, με σκοπό τη διάλυση του αμοιβαίου

κεφαλαίου. Για τη διάλυση του αμοιβαίου κεφαλαίου εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 798-804 του Αστικού Κώδικα. Σε περίπτωση που η επιτροπή κεφαλαιαγοράς αποφασίσει τη σύγκληση της Συνελεύσεως των μεριδιούχων, αναστέλλεται η εξαγορά των μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου μέχρι να λυθεί η κοινωνία του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Άρθρο 46

1. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς δύναται να αναθέτει σε μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών του άρθρου 75 του παρόντος, την άσκηση των ελέγχων των Α.Ε. Διαχειρίσεως ως προς τη διαχείριση των αμοιβαίων κεφαλαίων. Οι Α.Ε. Διαχειρίσεως υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς και των εντεταλμένων οργάνων της όλα τα στοιχεία, που είναι απαραίτητα για τη διενέργεια των ανωτέρω ελέγχων.

2. Όλες οι δημοσιεύσεις του αμοιβαίου κεφαλαίου και της Α.Ε. Διαχειρίσεως, υποχρεωτικές ή προαιρετικές, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που γίνονται για διαφημιστικούς λόγους, υποβάλλονται στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

3. Η Α.Ε. Διαχειρίσεως υποχρεούται, εφ' όσον της ζητηθεί από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς, να προβαίνει με δικά της έξοδα σε διευκρινιστικές ή διορθωτικές δημοσιεύσεις, εάν από προηγούμενες δημοσιεύσεις ή ανακοινώσεις της, υπάρχει κίνδυνος παραπλάνησης ή εσφαλμένης πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού.

Άρθρο 47

1. Σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων αυτού του νόμου ή των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς επιβάλλει στην Α.Ε. Διαχειρίσεως ή το θεματοφύλακα πρόστιμο ύψους μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.

2. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς επιβάλλει στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διευθυντές και υπαλλήλους των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που παραβαίνουν εν γνώσει τους τις διατάξεις του παρόντος ή τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, πρόστιμο ύψους μέχρι δέκα εκατομμυρίων δραχμών.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διευθυντές και υπάλληλοι Α.Ε. Διαχειρίσεως και του θεματοφύλακα αμοιβαίου κεφαλαίου καθώς και αντιπρόσωποι της Α.Ε. Διαχειρίσεως, που παραβαίνουν εν γνώσει τους τις διατάξεις των άρθρων 17 παρ. 5-6, 20 παρ. 2, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 43 και 46 αυτού του νόμου ή των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, τις διατάξεις του Κανονισμού του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και τις αποφάσεις της επιτροπής κεφαλαιαγοράς τιμωρούνται, κατόπιν αιτήσεως της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, με φυλάκιση και με χρηματική ποινή ύψους μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.

4. Όποιος εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς δηλώσεις ή ανακοινώσεις προς το κοινό σχετικά με τα οικονομικά στοιχεία αμοιβαίου κεφαλαίου, με σκοπό να προσελκύσει σ' αυτό επενδυτές τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.

Άρθρο 48

1. Η πράξη συστάσεως αμοιβαίου κεφαλαίου και η διάθεση, εξαγορά και μεταβίβαση εν ζωή ή αιτία θανάτου μεριδίων,

απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαίωμα ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση, υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και γενικώς τρίτων.

2. Κατά την εισπραξη μερισμάτων ή τόκων, επιφυλασσομένου του άρθρου 21 του ν. 1921/1991, επίονοματι και διαλογαριασμόν του αμοιβαίου κεφαλαίου κανένας φόρος δεν παρακρατείται, του αμοιβαίου κεφαλαίου απαλλασσομένου από κάθε φόρο ή άλλο βάρος υπέρ οιαδήποτε.

3. Η πρόσθετη αξία που προκύπτει επίωφελεία των μεριδιούχων από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσεως, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαίωμα ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και γενικώς τρίτων.

4. Πέραν της απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 29 παρ. 6 του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ 214 Α'), τα κέρδη, που διανέμονται από το αμοιβαίο κεφάλαιο στους μεριδιούχους, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος και από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαίωμα ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και γενικώς τρίτων, εφόσον προκύπτουν από την πώληση κινητών αξιών σε τιμές ανώτερες από τις τιμές κτήσεως και γενικώς από πηγές, το εκ των οποίων προερχόμενο εισόδημα τυγχάνει φορολογικής απαλλαγής.

5. Τα κέρδη του αμοιβαίου κεφαλαίου, που διανέμονται σε οργανισμούς κοινωνικής πολιτικής του ν. 876/1979 (ΦΕΚ 48 Α'), απαλλάσσονται από το φόρο για ποσό δραχμών δύο χιλιάδων (δρχ. 2.000) για καθένα άμεσο ασφαλισμένο του οργανισμού στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους ή, για ποσό ίσο με το ένα τοις εκατό (1%) του ποσού, που σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ 214 Α'), απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος.

6. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ 214 Α') αντικαθίσταται ως εξής: "Οι μεριδιούχοι απαλλάσσονται της υποχρέωσης υποβολής υπεύθυνης δήλωσης, αν τα λαμβανόμενα από κάθε μεριδιούχο κέρδη από τα αμοιβαία κεφάλαια, που διαχειρίζεται η Α.Ε. Διαχειρίσεως, δεν υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι χιλιάδων δραχμών ή το 10% του ποσού, που σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος".

7. Επί απώλειας τίτλων μεριδίων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 12α του κ.ν. 2190/1920.

8. Οι τίτλοι μεριδίων δύνανται να ενεχυραστούν για εξασφάλιση απαιτήσεως σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 1-2 του άρθρου 3 του α.ν. 1818/1951 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων αφορωσών την ονομαστικοποίηση των μετοχών και το χρηματιστήριο αξιών" (ΦΕΚ 149 Α') και των άρθρων 1244 επ. του Αστικού Κώδικα. Η ενεχύραση ισχύει κατά της Α.Ε. Διαχειρίσεως, αφότου αυτή ανακοινωθεί στην τελευταία από τον ενεχυρούχο δανειστή.

Άρθρο 49

1. Σε περίπτωση ασφαλίσεως ζωής μπορεί να συμφωνηθεί ότι η ασφαλιστική αποζημίωση δεν καταβάλλεται σε μετρητά, αλλά με τη μεταβίβαση στο δικαιούχο αριθμού μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου ή μετοχών εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

2. Κινητές αξίες, κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του παρόντος νόμου, κοιμιστές των οποίων είναι πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρίες, ν.π.δ.δ., δημόσιοι οργανι-

σμοί ή ασφαλιστικά ταμεία και φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως του άρθρου 12 του ν.1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') μπορούν να ανταλλάσσονται με μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων ή μετοχές εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Η ανταλλαγή αυτή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαίωμα ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου με εξαίρεση τα δικαιώματα μεταβιβάσεως των ονομαστικών μετοχών.

3. Επιτρέπεται απεριορίστως η κτήση από ασφαλιστικές εταιρίες, πιστωτικά ιδρύματα, συνεταιρισμούς, ασφαλιστικούς οργανισμούς και νομικά πρόσωπα εν γένει, μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων ή μετοχών εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, προς σχηματισμό αποθεματικών, υποχρεωτικών ή μη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50

1. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 65 του β.δ. της 12/16 Ιουνίου 1909 "περί κανονισμού του χρηματιστηρίου Αθηνών" προστίθεται η εξής φράση:

"εξαφρουμένων των μεριστικών δικαιωμάτων των μελών του χρηματιστηρίου επί χρηματιστηριακών συναλλαγών σε τίτλους σταθερού εισοδήματος".

Άρθρο 51

Στο άρθρο 20 του ν. 3632/1928 προστίθεται παράγραφος 9 που έχει ως εξής:

"Η κατά την παρ.1 πληρωμή του τμήματος, γίνεται μέσω τραπεζής, οριζομένης από το Δ.Σ. του χρηματιστηρίου με εντολή της υπηρεσίας εκκαθάρισης του χρηματιστηρίου. Μετά την έναρξη της λειτουργίας της Ανώνυμης Εταιρίας Αποθετηρίων Τίτλων, η ως άνω τράπεζα ορίζεται από το Δ.Σ. της Εταιρίας με εντολή της αρμόδιας υπηρεσίας της, τηρουμένων κατά τα λοιπά των προβλεπομένων, από τις διατάξεις των άρθρων 38 και 50 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών".

Άρθρο 52

Το άρθρο 32 του ν. 3632/1928 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Το Δ.Σ. του χρηματιστηρίου επιβάλλει: α) στα τακτικά και έκτακτα μέλη του χρηματιστηρίου όταν παραβαίνουν τις διατάξεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, του εν ισχύ χρηματιστηριακού κανονισμού ή τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου και β) στους χρηματιστές, στους χρηματιστηριακούς εκπροσώπους και τα μέλη του Δ.Σ. των χρηματιστηριακών εταιριών όταν επιδεικνύουν ανάρμοστη συμπεριφορά προς τα όργανα και τα μέλη του χρηματιστηρίου και της Εποπτείας, σωρευτικώς ή διαζευκτικώς, αναλόγως προς τη βαρύτητα του παραπτώματος, τις εξής πειθαρχικές ποινές:

αα) Επίπληξη έγγραφη.

ββ) Πρόστιμο μέχρι ποσού πέντε εκατομμυρίων δραχμών.

γγ) Απαγόρευση διενέργειας χρηματιστηριακών συναλλαγών για διάστημα μέχρι δεκαπέντε εργάσιμων ημερών. Κατά τη διάρκεια της απαγορεύσεως, δεν επιτρέπεται στο χρηματιστή και τους αντικρουστές του ή επί ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας, στους χρηματιστηριακούς της εκπροσώπους και τους αντικρουστές της η είσοδος στο χώρο των συνεδριάσεων του χρηματιστηρίου. Επί πλέον δύναται

να προβεί σε έκθεση των ονομάτων των τιμωρηθέντων στον εσωτερικό πίνακα του χρηματιστηρίου.

2. Ως ανάφορση συμπεριφορά θεωρείται, ιδία, η απρεπής διαγωγή στο χώρο του χρηματιστηρίου και κάθε αντικείμενη προς τα χρηστά και συναλλακτικά ήθη ενέργεια κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

3. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς για τις παραβάσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στα μέλη του χρηματιστηρίου τις πειθαρχικές ποινές της παρ. 1 αν δεν έχει επληφθεί το Δ.Σ. του χρηματιστηρίου Αθηνών.

4. Σε περίπτωση υποτροπής, εντός εξαμήνου από της επιβολής των ανωτέρω πειθαρχικών ποινών, τα ποσά των προστίμων διπλασιάζονται. Αν τα ποσά δεν καταβληθούν στο ταμείο του χρηματιστηρίου μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την επιβολή τους εισπράττονται από τις αρχές του χρηματιστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου και της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, τα ανωτέρω ποσά δύνανται να αναπροσαρμόζονται.

6. Προ της εκδόσεως της αποφάσεως περί της πειθαρχικής ποινής, το μέλος του χρηματιστηρίου καλείται σε απολογία από τον πρόεδρο του Δ.Σ. του χρηματιστηρίου ή τον πρόεδρο της επιτροπής κεφαλαιαγοράς εντός ορισμένης προθεσμίας.

Άρθρο 53 .

Με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και γνώμη της επιτροπής κεφαλαιαγοράς καθορίζεται η εγγύηση συμμετοχής, η εισφορά των μελών του χρηματιστηρίου, οι πόροι του Κοινού Συνεγγυητικού Κεφαλαίου καθώς και οι όροι λειτουργίας και διοικήσεως αυτού.

Άρθρο 54

Η παράγραφος 5 του άρθρου 2 του α.ν. 148/1967 (ΦΕΚ 173 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 12 του ν. 876/1979 (ΦΕΚ 48 Α') και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 101 του ν. 1041/1980 (ΦΕΚ 75 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

1. Η διαγραφή εταιρίας από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών γίνεται από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς, μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, και εφ' όσον η εταιρία δεν συμμορφωθεί εντός εξαμήνου προς τη γραπτή προειδοποίηση η οποία απευθύνεται σ' αυτήν από τις αρμόδιες αρχές, στις εξής περιπτώσεις:

α) Εάν το ύψος των ετήσιων πραγματικών συναλλαγών δεν υπερβεί το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού αριθμού των εν κυκλοφορία μετοχών της εταιρίας.

β) Εάν η εταιρία έχει αρνητική καθαρή θέση κατά τις δύο τελευταίες χρήσεις.

γ) Εάν η εταιρία κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως ή τεθεί υπό εκκαθάριση.

2. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών δύναται να προβαίνει σε διαγραφή εταιρίας από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, στις εξής περιπτώσεις:

α) Εάν η εταιρία δεν τηρεί καθ' υποτροπήν τις διατάξεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

β) Εάν μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διευθύνοντες σύμβουλοι ή υπάλληλοι έχουν τιμωρηθεί καθ' υποτροπήν για παραβάσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

γ) Εάν η εταιρία παραλείπει να ενημερώνει εγκαίρως το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών για οποιοδήποτε γεγονός, το οποίο, ως εκ της φύσεώς του, μπορεί να επηρεάσει την τιμή των μετοχών της εταιρίας στην αγορά.

δ) Εάν η εταιρία - νόμιμοι εκπρόσωποί της, εντός του πλαισίου των δραστηριοτήτων της εταιρίας, έχουν καταδικαστεί τελεσίδικως για απάτη, φοροδιαφυγή και λαθρεμπορία.

Άρθρο 55

Στο άρθρο 3 του ν. 813/1978 (ΦΕΚ 137 Α') προστίθεται εδάφιο Ζ που έχει ως εξής:

Ζ. Οι μισθώσεις ακινήτων, των οποίων κύριος ή εκμισθωτής είναι το νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με την επωνυμία "Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών", αναγκάζονται για τη σύσταση των υπηρεσιών του, της συσταθείσας υπ' αυτού Α.Ε. με την επωνυμία Εταιρία Αποθετηρίων Τίτλων καθώς και των υπηρεσιών της εποπτευσίας αυτά υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας'.

Άρθρο 56

Στην προϋπόθεση 8 του τμήματος Α του άρθρου 4 του π.δ. 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α') προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως εξής:

Εξαιρούνται του περιορισμού του πρώτου εδαφίου τα ομολογιακά δάνεια, τα οποία εγγυάται τράπεζα κράτους μέλους της Ε.Ο.Κ. ή κράτος μέλος της Ε.Ο.Κ.΄.

Άρθρο 57

1. Στο άρθρο 2 του π.δ. 360/31.5.85 (ΦΕΚ 129 Α') προστίθεται η ακόλουθη 3η παράγραφος:

3. Ανώνυμες εταιρίες των οποίων οι μετοχές εισάγονται ή έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και έχουν θυγατρικές επιχειρήσεις, υποχρεούνται να δημοσιεύουν ταυτοχρόνως στην ελληνική γλώσσα: α) εξαμηνιαία έκθεση και β) ενοποιημένη εξαμηνιαία έκθεση για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους και αποτελεσμάτων τους, που αφορούν το πρώτο εξάμηνο κάθε οικονομικής χρήσης.

Οι ανωτέρω εταιρίες υποχρεούνται επίσης να δημοσιεύουν στο τέλος κάθε οικονομικής χρήσης κατάσταση του συνόλου των δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων τους'.

2. Στην παράγραφο 1.2 του άρθρου 3 του π.δ. 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 1 του άρθρου 45 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), προστίθεται εδάφιο β' ως εξής:

β. Το εκ δραχμών 500.000.000 ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων πρέπει να υφίσταται, τουλάχιστον για τις δύο προηγούμενες, της αιτήσεως εισαγωγής, χρήσεις."

3. Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς δύναται να μειούται μέχρι 10 ποσοτρίων μονόδων, σε περιπτώσεις εξαιρετικά μεγάλων αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμων εταιρίων, που επιδιώκουν την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, το προβλεπόμενο, από την παρ. 4 εδάφ. α' του κεφ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α'), ποσοστό, το οποίο διατίθεται προς δημόσια εγγραφή, υπό την προϋπόθεση της εξασφαλίσεως ευρείας διασποράς των μετοχών στο επενδυτικό κοινό.

Άρθρο 58

Στο άρθρου 2 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται παράγραφος 2, που έχει ως εξής:

"2. Για μια περίοδο τριών (3) ετών από της δημοσίευσής του παρόντος η επιτροπή κεφαλαιαγοράς, μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, καθορίζει εκάστοτε τον ανώτατο αριθμό των μελών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών".

Άρθρο 59

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Η μεταβίβαση ποσοστού μετοχών για οποιαδήποτε αιτία, με εξαίρεση την κληρονομική διαδοχή και γονική παροχή, είναι άκυρη χωρίς προηγούμενη άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς".

2. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται η εξής φράση:

"και με απόφασή της εξειδικεύει τα κριτήρια για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας".

3. Στο άρθρο 3 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

"5. Δεν μπορεί να είναι μέτοχοι ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας μέλη του Δ.Σ. εταιρίας, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σύζυγοι και συγγενείς αυτών μέχρι πρώτου βαθμού.

Επί νομικών προσώπων η απαγόρευση αφορά και τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου".

4. Στο άρθρο 3 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

"6. Δεν επιτρέπεται να είναι μέτοχος ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που είναι ήδη μέτοχος άλλης ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ή αλλοδαπής χρηματιστηριακής επιχείρησης που έχει εγκατασταθεί στην Ελλάδα."

5. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται η φράση:

"και με απόφασή της εξειδικεύει τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας συστάσεως ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας."

6. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά από τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 60

1. Η κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') χορηγούμενη άδεια από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς περί συστάσεως ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας ανακαλείται μετά παρέλευση έτους από την ημερομηνία χορηγήσεώς της, εφ' όσον η συσταθείσα εταιρία δεν προβεί σε έναρξη των εργασιών της κατά το ανωτέρω διάστημα.

2. Η κατά το άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') χορηγούμενη έγκριση από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς περί διορισμού χρηματιστηριακού εκπροσώπου ανακαλείται μετά παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία χορηγήσεώς της, εφ' όσον ο διορισθείς δεν άσκησε αποδεδειγμένως το επάγγελμα του χρηματιστηριακού εκπροσώπου κατά το ανωτέρω διάστημα.

Άρθρο 61

Αν κατά το κλείσιμο του ισολογισμού ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρίας οι υποχρεώσεις της, εξαιρουμένων των υποχρεώσεων προς πελάτες και χρηματιστές που συμψηφίζονται με απαιτήσεις προς πελάτες και χρηματιστές και των υποχρεώσεων από τα μερίσματα της χρήσεως υπερβαίνουν τα ίδια κεφάλαια, η εταιρία υποχρεούται μέσα στους έξι πρώτους μήνες της επόμενης διαχειριστικής χρήσεως να αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο, ώστε οι υποχρεώσεις της να μην υπερβαίνουν τα ίδια κεφάλαιά της.

Άρθρο 62

1. Η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"α. χρηματιστής, οπότε και χάνει οριστικά την ιδιότητα του χρηματιστή."

Άρθρο 63

1. Το εδάφιο β' της περίπτωσης ε' της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') καταργείται.

2. Στο άρθρο 10 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

"4. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς ορίζει άπαξ τα κριτήρια που αφορούν την επαγγελματική καταλληλότητα και εμπειρία των υποψήφιων χρηματιστηριακών εκπροσώπων ή χρηματιστών".

Άρθρο 64

Η παράγραφος 4 του άρθρου 22 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

4. "Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, καθορίζεται η διάρκεια των συνεδριάσεών του. Συναλλαγές δύνανται να πραγματοποιούνται για κάθε κινητή αξία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, καθ' όλη τη διάρκεια της συνεδριάσεως του χρηματιστηρίου."

Άρθρο 65

Η παράγραφος 1 του άρθρου 24 του ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Απαγορεύεται η σύναψη χρηματιστηριακών συναλλαγών δια συμψηφισμού αντίθετων εντολών από το ίδιο μέλος του χρηματιστηρίου. Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς δύνανται να ορισθούν οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες τα μέλη του χρηματιστηρίου δύνανται να εκτελούν αντίθετες μεταξύ τους εντολές πελατών για αγορά και πώληση κινητών αξιών χωρίς τη διαδικασία εκφώνησης - αντιφώνησης κατά τη συνεδρία του χρηματιστηρίου. Κατ' εξαίρεση, κάθε μέλος του χρηματιστηρίου επιτρέπεται να συνάπτει χρηματιστηριακή σύμβαση εκτελώντας αντίθετες μεταξύ τους εντολές αγοράς και πώλησης χωρίς τη διαδικασία εκφώνησης - αντιφώνησης κατά τη συνεδρία του χρηματιστηρίου (χρηματιστηριακή σύμβαση με συμψηφιστική εγγραφή), μόνο στην περίπτωση πώλησης ονομαστικών μετοχών ανώνυμης εταιρίας και εφ' όσον με την πώληση ο αποκτών συγκεντρώνει μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του μετοχικού κεφαλαίου της εκδότριας εταιρίας. Για τη σύναψη της

Για rapάνω συμβάσεως απαιτείται προηγούμενη άδεια του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου μετά από έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου αυτής και της αυθεντικότητας της σύμβασης'.

Άρθρο 66

Στο άρθρο 33 του ν.1806/1988, όπως συνεπληρώθη από το άρθρο 56 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), προστίθενται παράγραφοι 14, 15 και 16 ως εξής:

14. Το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών δύναται να μεταβιβάζει και να εκμισθώνει στην Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων κάθε κινητό πράγμα προοριζόμενο για την εξυπηρέτηση της εκκαθαρίσεως των χρηματιστηριακών συναλλαγών, ιδίως έπιπλα, μηχανήματα, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και να εκμισθώνει προς αυτή χώρους ακινήτων του Χρηματιστηρίου, χωρίς διενέργεια δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού.

Κάθε δαπάνη που πραγματοποιήθηκε για τη σύσταση της Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων αποδίδεται στο Χρηματιστήριο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων εντός προθεσμίας 6 μηνών από της συστάσεως της εταιρίας.

15. Σε περίπτωση, κατά την οποία μια εταιρία προβαίνει σε αύξηση του κεφαλαίου της, με έκδοση νέων ονομαστικών μετοχών, υποχρεούται να καταθέσει το σύνολο των νέων μετοχών εκ της αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου στην Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων, μαζί με αναλυτική κατάσταση ή κατάλληλο ηλεκτρονικό μέσο, με βεβαίωση του περιεχομένου του, τα οποία περιλαμβάνουν τους κατόχους των νέων μετοχών ονομαστικώς καθώς και τον αριθμό των μετοχών για κάθε μέτοχο. Η Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων εκδίδει αποθετήρια έγγραφα στο όνομα εκάστου μετόχου, τα οποία διαβιβάζει στην εκδότρια εταιρία, με αναλυτική κατάσταση ή με κατάλληλο ηλεκτρονικό μέσο με βεβαίωση του περιεχομένου του, που περιλαμβάνουν τους μετόχους, τον αύξοντα και τον ειδικό κωδικό αριθμό του αποθετηρίου εγγράφου εκάστου μετόχου. Η εκδότρια εταιρία υποχρεούται να παραδίδει τα ανωτέρω αποθετήρια έγγραφα στους δικαιούχους. Τα έξοδα εκδόσεων των αποθετηρίων εγγράφων βαρύνουν την εκδότρια εταιρία.

16. Το αποθετήριο έγγραφο είναι αξιόγραφο'.

Άρθρο 67

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') αντικαθίσταται αφότου ίσχυσε ως εξής:

'Από την απαγόρευση αυτήν εξαιρούνται οι μεταβιβάσεις μετοχών εισηγμένων σε ελληνικό χρηματιστήριο, οι συμβάσεις γονικής παροχής, μισθώσεως μέχρι έξι ετών, κανονισμού ορίων, διανομής κοινού και μεταβιβάσεως ποσοστού εξ αδιαιρέτου μεταξύ συγκυρίων.'

Άρθρο 68

Ποσοστό δυόμισι τοις εκατό (2,5%) επί της εκάστοτε συνδρομής, που καταβάλλουν τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών ως συνδρομή τους στο Χρηματιστήριο, διατίθεται για την κάλυψη ενδεχόμενων λαθών κατά τη διεξαγωγή των χρηματιστηριακών συναλλαγών. Κάθε ετήσιο πλεόνασμα από το ανωτέρω έσοδο περιέρχεται στο ταμείο αλληλοβοηθείας του προσωπικού του Χρηματιστηρίου στο τέλος εκάστης χρήσεως.

Άρθρο 69

Εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών δύναται να αγοράσει μέσω του Χρηματιστηρίου μετοχές της μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού αυτών. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και γνώμη της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διατάξεως αυτής.

Άρθρο 70

Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς είναι δυνατός ο καθορισμός νέων χρηματιστηριακών πραγμάτων, όπως τα χρηματοοικονομικά συμβατικά ή καταχωρημένα δικαιώματα προτιμήσεως, τα δικαιώματα ή συμβάσεις εγγραφής αποκτήσεως ή εκχωρήσεως μετοχών ή ομολογιών, τα χρηματοοικονομικά προθεσμιακά συμβόλαια, με αντικείμενο ομολογίες ή μετοχές ή χρηματοοικονομικούς δείκτες, καθώς και τα προς αυτά εξομοιούμενα εκάστοτε άλλα αξιόγραφα. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διατάξεως αυτής.

Με απόφαση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εκδόσεως και εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε χρηματιστήρια αξιών νέων χρηματιστηριακών πραγμάτων.

Άρθρο 71

1. Η παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3632/1928 αντικαθίσταται ως εξής:

4. Η απευθείας μεταξύ πωλητή και αγοραστή αγοραπωλησία τοις μετρητοίς θεωρείται έγκυρη, εκτός αν ασκείται κατ' επάγγελμα από κάποιον από τους συμβαλλόμενους'.

2. Τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών δύναται να διατηρούν γραφεία πέραν των κεντρικών γραφείων της έδρας τους, μόνο μετά από άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, που εκδίδεται κατόπιν εισηγήσεως του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου.

Υποχρεούνται δε να ορίζουν υπεύθυνο υπάλληλό τους απασχολούμενο στα παραπάνω γραφεία, ο οποίος θα εγκρίνεται από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς. Σε περίπτωση μεταβολής του εργοδότη απαιτείται νέα έγκριση.

3. Η προηγούμενη άδεια και έγκριση χορηγούνται, εφ' όσον τα ανωτέρω πρόσωπα πληρούν τις προϋποθέσεις που θα καθορίζει εκάστοτε με απόφασή της η επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

Η επωνυμία ή το όνομα του μέλους, το όνομα του υπεύθυνου υπαλλήλου και οι αριθμοί αδείας και έγκρισης αναγράφονται υποχρεωτικά στο γραφείο και σε εμφανή θέση.

4. Με προεδρικό διάταγμα, προτάσει του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά από γνώμη της επιτροπής κεφαλαιαγοράς και του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ρυθμίζεται κάθε θέμα αναφερόμενο στην άσκηση του λειτουργήματος του μέλους του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και των προστηθέντων απ' αυτό προσώπων, όπως η υποχρέωση πίστης, εχεμύθειας, ενημέρωσης πελατών, τήρησης εγγράφου τύπου για τις συμβάσεις και εν γένει θέσπιση κανόνων δεοντολογίας του λειτουργήματος.

Άρθρο 72

1. Όποιος διασπείρει εν γνώσει του ψευδείς ή ανακριβείς

πληροφορίες, δια του τύπου ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπο, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν την τιμή μιας ή περισσότερων κινητών αξιών εισηγμένων σε χρηματιστήρια αξιών, τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.

2. Πρόστιμο μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δραχμές επιβάλλεται από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς στα μέλη Δ.Σ. εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, καθώς και στους αναδόχους εκδόσεων και στους χρηματοοικονομικούς συμβούλους επιχειρήσεων, όταν δημοσιεύουν καθ' οιονδήποτε τρόπο ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, οι οποίες ως εκ της φύσεώς τους μπορεί να προκαλέσουν ζημία στους επενδυτές.

3. Με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, δύνανται να αναπροσαρμόζονται τα ποσά που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος.

Άρθρο 73

1. Μέλος του χρηματιστηρίου, που χρησιμοποιεί κατά τη διάρκεια της συνεδρίασεως του χρηματιστηρίου παραπλανητικά ή απατηλά μέσα ή μεθόδους, με σκοπό τον προσπορισμό παρανόμου περιουσιακού οφέλους για τον εαυτόν του ή για τρίτο, τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών. Ως παραπλανητικό ή απατηλό μέσο ή μέθοδος θεωρείται η πρόκληση ή ματαίωση χρηματιστηριακής συναλλαγής επί συγκεκριμένης εισηγμένης κινητής αξίας, καθώς και η καθ' οιονδήποτε τρόπο επίδραση επί της συναλλαγής αυτής.

2. Με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, δύνανται να αναπροσαρμόζεται το ποσό της χρηματικής ποινής που προβλέπεται στην παρ. 1 του παρόντος.

Άρθρο 74

Στο άρθρο 15 του ν. 3632/1928 προστίθενται παράγραφοι 7, 8 και 9 ως εξής:

7. Η εξωχρηματιστηριακή πώληση εντόκων γραμματίων ή ομολόγων του Δημοσίου ή ομολογιών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών με οποιοσδήποτε ειδικές συμφωνίες, όπως, ενδεικτικά, συμφωνίες επαναγοράς, επαναπώλησεως και υπό προθεσμία, είναι έγκυρη, εφ' όσον ο αγοραστής ή ο πωλητής ή και οι δύο είναι τράπεζες ή μέλη του Χρηματιστηρίου.

8. Η εξωχρηματιστηριακή πώληση μετοχών με πίστωση του τμήματος είναι έγκυρη μόνον εάν ο πωλητής είναι τράπεζα και οι πωλούμενες μετοχές αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) των μετοχών της εκδότριας εταιρίας.

9. Συμβάσεις των παραγράφων 7 και 8, οι οποίες έχουν συναφθεί προ της ισχύος του παρόντος νόμου, είναι εξ' υπαρχής έγκυρες.

Άρθρο 75

1. Ο υποχρεωτικός έλεγχος της οικονομικής διαχειρίσεως ανωνύμων εταιρειών, ιδρυμάτων, οργανισμών, επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων, που απαιτεί αυξημένα προσόντα, ασκείται από ορκωτούς ελεγκτές εγγραφόμενους σε ειδικό μητρώο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατωτέρω προεδρικό διάταγμα.

Στο ανωτέρω μητρώο εγγράφονται οι ήδη υπηρετούντες ορκωτοί λογιστές, καθώς και όσοι πληρούν τα προσόντα και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 2 του παρόντος.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου, μετά γνώμη του Ο.Ε.Ε., καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι οργανώσεως και λειτουργίας του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών και μητρώου αυτών, ασκήσεως του επαγγέλματος του ορκωτού ελεγκτή και εγγραφής του στο ανωτέρω μητρώο, οι όροι συνθέσεως και λειτουργίας, ως και οι αρμοδιότητες του εποπτικού και του πειθαρχικού συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών και της γραμματείας αυτού, οι υποχρεώσεις, τα ασυμβίβαστα και τα κωλύματα, στα οποία υπόκεινται οι ορκωτοί ελεγκτές, τα ελάχιστα όρια αμοιβών τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Με εκδιδόμενο όμοιο διάταγμα προσαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για τις Α.Ε. και Ε.Π.Ε. προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και καθορίζονται οι πόροι του εποπτικού συμβουλίου.

4. Η εφαρμογή των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου αρχίζει μετά ένα (1) έτος από της δημοσιεύσεώς τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οπότε καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη της ισχύουσας νομοθεσίας περί του Σώματος των Ορκωτών Λογιστών.

5. Το προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται βάσει της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, διέπεται από τις ακόλουθες βασικές αρχές:

1. Ο θεσμός και τα προσόντα του ορκωτού ελεγκτή θα διέπεται από τα προβλεπόμενα στην 8η οδηγία της ΕΟΚ.

2. Η εξασφάλιση πλήρους ανεξαρτησίας του ελεγκτή από τον ελεγχόμενο.

3. Η κατοχύρωση της μη διαπραγμάτευσης της αμοιβής μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου.

4. Η καθιέρωση αυστηρών ασυμβίβαστων της ιδιότητας του ελεγκτή προς οποιαδήποτε άλλη άμισθη ή έμμισθη απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΡΓΑΝΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΥΤΟΥ

Άρθρο 76

Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με έδρα την πόλη των Αθηνών και υπό την επωνυμία "Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς", εποπτευόμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Άρθρο 77

Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα κεφαλαιαγοράς. Ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τρία εκ των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχολήσεως. Εκ των επτά μελών ένα προέρχεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και ένα τουλάχιστον είναι νομομαθής.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας:

α) Διορίζονται ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου επί εξεταεί θητεία, η οποία δύναται να ανανεώνεται άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα και καθορίζονται οι αμοιβές αυτών.

Κατ' εξαίρεση η θητεία των μελών του πρώτου διοικητικού συμβουλίου ορίζεται ως εξής:

Δύο εκ των μελών διορίζονται επί διετεί, δύο επί τριετεί και δύο επί εξεταεί θητεία

η θητεία του προέδρου του πρώτου διοικητικού συμβουλίου ορίζεται εξεταεί.

β) Διακόπτεται η θητεία του προέδρου, αντιπροέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος εκ των αναφερομένων στον κανονισμό της ή αξιόποινης πράξεως εκ προθέσεως, τιμωρουμένης με στερητική της ελευθερίας ποινή ανώτερης του ενός έτους.

γ) Σε περίπτωση διακοπής της θητείας μέλους, για το νεοδιοριζόμενο μέλος ορίζεται ως χρόνος θητείας το υπόλοιπο της θητείας του αντικατασταθέντος μέλους.

Άρθρο 78

Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α. Εκδίδει πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα όπου προβλέπεται από το νόμο, όπως επί θεμάτων σχετικών με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των Ανωνύμων Χρηματιστηριακών Εταιριών, των Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και των Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, επί καθορισμού νέων χρηματιστηριακών πραγμάτων και χρηματιστηριακών συναλλαγών, αποθετηρίου τίτλων, κεφαλαίου ασφαλείας χρηματιστηριακών συναλλαγών, των ορίων της επενδυτικής πολιτικής των Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και των Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, των μεθόδων αποτιμήσεως μη εισηγμένων σε χρηματιστήριο κινητών αξιών, του ανωτάτου αριθμού μελών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, επί καθορισμού των κριτηρίων ασκήσεως του λειτουργήματος αυτών, εξειδικεύσεως κριτηρίων χορηγήσεως άδειας λειτουργίας των Ανωνύμων Χρηματιστηριακών Εταιριών, Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων και αναπροσαρμογής του ελαχίστου ύψους του μετοχικού κεφαλαίου των ανωτέρω εταιριών.

β. Χορηγεί και ανακαλεί άδειες Ανωνύμων Χρηματιστηριακών Εταιριών, Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων και τηρεί μητρώο των εταιριών αυτών, αποφασίζει επί της εισαγωγής εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών στις περιπτώσεις των άρθρων 3 επ. του προεδρικού διατάγματος 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α'), προβαίνει σε αναστολή της διαπραγματεύσεως των μετοχών, διαγραφή αυτών, διορίζει επιτρόπους όπου προβλέπεται από το νόμο, χορηγεί άδειες εκδόσεως τίτλων σταθερού εισοδήματος και αυξήσεως μετοχικών κεφαλαίων δια δημοσίας εγγραφής, άδειες μεταβίβασης μετοχών Ανωνύμων Χρηματιστηριακών Εταιριών και Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, εγκρίνει και τροποποιεί κανονισμούς και καταστατικά αυτών και διορίζει χρηματιστηριακούς εκπροσώπους και χρηματιστές.

γ. Γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας επί θεμάτων κεφαλαιαγοράς.

δ. Διενεργεί ελέγχους σε εταιρίες, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σε Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρίες, σε συμβούλους χρηματιστηριακών επενδύσεων, σε Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, στην

Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, ιδίως ελέγχει την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας από τα στελέχη αιτών των εταιριών και προβαίνει σε ανακοινώσεις επί των αποτελεσμάτων των ελέγχων.

ε. Επιβάλλει τις από το νόμο προβλεπόμενες κυρώσεις και πειθαρχικές ποινές.

στ. Επιλαμβάνεται των περιπτώσεων που συνδέονται με την εκμετάλλευση εσωτερικών πληροφοριών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ζ. Ρυθμίζει κάθε θέμα που έχει σχέση με την ομαλή λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς, την τήρηση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και κάθε άλλο θέμα που απορρέει από άλλες διατάξεις.

η. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου και δικαιούται να ζητεί κάθε πληροφορία αναγκαία για την άσκηση του έργου της.

θ. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς συνεργάζεται με τις άλλες αρμόδιες αρχές για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό τομέα καθώς και με τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των άλλων Κρατών-Μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ι. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς αποτιμά την αξία των κινητών και ακινήτων πραγμάτων που εξυπηρετούν άμεσες λειτουργικές ανάγκες των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

ια. Με πράξεις της επιτροπής κεφαλαιαγοράς δημοσιεύμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού του άρθρου.

Άρθρο 79

Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς έχει τους εξής πόρους:

α) ποσοστό δύο δεκάτων τοις χιλίσις (0,2 ο/οο) επί των νέων εκδόσεων κινητών αξιών.

β) ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί των καταβαλλομένων από τα μέλη του χρηματιστηρίου ποσοστού επί των συναλλαγών.

γ) ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί των καθαρών κερδών της εταιρίας αποθετηρίων.

δ) τα επιβαλλόμενα από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς πρόστιμα.

Άρθρο 80

Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τον κανονισμό, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, περιλαμβανομένων και των πειθαρχικών κανόνων που διέπουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τους υπαλλήλους της, τον αριθμό του υπαλληλικού προσωπικού και των στελεχών της, τις αμοιβές των ανωτέρω, την υπηρεσιακή κατάσταση του εν γένει προσωπικού και τη διαδικασία μετάταξης και απόσπασης κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και κάθε άλλο ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά στην εσωτερική οργάνωση και λειτουργία του ανωτέρω ν.π.δ.δ..

Άρθρο 81

1. Το εν γένει προσωπικό της επιτροπής κεφαλαιαγοράς μπορεί να προέρχεται εν μέρει ή εν όλω από μετάταξη ή απόσπαση από υπουργεία ή άλλα ν.π.δ.δ. και δημόσιους οργανισμούς. Δια π.δ. κατόπιν προτάσεως του Υπουργού

Εθνικής Οικονομίας δύναται να ρυθμίζεται κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων η υπηρεσιακή κατάσταση του εν γένει προσωπικού και η διαδικασία μετάταξης ή απόσπασης αυτού.

2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται 'επιτροπή κεφαλαιαγοράς' νοείται η επιτροπή κεφαλαιαγοράς του παρόντος νόμου.

3. Όπου στο νόμο αυτόν προβλέπεται έκδοση αποφάσεως της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, νοείται απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

4. Οι αποφάσεις της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, των οποίων η έκδοση προβλέπεται από τις ανωτέρω διατάξεις αυτού του νόμου, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 82

1. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι Α.Ε. διαχειρίσεως και τα αμοιβαία κεφάλαια, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με το ν.δ. 608/1970 'Περί εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων' (ΦΕΚ 170 Α') υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και υποχρεούνται να συμμορφωθούν με αυτές εντός έτους από την έναρξη ισχύος του. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου, Α.Ε. διαχειρίσεως και αμοιβαίο κεφάλαιο του ν.δ. 608/1970 (ΦΕΚ 170 Α'), νοείται αντιστοίχως εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου, Α.Ε. διαχειρίσεως και αμοιβαίο κεφάλαιο του παρόντος νόμου.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το ν.δ. 608/1970 (ΦΕΚ 170 Α'), καθώς και κάθε άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξεως, που αντίκειται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 83

Καταργείται ο νόμος 431/1976 (ΦΕΚ 236 Α') περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως των περι λειτουργίας και ελέγχου των τραπεζικών διατάξεων.

Άρθρο 84

1) Τράπεζες δύναται να ιδρύουν εντός έτους από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου ανώνυμες εταιρίες διαχειρίσεως και ρευστοποιήσεως στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού τους. Το μετοχικό τους κεφάλαιο είναι τουλάχιστον 1.000.000.000 δρχ.. Οι μετοχές των εταιριών αυτών είναι ονομαστικές. Στην επωνυμία τους πρέπει να περιλαμβάνονται οι λέξεις 'Εταιρία Διαχειρίσεως Ενεργητικού Παθητικού'.

2(α) Οι εισφορές σε είδος κατά την ίδρυση της εταιρίας, που συνίστανται σε απαιτήσεις, ολόκληρες συμβάσεις, χρεόγραφα, ακίνητα κ.λπ., είναι απαλλαγμένες από φόρο με εξαίρεση το φόρο, συγκεντρώσεως κεφαλαίου και το φόρο προστιθέμενης αξίας, τέλος χαρτοσήμου, εισφορές, παρακρατήσεις και οποιοδήποτε γενικά δημοσιονομικό βάρος ή υποχρέωση είτε προς το Δημόσιο, είτε προς τρίτους.

2(β) Οι ανωτέρω αντικειμενικές φορολογικές απαλλαγές ισχύουν και για κάθε μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από τις ιδρύτριες τράπεζες προς τις θυγατρικές τους

εταιρίες του παρόντος άρθρου, η οποία δεν γίνεται με μορφή εισφοράς, ή και αντιστρόφως για κάθε μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από τις εταιρίες του παρόντος άρθρου προς τις ιδρύτριες τράπεζες.

2(γ) I. Για τις μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου τα τυχόν συμβολαιογραφικά έξοδα, τα έξοδα εγγραφής στα δημόσια βιβλία κ.λπ. υπολογίζονται με βάση τις σχετικές διατάξεις του ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93 Α'), όπως ισχύει σήμερα.

II. Ως αξία των απαιτήσεων των τραπεζών, που εισφέρονται προς τις εταιρίες του παρόντος άρθρου για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου ή που μεταβιβάζονται σ' αυτές μετά την ίδρυση, μπορεί να λογίζεται η εμφανιζόμενη στα βιβλία της εισφερούσας τράπεζας, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εμπορίου.

3(α) Οι μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων, που ρυθμίζονται στα πιο πάνω άρθρα, συνεπάγονται, πλήν αντίθετης συμφωνίας, συμεταβίβαση όλων των παρεπόμενων συμφωνητικών, δικαιωμάτων, προνομίων, ασφαλειών εμπραγμάτων και προσωπικών, χωρίς τη σύμπραξη ή ακόμα και συναίνεση του υποχρέου. Η μεταβίβαση αναγγέλλεται στους υπόχρεους με κάθε τρόπο. Οι αρμόδιοι σημειώνουν στα δημόσια βιβλία τις μεταβολές με την αίτηση της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας ή της θυγατρικής της.

3(β) Για μεταβιβαζόμενες επίδικες απαιτήσεις ή για μεταβιβάσεις στο στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, η διαδικασία και οι επί μέρους διαδικαστικές πράξεις συνεχίζονται στο όνομα του διαδόχου ύστερα από δήλωση για τη μεταβολή, που γίνεται δια δικηγόφου ή καταχωρίζεται στα πρακτικά προκειμένου για δική ή προς τον υπάλληλο επί του πλειστηριασμού προκειμένου για εκτέλεση.

3(γ) Στις συγχωνεύσεις τραπεζικών ανώνυμων εταιριών μεταξύ τους ή τραπεζικής ανώνυμης εταιρίας και θυγατρικής της εταιρίας διαχειρίσεως στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εξακολουθεί να εφαρμόζεται και εφεξής το άρθρο 6 του ν. 2292/1953 'Περί συγχωνεύσεως ανώνυμων τραπεζικών εταιριών' (ΦΕΚ 31 Α'). Τυχόν αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν απαλλάσσεται του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου.

Άρθρο 85

1. Το Δημόσιο δύναται να αγοράζει τοις μετρητοίς μετοχές και άλλους τίτλους εκδόσεως τραπεζών στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

2. Επί των πάσης φύσεως στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού των εταιριών του άρθρου 84 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως οι νόμοι και οι αποφάσεις των αρμόδιων αρχών, οι οποίες εφαρμόζονται επί των ομοίων στοιχείων των μητρικών τους τραπεζών. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τον εκτοκισμό του κεφαλαίου και των τόκων απαιτήσεων των εταιριών αυτών, τη φορολογία επί των τόκων και τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων.

3. Οι τραπεζικές ανώνυμες εταιρίες, οι οποίες έχουν θυγατρικές ανώνυμες εταιρίες διαχειρίσεως στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, δύναται να εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων χρήσεως, άνευ ποσοτικού περιορισμού, αφορολόγητες προβλέψεις για υποτίμηση της αξίας της συμμετοχής των στις θυγατρικές των εταιρίες διαχειρίσεως στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Οι προβλέψεις αυτές δεν μπορούν να υπερβούν το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής επιχειρήσεως.

Άρθρο 86

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου των ανωνύμων τραπεζικών εταιριών ή κατόπιν γενικής εξουσιοδοτήσεώς του, αποφασίζεται η απόσπαση πάσης κατηγορίας προσωπικού, παρέχοντας προς αυτές υπηρεσίες στις θυγατρικές εταιρίες διαχειρίσεως και ρευστοποίησεως στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Το αποσπώμενο προσωπικό διατηρεί τα εργασιακά και ασφαλιστικά του δικαιώματα.

Άρθρο 87

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 84, 85 και 86 ρυθμίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 88

1. Η βεβαίωση μη πληρωμής επιταγής δύναται να συντάσσεται και από κατάσταση της πληρώτριας τράπεζας διαφορετικό από εκείνο στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός, επί του οποίου σύρεται η επιταγή, ή και από κατάσταση τράπεζας διαφορετικής από την πληρώτρια. Η τελευταία αυτή τράπεζα ενεργεί μετά από σχετική εξουσιοδότηση του πληρωτή.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου καθορίζονται ο χρόνος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 89

1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί προστασίας της επαγγελματικής στέγης, οι μισθώσεις ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού ή τελούν υπό τη διοίκηση και διαχείριση αυτού ή ανήκουν στην περιουσία ν.π.ι.δ., στα οποία ο Οργανισμός έχει την πλειοψηφία των μετοχών τους, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθώς και των ακινήτων που ανήκουν στην περιουσία των ν.π.δ.δ. που υπάγονται στο Υπουργείο Τουρισμού, μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου και σε κάθε περίπτωση όχι προ της παρόδου εξαετίας από την έναρξή τους δεν υπόκεινται σε παράταση. Οι μισθωτές των παραπάνω ακινήτων των μισθώσεων, των οποίων ο χρόνος διάρκειας που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο έληξε ή λήγει μέχρι 29 Φεβρουαρίου 1992, υποχρεούνται σε απόδοση της χρήσης των μισθίων μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής. Στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου υπάγονται και μισθώσεις εκμεταλλεύσεων που λειτουργούν στα παραπάνω ακίνητα. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τις μισθώσεις των ανωτέρω ακινήτων που έχουν παραχωρηθεί κατά χρήση σε ΟΤΑ και έχουν εκμισθωθεί από τους τελευταίους σε τρίτους.

Στην τελευταία αυτήν περίπτωση απαιτείται σύμφωνη γνώμη των Ο.Τ.Α..

2. Οι συναπτόμενες εφεξής μισθώσεις ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου, αν συνδυάζονται με την εκτέλεση έργων ανακαίνισης ή επέκτασης αυτών, δεν μπορεί να είναι διάρκειας μικρότερης των δώδεκα ετών.

Άρθρο 90

Η διάταξη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του ν. 1965/1991 "Τροποποίηση και συμπλήρωση των κειμένων διατάξεων του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.)" (ΦΕΚ 146 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

δ) Για την επαλήθευση των τιμών όλων των αλλοδαπών φαρμάκων (παρασκευαζομένων, συσκευαζομένων και εισαγομένων) θα ερευνώνται οι τιμές πώλησης στις χώρες της Ευρώπης και τη χώρα προέλευσης. Με αγορανομική διάταξη καθορίζονται οι λεπτομέρειες του τρόπου επαλήθευσης.

Άρθρο 91

Η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 1963/1991 "Τροποποίηση των διατάξεων της Φαρμακευτικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις" ισχύει από της ημερομηνίας της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 92

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΕΣΒΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΜΙΛΤ. ΕΒΕΡΤ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΥΘ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΑΝ. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 1991

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

